

Balmazújváros Város

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2023. év október hó 12. nap
Egyeztetési dokumentáció

Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Balmazújváros Város Önkormányzata (4060 Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.) megbízásából készítette
Kiszelovics és Társa Településtervező Kft. (5000 Szolnok, Szántó körút 52. I.lh. II/5.).

Kézirat lezárása: 2023. év október hó 12. nap

2023.

Aláírólap

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó

TT-1-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Táj- és zöldfelületi tervező:

Horváth Krisztina

MÉK 01-5311

okl.tájépítésmérnök

Társadalompolitikai szakértő:

Papp György

Balmazújváros Város Önkormányzata részéről

Hegedüs Péter
polgármester

Zsembéri István
Balmazújváros mb. városi főépítésze

Kordás Ágnes
projektmenedzser

Kulcsár Zsolt
hatósági osztályvezető

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	10
Stratégia célrendszerének kidolgozásának módszertana	14
Átfogó célok kidolgozása	14
Részcélok kidolgozása	17
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	19
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	21
1.2. Középtávú átfogó célok	23
1.2.1. „A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	23
1.2.2. „B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése.....	24
1.2.3. „C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”	25
1.3. Gazdasági átfogó célhoz tartozó részcélok	26
1.3.1. „A.1.” - A mezőgazdaság fejlesztése.....	26
1.3.2. „A.2.” - A helyi Kis és Közép Vállalkozások (KKV-k) megerősítése, új gazdasági vállalkozások számára fejlesztési terület.....	26
1.3.3. „A.3.” - Az idegenforgalmi- turisztikai- szolgáltató szektor területeinek létesítményeinek fejlesztése.....	27
1.4. Társadalmi átfogó célhoz tartozó részcélok.....	29
1.4.1. „B.1.” - A társadalmi különbségek mérséklése a szociális ellátórendszer komplex fejlesztésével	29
1.4.2. „B.2.” - A humán infrastruktúra minőségi fejlesztése	30
1.4.3. „B.3.” - A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése	30
1.5. Környezeti átfogó célhoz tartozó részcélok	32
1.5.1. „C.1.” - Az épített környezet minőségi fejlesztése, zöld és kék infrastruktúra hálózatos kialakítása.....	32
1.5.2. C2: A természeti és táji értékek megőrzése	33
1.5.3. „C.3.” - A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele” - „Pusztai kapu”	35
1.6. Városrészi szintű területi célok (városrészi célok).....	37
1.7. Településfejlesztési elvek	39
1.7.1. Élhetőség	39
1.7.2. Fenntarthatóság	39
1.7.3. Befogadás	39
1.8. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	40
2. MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	42
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	44
2.1.1. „1A Északkeleti városrész (Szigetkert) (É-K)” Akcióterületei	48
2.1.1.1. Akcióterület 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés [Rövid távú AT].....	48
2.1.1.2. Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés [Rövid távú AT]	52
2.1.2. „1B Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) (É-Ny)” Akcióterületei	55
2.1.2.1. Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével [Rövid távú AT].....	55
2.1.2.2. Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) [Középtávú AT]	58
2.1.2.3. Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése [Rövid távú AT]	61

2.1.2.4. Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT]	63
2.1.3. „2A Városközpont városrész (intézményi és kereskedelmi zóna) (KP-1)” Akcióterületei... 66	
2.1.3.1. Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) [Rövid távú AT].....	66
2.1.4. „2B. Városközpont városrész (turisztikai és rekreációs zóna.) (KP-2)”	69
2.1.4.1. Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) [Rövid távú AT]..	69
2.1.5. „3A Délkeleti városrész (Németfalu) (D-K)” városrész akcióterületei.....	72
2.1.5.1. Akcióterület 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) [Rövid távú AT]	72
2.1.5.2. Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] [Közép távú AT]	74
2.1.6. „3B Déli városrész (Felsővég) (D)” városrész akcióterületei	76
2.1.6.1. Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] [Rövid távú AT]	76
2.1.6.2. Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése [Rövid távú AT]	79
2.1.7. „3C Délnyugati városrész (Daru) (D-Ny)” városrész akcióterületei	81
2.1.7.1. Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) [Rövid távú AT]	81
2.1.7.2. Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) [Közép távú AT]	83
2.1.8. „Elővárosi vasút” akcióterület	86
2.1.9. „Külterület” fejlesztési-beavatkozási területei.....	88
2.1.9.1. Nagyhát településrész (külső lakott külterületi településrész), mint fejlesztési-beavatkozási terület	88
2.1.9.2. K-V-1 és K-V-2 víztározók, mint fejlesztési-beavatkozási terület	89
2.1.9.3. Horgásztó, mint fejlesztési-beavatkozási terület	89
2.1.9.4. Öntözéses zöldségtermesztés, mint fejlesztési-beavatkozási terület.....	90
2.1.9.5. Külterületi csárdák, mint fejlesztési-beavatkozási terület	91
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	92
2.2.1. Az 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) Akcióterülethez rendelt projektek	92
2.2.2. Az 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) Akcióterülethez rendelt projektek	93
2.2.3. Az 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek	94
2.2.4. A 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek.....	94
2.2.5. A 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek	95
2.2.6. A 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek	97
2.2.7. A 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek.....	97
2.2.8. A 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek.....	98
2.2.9. A „Elővárosi vasút” akcióterülethez rendelt projektek	99
2.3. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	100

2.3.1. Projektek és átfogó célok illeszkedése	100
2.3.2. Kulcsprojektek	101
2.3.3. Hálózatos projektek.....	102
2.3.4. Egyéb projektek.....	102
2.4. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	103
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	111
3.1. Balmazújváros Város szegregációval veszélyeztetett területeinek bemutatása, a város szegregációs problémáinak beazonosítása	112
3.2. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása).....	112
3.3. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések	113
3.4. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések.....	115
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	117
4.1. Külső összefüggések	118
4.1.1. Nemzetközi szintű dokumentumokhoz való illeszkedés	118
4.1.2. Nemzeti szintű fejlesztési programokhoz való illeszkedés - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK).....	118
4.1.3. Térségi és helyi szintű fejlesztési programokhoz való illeszkedés.....	119
4.1.4. A Stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz.....	122
4.2. Belső összefüggések	122
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	124
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	129
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	130
6.2. A Stratégia megvalósításának szervezeti keretei	131
6.3. Monitoring rendszer.....	132

Ábrajegyzék

1. ábra: Városi területfejlesztési rendszer.....	11
2. ábra: ITS célrendszerének főbb elemei (átfogó célok) (2015.).....	14
3. ábra: Koncepció célrendszerének főbb elemei (átfogó célok) (2020.).....	15
4. ábra: Balmazújváros Város Jövőképének Mottója	20
5. ábra: Balmazújváros Város jövőképe	20
6. ábra: Célrendszer.....	22

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Stratégia átfogó céljainak definiálása, indoklása	16
2. táblázat: Koncepció és a Stratégia rész céljai.....	17
3. táblázat: Városrészi szintű területi célok (városrészi célok).....	38
4. táblázat: Stratégia céljainak összefüggésvizsgálata	40
5. táblázat: Akcióterületek osztályozása időtávuk szerint	44
6. táblázat: Akcióterületek osztályozása	46
7. táblázat: Akcióterületek ábrázolása során használandó színek.....	46
8. táblázat: 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) projektjei	92

9. táblázat: 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) projektjei	93
10. táblázat: 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) projektjei	94
11. táblázat: 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) projektjei	95
12. táblázat: 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) projektjei	96
13. táblázat: 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) (Rövid távú AT) projektjei	97
14. táblázat: 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület- fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) projektjei.....	98
15. táblázat: 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) projektjei.....	99
16. táblázat: Az „Elővárosi vasút” fejlesztéshez kapcsolódó projektje	99
17. táblázat: Projektek osztályozása, a célrendszer illeszkedése	100
18. táblázat: Konkrét projektek illeszkedése az átfogó célokhoz.....	100
19. táblázat: Kulcsprojektek	101
20. táblázat: Hálózatos projektek.....	102
21. táblázat: Egyéb projektek.....	102
22. táblázat: Projektek pénzügyi terve, ütemezése	103
23. táblázat: EU szakpolitikai célkitűzésekkel való illeszkedésvizsgálat.....	118
24. táblázat: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció (OFTK) illeszkedésvizsgálat	119
25. táblázat: Vármegyei stratégiai ágazati és területi célokhoz való illeszkedés vizsgálat	120
26. táblázat: Vármegyei prioritásokhoz való illeszkedésvizsgálat.....	121
27. táblázat: Átfogó és részcélok illeszkedés vizsgálata	123
28. táblázat: Kockázatelemzés	125
29. táblázat: Indikátor-készlet.....	133

Térképjegyzék

1. térkép: Balmazújvárost körülölelő vizes élőhely-láncolat természetes vízjárásainak rehabilitációja	36
2. térkép: Városrészek.....	37
3. térkép: Akcióterületek Balmazújvárosban (áttekintő térkép).....	47
4. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” elhelyezkedése.....	48
5. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” elhelyezkedése - ORTO fotó	49
6. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” a rendezési eszközökben	50
7. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” terület kimutatása	51
8. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés elhelyezkedése	52
9. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés elhelyezkedése a rendezési eszközökben	53
10. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés elhelyezkedése - ORTO fotó	54
11. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés - terület kimutatása	54

12. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése	55
13. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése a rendezési eszközökön.....	56
14. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése - ORTO fotó	56
15. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése - terület kimutatás	57
16. térkép: Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) elhelyezkedése	58
17. térkép: Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) elhelyezkedése a rendezési eszközökön	59
18. térkép: Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) elhelyezkedése - ORTO fotó	59
19. térkép: Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítás, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése elhelyezkedése	61
20. térkép: Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítás, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése elhelyezkedése a rendezési eszközökön	62
21. térkép: Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítás, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése elhelyezkedése - ORTO fotó	62
22. térkép: Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT] elhelyezkedése	63
23. térkép: Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT] elhelyezkedése a rendezési eszközökön	64
24. térkép: Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT] elhelyezkedése - ORTO fotó	64
25. térkép: Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) elhelyezkedése	66
26. térkép: Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) elhelyezkedése a rendezési eszközökön	67
27. térkép: Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) elhelyezkedése - ORTO fotó	67
28. térkép: Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) elhelyezkedése	69
29. térkép: Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) elhelyezkedése a rendezési eszközökön.....	70
30. térkép: Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) elhelyezkedése - ORTO fotó	71
31. térkép: Akcióterület „3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lovas turizmus] elhelyezkedése.....	72
32. térkép: Akcióterület „3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lovas turizmus]” elhelyezkedése a rendezési eszközökön	73
33. térkép: Akcióterület „3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lovas turizmus]” elhelyezkedése - ORTO fotó.....	73
34. térkép: Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] elhelyezkedése	74
35. térkép: Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] elhelyezkedése a rendezési eszközökön	75
36. térkép: Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] elhelyezkedése - ORTO fotó	75
37. térkép: Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] elhelyezkedése	76

38. térkép: Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] elhelyezkedése a rendezési eszközökön	77
39. térkép: Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] elhelyezkedése - ORTO fotó	78
40. térkép: Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése elhelyezkedése	79
41. térkép: Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése elhelyezkedése a rendezési eszközökön	80
42. térkép: Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése elhelyezkedése - ORTO fotó	80
43. térkép: Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) elhelyezkedése	81
44. térkép: Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) elhelyezkedése a rendezési eszközökön	82
45. térkép: Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) elhelyezkedése - ORTO fotó	82
46. térkép: Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) elhelyezkedése.....	83
47. térkép: Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) elhelyezkedése a rendezési eszközökön.....	84
48. térkép: Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) elhelyezkedése - ORTO fotó	85
49. térkép: Elővárosi vasút megállóhelyek.....	86
50. térkép: Kötőpályás (vasúti) közlekedési terület	87
51. térkép: Nagyhát településrész elhelyezkedése	88
52. térkép: K-V-1 és K-V-2 víztározók elhelyezkedése	89
53. térkép: Horgászterület elhelyezkedése	89
54. térkép: Zártkerti ingatlanok a település déli részén.....	90
55. térkép: Balmazújváros szegregátum áttekintő - Szegregációs mutató 35% feletti.....	112

Képjegyzék

1. kép: A mezőgazdasági, erdészeti gépeket gyártó Acex Acéltermékgyártó Kft. telephelyének bejárata	23
2. kép: Lakófunkciójú településrész madártávlatból.....	24
3. kép: Őshonos állatok itatása gémeskútnál.....	25
4. kép: "Balmaz térszta" - Balmaz Szociális Szövetkezet	26
5. kép: Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő.....	27
6. kép: Balmazújvárosi Általános Iskola Kalmár Zoltán Tagintézménye épülete	29
7. kép: Lengyel Menyhért Városi Könyvtár logója.....	30
8. kép: Semsey kastély parkja.....	32
9. kép: Fecske-rét (Hortobágyi Nemzeti Park)	34
10. kép: Vasútállomás felvételi épülete	71
11. kép: Nagyhát-„Kis kastély”	88
12. kép: Keleti főcsatorna.....	90
13. kép: Kishortobágyi csárda	91

BEVEZETÉS

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 68. § (2) bekezdése, valamint Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2010. (XI.25.) 4. § (4) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva a 3/2023. (VI.14.) PM Határozattal került elhatározásra Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata, módosítása, kiegészítése.

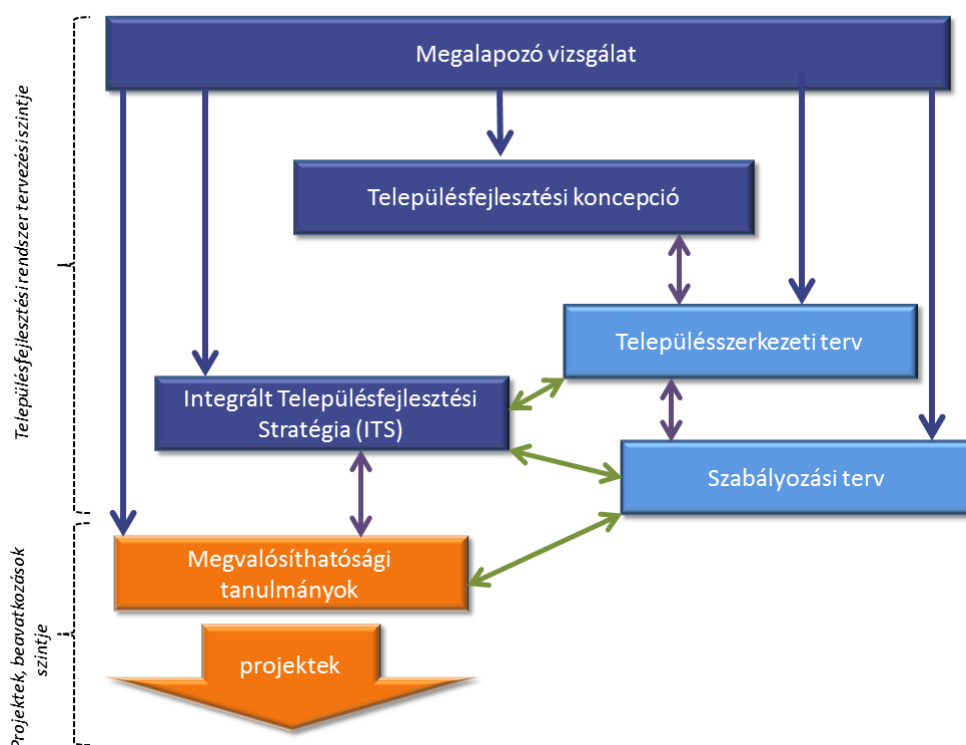
Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata „Balmazújváros kerékpáros, parkolási és játszótéri infrastruktúrájának fejlesztése” megnevezésű TOP _PLUSZ- 1.2.1-21-HB1-2022-00049 azonosítószámú projekthez kapcsolódik.

Tartalmilag a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerint készül a Stratégia módosítása, annak egyeztetése a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet szerint kerül lefolytatásra.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) (a továbbiakban: **Stratégia**) alapja a Településfejlesztési Koncepció (TK) (a továbbiakban: **Koncepció**), mely a városfejlesztés hosszú távú vízióját és értékrendjét határozza meg, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat jelöli ki. Balmazújváros Város Koncepciója 2020. évben került kidolgozásra (jóváhagyva Balmazújváros Polgármesterének 60/2020. (XI.18.) számú határozatával). A Koncepció megalkotásához elkészült a Megalapozó vizsgálat is 2020. évben.

A „314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 3/A. § (1) Az 1. melléklet szerint, Balmazújváros új Településrendezési eszközeihez (Településfejlesztési Koncepciójához, Településszerkezeti tervéhez, Helyi építési szabályzatához és szabályozási tervéhez) készült megalapozó vizsgálat felhasználásra kerül jelen Stratégia módosításához.

1. ábra: Városi területfejlesztési rendszer

(Forrás: saját szerkesztés)

Így jelen tervezési során ezen dokumentumok tervelőzményként kerülnek figyelembe vételre.

A Koncepcióban megfogalmazott célok többféle módon érhetőek el. A Stratégia funkciója, hogy bemutassa a Koncepcióban megfogalmazott hosszú távú célok megvalósíthatóságát, hogy integrált,

területeken és a szakágakon átívelő szemlélet mentén, egy középtávú fejlesztési időszakra kijelölje Balmazújváros Város fejlesztési elképzeléseit.

Magyarországon a városi jogállású településeknek, így Balmazújváros Városának is a városfejlesztési elképzeléseik megvalósításához Stratégiát kell készíteniük. Ez az egyik alapdokumentuma a 2021-2027 közötti tervezési időszakban terület- és településfejlesztésre fordítandó Európai Uniói források felhasználhatóságának is.

A tervezett beavatkozások nem csupán a város önkormányzatának fejlesztési elképzeléseit foglalják keretbe, hanem a dokumentum a széleskörű projektgyűjtésnek köszönhetően a városban 2021-2027 között, más szereplők által megvalósítani tervezett, valamennyi fontosabb, jelenleg ismert fejlesztést felöleli és rendszerezi. Természetesen nincs realitása annak, hogy a következő időszak minden egyes fejlesztési elképzelését bemutassa a Stratégia, de a város fejlődésének szempontjából legfontosabb irányokat, projekteket és programokat strukturált formában összegzi.

A jogszabályi előírásokból és a tervezési logikából is fakadóan a Stratégia egy átfogó tervezési rendszer egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze

Balmazújváros **városrészi lehatárolásai** nem kerültek átfogalmazásra, azok a korábbi településfejlesztési dokumentumokban már megismert városrészek [1A. (É-K) Északkeleti városrész (Szigetkert); 1B. (É-Ny) Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget); 2A. (KP-1) Városmag (intézményi és kereskedelmi zóna); 2B. (KP-2) Városmag (turisztikai és rekreációs zóna.); 3A. (D-K) Délkeleti városrész (Németfalu); 3A. (D-K) Délkeleti városrész (Németfalu); 3C. (D-Ny) Délnyugati városrész (Daru); 4. Külterület]. Balmazújvárosban az elmúlt időszakban nem történt olyan érdemi változás, mely azokat módosítását indukálta volna. A Stratégia nevezett városrészekhez városrészi területi célokat rendel, amelyek az egyes városrészek alapvető funkcióit illetve jelentősebb fejlesztési igényeit, szükségleteit emelik ki. A Stratégia megfogalmazza és rögzíti azokat a projekteket, amelyek egy adott városrészhez köthetők (**városrészi projektek**).

A Stratégiában kijelölésre kerülnek azok a fejlesztési kívánt akcióterületeket, amelyekre a város középtávon koncentrálni kíván. Az akcióterületi lehatárolásokat a Konceptió rögzíti, jelen Stratégia a Konceptió által kijelölt akcióterületek és beavatkozási területek osztályozását rövid-, közép- és hosszú távú fejlesztésekként végzi el.

Az akcióterületekhez köthető projektek és javasolt fejlesztési tevékenységek (**akcióterületi projektek**) meghatározása indikatív jellegű, azok a fejlesztéspolitikai célkitűzések módosulása és egyéb folyamatok alakulása függvényében változhatnak. A Stratégia kezeli azon projekteket, amelyek a kézirat lezárásakor már támogatási szerződéssel bírnak és a megvalósítás szakaszában vannak, illetve előkészítés alatt állnak.

A Stratégia ezen túlmenően meghatározza a **kulcsprojekteit**, **hálózatos projekteit** is. A településfejlesztés összetett folyamata során számos szereplő érdekeit kell figyelembe venni, ugyanakkor a fejlesztések hatékonysága megköveteli a források koncentrációját is.

A fentiek alapján a fejlesztések a 3. fejezetben több kategóriában kerülnek bemutatásra, egyrészt akcióterületekhez rendelt egymás hatását erősítő elemekként, másrészt meghatározásra kerültek a célok eléréséhez kiemelten fontos kulcsprojekteket, az egymással tematikailag vagy földrajzilag összefüggő hálózatos projektek, illetve az egyik előző kategóriába sem sorolható egyéb fontos projektek.

Jelen stratégia befejező fejezeteként a megvalósítás eszközei kerülnek kifejtésre. Ennek számos eleme van, úgymint a célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek, vagy a sikeres megvalósítást szolgáló szervezeti keret kialakítása.

A stratégia eredményességének mérésére szolgáló monitoring és értékelési rendszernek igazodnia kell a nemzeti elvárásokhoz, így ezen fejezet a konkrét pályázati felhívások közzétételkor felülvizsgálatra és kibővítésre kerül.

Alapvető tervezési kihívás, hogy a Stratégiának egyszerre kell előremutatónak, beavatkozási irányokat lefektetőnek és ugyanakkor rugalmasnak, az új törekvések befogadására alkalmasnak lennie.

Minden ágazatnak, és minden tématerületnek vannak jogos igényei, amennyiben azonban nem jelölődnek ki preferenciák és hangsúlyok, akkor nagy a veszélye annak, hogy a források szétaprózódnak, és nem képesek kritikus mértékű hatást kifejteni. A stratégiai tervezés és megvalósítás

során össze kell hangolni az épületbe/infrastruktúrába történő beruházásokat a társadalmi kérdésekkel. Fentiek miatt a Stratégia fontos fejezete az Anti-szegregációs munkarész, amely Balmazújváros társadalmi problémáinak felszámolásának módszertanát határozza meg. Az Anti-szegregációs Program a KSH által kiadott, 2011-es népszámlálási adatokon alapuló szegregációs térképek és ahhoz kapcsolódó adatsorok továbbá aktuális önkormányzati adatszolgáltatás alapján került kidolgozásra.

A Stratégia középtávon jelöli ki

- az elérendő fejlesztési célokat, valamint
- az integrált megvalósításukat szolgáló beavatkozások körét és azok eszközeit.

A Stratégia célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 5-7 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka, a Stratégia akkor tekintendő eredményesnek, ha hozzájárul ahhoz, hogy Balmazújváros Városa összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját az elkövetkező időszakban.

A Stratégia megalkotásának időszerűsége az alábbiak szerint indokolt:

▪ **Jogszabályi kötelezettség**

„A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 08.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) 7. §. rögzíti az integrált településfejlesztési stratégiával kapcsolatban az alábbiakat:

„7. § Az önkormányzat a stratégiát legalább négyévente áttekinti, ellenőrzi, és dönt arról, hogy a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza, b) módosítja, vagy c) újat készít.”

A fentiekre tekintettel –a Belügyminisztérium megbízásából az ÉAOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosító számú projekt keretében a 2015. évben elkészült Integrált Településfejlesztési Stratégia tekintetében a jogszabályban jelzett legkésőbbi végdátum beállt – szükséges és időszerű az Integrált Településfejlesztési Stratégia teljes körű felülvizsgálata.

▪ **Új 2021-2027 közötti Európai Unió ciklus előkészítése, megvalósítása**

A Stratégia kijelöli a középtávon (5-7 év) elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit: A 2021-2027 közötti ciklus hatékony forráselhívásának előkészítése, megvalósítása érdekében szükséges és időszerű a Stratégia felülvizsgálata.

Lévn, hogy az uniós szakpolitika régiókban kénytelen gondolkodni, elkerülhetetlen, hogy a fejlesztési források elosztásakor nem kellő súllyal jelenik meg a települési szint, hanem magasabb térszervezeti egységek (például Magyarország esetében a régió, azokon belül megyék, és azokon belül járások) szintjén valósul meg a forráselosztási mechanizmus. A 2021-2027-es programozási ciklusban is az integrált területfejlesztést preferálja, tervezetten továbbra is az adott tagállam területi és helyi fejlesztési stratégiákon keresztül támogatja majd az Európai Unió az integrált területfejlesztést. Így jelen Stratégia is hangsúlyosan törekszik megjeleníteni Balmazújváros Város térségi szerepkörét erősítő fejlesztéseket.

Az Európai Unió kiemelt figyelmet fordít az innovációra, a klímaváltozás kezelésére, digitalizációra. Ezeken a területeken jelentős lesz a közvetlen uniós programokon keresztül történő finanszírozás is. A Stratégia rögzíti Balmazújváros Város azon fejlesztési elképzeléseit is, amelyek akár közvetlen uniós programokon keresztül kerülhetnek finanszírozásra.

▪ **Új önkormányzati ciklus, új Gazdasági ciklusprogram**

Balmazújváros Város Önkormányzat Gazdasági Programja 2019-2024. dokumentumot a Balmazújváros Város Önkormányzat Polgármestere a 46/2020. (V.27.) számú határozatával fogadta el. A Gazdasági Program kiemelten kezeli a térségi gazdasági folyamatok, jelentősebb beruházások tekintetében beazonosítható potenciálokat (közeli megyeszékhelyen tervezett és folyamatban lévő igen jelentős

ipari beruházások) is. A Stratégia a Gazdasági Programmal összhangban fókuszál azokra a gazdaságfejlesztési elemekre, amelyek a fentiekben említett lehetőségek kiaknázásához segítik Balmazújváros Városát, így a Stratégia rögzíti azokat az Akcióterületeket, amelyek a város meglévő üzleti infrastruktúrájának minőségi fejlesztését illetve újabb ilyen területek megteremtését szolgálják (kiemelten például a „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) – iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” valamint a „1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés” akcióterületek).

■ Balmazújváros Város stratégiai dokumentumaival való összhang megteremtése

Egyrészt a város mind területi, mind ágazati szempontból meghatározó és jellemzően friss vagy folyamatosan frissített tervezési dokumentumokkal rendelkezik ezért szükség van ezek összefogására, a későbbi ágazati fejlesztési irányok egységes szemléletű megalapozására.

Balmazújváros új településrendezési eszközeit 2021. évben hagyta jóvá a képviselő-testület. Az új Településrendezési eszközök készítése során 2020-2021. évben a tartalmi követelményeknek megfelelő, komplett „Megalapozó Vizsgálat” is elkészült. Balmazújváros Város Konceptiója 2020. évben került kidolgozásra (jóváhagyva Balmazújváros Polgármesterének 60/2020. (XI.18.) számú határozatával). A Konceptió megalkotásához elkészült a Megalapozó vizsgálat is 2020. évben.

A Stratégia a fent említett dokumentumok (kiemelten a Konceptió) által kijelölt kereteket tartva készül. A Konceptió célrendszerét a Stratégia adoptálja, egyes célokat a Stratégia szűkebb időtávjához igazítva illetve egyes részcélok szükséges összevonása mellett.

Stratégia célrendszerének kidolgozásának módszertana

Átfogó célok kidolgozása

Balmazújváros Város Önkormányzatának hatályos rendezési és fejlesztési stratégiai jelen Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban: Stratégia) kidolgozása, aktualizálása és felülvizsgálata során figyelembe vételre kerülnek, azok tervi előzményként definiáltak. A település számos ágazati és általános fejlesztési dokumentummal rendelkezik, a Stratégia kidolgozása során kiemelten Balmazújváros Város Polgármesterének 60/2020.(XI.18.) számú határozatával jóváhagyott Településfejlesztési Konceptió (továbbiakban: Konceptió) kerül figyelembe vételre. A Stratégia a Konceptió által adott keretek megtartásával, a Konceptió célrendszerének rövid- és középtávú adoptálásával rögzíti a település tervezett beavatkozásait, projektjeit. A Konceptió hosszú távon kijelöli Balmazújváros fejlesztési irányait és a lehető legszélesebb körben azonosítja a célok elérését szolgáló beavatkozások körét.

2. ábra: ITS célrendszerének főbb elemei (átfogó célok) (2015.)

A helyi társadalmi, gazdasági és természeti feltételekhez igazodó minőségi életkörülmények és fenntartható gazdasági fejlődés kialakítása

1. Átfogó cél (T1)

Versenyképes és innovatív gazdaság: az értéktérítő foglalkoztatás és aktivitás növelése

2. Átfogó cél (T2)

A környezettudatosság erősítése, a klímaváltozásra való felkészülés

3. Átfogó cél (T3)

Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése

(Forrás: Integrált Településfejlesztési Stratégia, 2015. [készítette: TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft. (konzorciumvezető) és MEGAKOM Stratégiai Tanácsadó Iroda Kft (konzorcium tagja)])

Balmazújváros Város stratégiai fejlesztési dokumentumai közötti összhangot, a szakpolitikai keretekhez való illeszkedést és egyes, pályázati forrásokból megvalósítható projektek beillesztésével a pályázati rendszernek való megfelelést jelen Stratégia kidolgozása során azzal biztosítjuk, hogy a Konceptió célrendszere jelenti jelen dokumentum célrendszerének alapját.

A 2015. évben elkészült ITS három pillérű célrendszert rögzít, amelyek a (1) gazdasággal, az (2) épített és természeti környezettel valamint a (3) társadalmi kihívásokra adott célkitűzésekkel kapcsolatos feladatokat, célokat rögzíti.

3. ábra: Konceptió célrendszerének főbb elemei (átfogó célok) (2020.)

(Forrás: Településfejlesztés Konceptió, 2020. [készítette: CIVISTERV VÁROSTERVEZŐ ÉS ÉPÍTÉSZ IRODA])

A 2020. évben hatályba lépett Konceptió szintén három pillér segítségével rögzíti azokat a célkitűzéseket, a település átfogó fejlesztését szolgáló célokat, amelyek alapján szükséges Balmazújváros fejlesztéséhez szükséges teendők, beavatkozások megvalósítása: „A: Gazdaság”; „B. Társadalom” valamint „C: Épített- és természeti környezet” témakörök segítségével strukturálva.

Tekintettel arra, hogy a tervelőzményként figyelembe vett említett dokumentumok célrendszerének főbb elemeinek struktúrája azonos, a Stratégia kidolgozása, aktualizálása során a Konceptió által rögzített átfogó célok megnevezései kerülnek adoptálásra.

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

1. táblázat: Stratégia átfogó céljainak definiálása, indoklása

Tématerület	ITS átfogó céljai (2015.)	TK átfogó céljai (2020.)	Stratégia átfogó céljai (2023.)
GAZDASÁG	1. Átfogó cél (T1) Versenyképes és innovatív gazdaság: az értékteremtő foglalkoztatás és aktivitás növelése	A: A megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szférára épülő kiegyensúlyozottabb gazdasági szerkezet kialakítása. A mezőgazdasági és ipari vállalkozások bővüljenek, a helyben foglalkoztatás növekedjen. A hagyományokkal rendelkező gazdasági vállalkozások működési- és fejlesztési lehetőségeinek biztosítása, a HNP Világörökségi helyszín és védőövezete lehetőségeinek és korlátozó hatásainak optimalizálása. A megyeszékhely közelségét, a kedvező vasúti kapcsolatot, az M35 autópálya gyors elérhetőségét kihasználva új gazdasági vállalkozások betelepülése, ezáltal új munkahelyek létrehozása.	A: Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
TÁRSADALOM	3. Átfogó cél (T3) Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	B: A városban megmutatkozó lakossági igények kielégítése, a magas életszínvonal biztosítása, valamint a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontok érvényesítése.	B: Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	2. Átfogó cél (T2) A környezettudatosság erősítése, a klímaváltozásra való felkészülés	C: Épített- és természeti környezet. A természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése. A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele” a Világörökségi Kezelési tervben megfogalmazott „Pusztá kapu” fejlesztési lehetőségeinek kihasználása és elvárásainak való megfelelés, hozzájárulva ezzel a lakosság életminőségének, egyúttal az idegenforgalom fejlődéséhez is. A klímaváltozásra való felkészülés. Az elővárosi igényeknek környezeti minőségében, mennyiségében és közlekedési kapcsolataiban is megfelelő kisvárosias és kertvárosias lakóterületek biztosítása.	C: Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztá kapu”

(Forrás: Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015. és Településfejlesztési Koncepció 2020. - saját szerkesztés)

Részcélok kidolgozása

A Településfejlesztési Konceptió által rögzített részcélokat jelen Stratégia megtartja, egyes részcélokat – tekintettel azok tartalmi átfedéseire – összevontan használ a lenti táblázatban foglaltaknak megfelelően. Az egyes részcélokat az átfogó célokhoz rendelt színű betűkkel szedve szerepeltetjük az áttekinthetőség biztosítása érdekében.

2. táblázat: Konceptió és a Stratégia rész céljai

Településfejlesztési Konceptió rész céljai	Stratégia rész céljai
A1: A mezőgazdaság fejlesztése, a nagyüzemek technológiai és környezetvédelmi korszerűsítésének elsődlegességével, a kisüzemi és családi gazdaságok megerősítésével, újak létrehozásának ösztönzésével, az öntözéses művelés széleskörű lehetőségének megteremtésével és ennek lehetőségeként adódó biztonságosabb növénytermesztés, és a nagyobb hozzáadott értéket jelentő növényfajok arányának növelése.	A1.1.: A mezőgazdaság fejlesztése
A2: A helyi Kis és Közép Vállalkozások (KKV-k) megerősítése, új gazdasági vállalkozások számára fejlesztési terület kijelölése, előkészítése a mezőgazdasági feldolgozó és egyéb helyi hagyományokkal rendelkező termelő ágazatokban. A megyeszékhely Balmazújváros közelében tervezett gazdasági fejlesztéseihez is kapcsolódva, kihasználva a meglévő vasúti kapcsolatot logisztikai vállalkozások betelepítése, a fejleszteni tervezett közúti kapcsolatra, és elővárosi közlekedésre alapozva, megfelelő fejlesztési területeket biztosítva, beszállítói ipari vállalkozások településre vonzása.	A.2.: A helyi Kis és Közép Vállalkozások (KKV-k) megerősítése, új üzleti infrastruktúra megteremtése
A3: Az idegenforgalmi- turisztikai- szolgáltató szektor területeinek létesítményeinek fejlesztése.	A.3.: Az idegenforgalmi- turisztikai- szolgáltató szektor minőségi fejlesztése
B1: A társadalmi különbségek mérséklése komplex szociális ellátórendszer kialakításával	B.1.: A társadalmi különbségek mérséklése a szociális ellátórendszer komplex fejlesztésével
B2: A lakosság egészségi állapotának javítása és az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése	B.2.: A humán infrastruktúra minőségi fejlesztése
B4: A közösségi ellátó intézmények fejlesztése	
B3: A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése	B.3.: A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése
C1: Külső és belső megközelíthetőség, elérhetőség javítása.	C.1: Az épített környezet minőségi fejlesztése, zöld és kék infrastruktúra hálózatos kialakítása klíma- mitigációs stratégiák alapján
C5: Az épített környezet fejlesztése, történeti értékeinek megóvásával és erőteljesebb megjelenítésével, a turisztikai, rekreációs, gazdasági területek valamint a településközpont és intézményterületek kiemelt fejlesztéseire is tekintettel.	
C6: A közmű infrastruktúra korszerűsítése és fejlesztésekhez igazodó, mennyiségi bővítése, a magas szintű ellátás biztosítása érdekében.	

Településfejlesztési Konceptió rész céljai	Stratégia rész céljai
C3: A település egybefüggő zöldfelületi rendszerének kialakítása	
C4: Az időjárási szélsőségek, a globális felmelegedés hatásait csökkentő klíma kialakítása.	
C2: A természeti és táji értékek megőrzése, tájképi értékek érvényesülésének elősegítése, tájhasználati konfliktusok és problémák megszüntetése	C.2.: A természeti és táji értékek megőrzése
C7: Környezeti konfliktusok felszámolása, a természeti értékek védelmének, lakossági és gazdasági elvárásoknak is eleget tevő környezetvédelem megvalósítása.	
C8: A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele” a Világörökségi Kezelési tervben megfogalmazott „Puszták kapu” fejlesztési lehetőségeinek kihasználása és elvárásainak való megfelelés.	C.3.: A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele” - „Puszták kapu”

(Forrás: Településfejlesztési Konceptió 2020. - annak módosításával, kiegészítésével saját szerkesztés)

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A Stratégia elérendő (közep távú) céljait egyrészt a Konceptió jövőképe és az ennek megvalósulása irányába mutató hosszú távú, átfogó céljai foglalják keretbe, másrészt erőteljesen befolyásolják az Európai Unió és a hazai területfejlesztési szakpolitikai célkitűzések, és ezen célokhoz illeszkedő ún. beruházási prioritásai. Mivel várhatóan az EU támogatások továbbra is kiemelt – ha nem is kizárólagos – szerepet játszanak majd Balmazújváros Város fejlődésében az elkövetkező 7-8 évben, e beruházási prioritások és a városi célok egymáshoz illesztése fontos eleme jelen stratégiai tervezési folyamatnak. A Településfejlesztési Konceptióban rögzített jövőkép pozicionálja a várost a régióban/tágabb térségben, meghatározza a társadalmi gazdasági és épített környezet domináns folyamatait. A jövőkép hosszabb időtávra, 2030-ig terjedően kerül meghatározásra. A jövőkép Balmazújváros Város hosszútávú bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet város 2030-ra szeretne elérni.

4. ábra: Balmazújváros Város Jövőképe Mottója

„Balmazújváros, egy önálló arculatú település, bolygóváros a debreceni település együttesben”.

Balmazújváros a Debrecen körüli „városgyűrű” egyik tagja, az egykori hajdúvárosok és más kisebb település mellett bolygóvárosi (elővárosi) feladatokat lát el. Fekvése, földrajzi helyzete, a különböző település–földrajzi és társadalmi–gazdasági tényezők következtében az itt élők életmódja és a város mezőgazdasági jellege hosszú távon korlátok közé szorították a település fejlődésének a lehetőségeit. Miután a vonzáskörzetébe tartozó Tiszacsege, Egyek, Hortobágy, Újszentmargita települések körzetközpontja is lett, a település központi feladatai is megnövekedtek. Balmazújvárosban négy közút fut össze, amelyek révén közvetlenül lehet eljutni Tiszacsegére, Hajdúböszörménybe, Hajdúnánásra és Debrecenbe, valamint Nagyhegyes érintésével Hajdúszoboszlóra. A légi közlekedés szempontjából kiemelkedő jelentőségű a kb. 20 kilométerre fekvő debreceni nemzetközi repülőtér. A város vonzáskörét azonban csökkenti a nagy földrajzi távolság, másrészt pedig az a tény, hogy jelentős vetélytárs Tiszafüred, az északi részen Polgár, kicsit távolabb pedig Tiszaújváros vonzása is érezteti hatását. Legerősebb vonzása Tiszacsegére, Újszentmargitára, illetve Egyekre van. A település jövőképe mottója a Településfejlesztési Konceptióban került rögzítésre. A mottó megfelelően helyezi el Balmazújvárost a településhierarchiában, bolygóvárosi minőségét felvállalva, de identitását védve jelöli ki a város jövőjét.

5. ábra: Balmazújváros Város jövőképe

A körzetközponti funkciókat ellátó Balmazújváros kiaknázva a megyeszékhely közelségéből eredő előnyöket, minőségi életlehetőséget biztosító elővárosi szerepkör betöltése mellett, a helyi gazdaságra is építő, fejlett oktatással és szolgáltatási palettájával rendelkező településsé válik.

A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszínével jelentősen érintett településként, és gyógyvizét fürdőfejlesztésként kihasználva, jelentős idegenforgalomra tesz szert.

A fejlődés eredményeként munkahelyek teremtnének, melynek következtében ismét pozitív demográfiai folyamatok indulnak meg, illetve egy vonzó, modern és fenntartható kisváros alakul ki.

A megyeszékhely Balmazújvárosból könnyen elérhető, 25 kilométer (3321-es majd a 33. számú közlekedési utakon) távolságban van, de az M35-ös autópálya felhajtó is 10 perces távolságra elérhető a városközpontból. Debrecen MJV elérése a közösségi közlekedési módon is egyszerű, a megyeszékhely

elővárosi közlekedési fejlesztéseinek könnyen első célpontja lehet Balmazújváros. A Debrecen-Tiszafüred vasútvonal Balmazújvárosig tervezett villamosítása, ugyancsak jó feltételeket jelenthet. Debrecen külterületének nyugati szélén, Balmazújváros közigazgatási területének közelében megvalósuló BMW gyár Balmazújváros számára is rendkívül jó lehetőségeket teremt, a helyi gazdaságfejlesztés kiemelt elemei (ipari területek kialakítása, befektetés ösztönzés) építenek a fentiekben leírt potenciál kiaknázására.

A Stratégia, mint a Konceptcióval koherens dokumentum – a koncepcióban rögzített városi jövőképet és az ehhez kapcsolódó célokat, és ahhoz kapcsolódó településfejlesztési elveket alkalmazza.

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Az 5 ezer és 20 ezer fő közötti lakosságszámú városokat tekintjük kisvárosoknak, míg általánosan elfogadottan a 20 ezer és 100 ezer közötti lakosságszámú városokat tekintjük középvárosoknak. **Balmazújváros Város lakosságszáma alapján kisvárosnak minősíthető.** A Központi Statisztikai Hivatal Helységnévtára adatai alapján 2022. január 01. nap 16.954 fő lakta a települést. Kisvárosok esetében a stratégiai fejlesztési célok **integrált jelleggel Középtávú Városi Célok** rendszerében rögzítendő.

Jellegüket tekintve Balmazújváros Város Stratégia Középtávú Városi Céljai két típusúak lehetnek:

- **Tematikus célok:** tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok a város egészére vonatkozóan
- **Területi célok:** A területi célok a település egy vagy több, konkrét, egyenként folytonos vonallal körülhatárolható területén realizálhatóak. Ilyenek lehetnek a város egy vagy több városrészére érvényesek vagy a város területén megtalálható főbb, a fejlesztési elképzelések során kiemelt figyelemben részesülő terület-típusokra (pl. lakóterületek, rekreációs területek, ipartelepítés területei, stb.) érvényes célok.

A Középtávú Városi Célok integrált jellegű célok, olyanok, melyek eléréséhez több tematikus/ágazati jellegű tevékenység koordinált végrehajtása szükséges.

6. ábra: Célsziszter

(Forrás: Településfejlesztési koncepció célszisztere alapján, annak kiegészítésével, módosításával – saját szerkesztés)

1.2. Középtávú átfogó célok

1.2.1. „A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése

Balmazújváros jövőbeli fejlődésének fontos alapfeltétele a stabil, fejlett helyi gazdaság, amely biztosítja a városban élők számára a megfelelő életminőséghez szükséges jövedelmet.

A város gazdaságában – mind a már működő, mind pedig az újonnan betelepülő cégek esetében – nagyobb hangsúlyt szükséges kapnia a magasabb hozzáadott értékű tevékenységek fejlesztésének, amely hozzájárul a minőségi munkahelyek széles, változatos kínálatának megteremtéséhez és a magasabb jövedelmek eléréséhez.

Fontos a befektetésösztönzési tevékenység erősítése: az itt működő vállalkozások megtartása mellett további beruházások idevonzása, az ehhez szükséges feltételek megteremtése.

Tovább kell erősíteni a helyi vállalkozásokat, amelyhez elengedhetetlen a vállalkozásfejlesztési tevékenységek folytatása, a vállalkozóbarát környezet megteremtése, a vállalkozói ökoszisztéma fejlesztése, az innováció ösztönzése. A vállalkozásfejlesztés hangsúlyos területe az új vállalkozások (start-up-ok) létrejöttének elősegítése.

Napjaink fontos célkitűzése a digitális átállás elősegítése, ennek keretében a gazdaságfejlesztés terén kiemelten fontos a KKV-k digitalizációjának elősegítése, korszerű digitális megoldások, technológiák elterjesztése.

1. kép: A mezőgazdasági, erdészeti gépeket gyártó Acex Acéltermékgyártó Kft. telephelyének bejárata

(Forrás: internet - <http://www.acex.hu/>)

A helyi gazdaság és az önellátás erősítése érdekében ösztönözni szükséges a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztását, amely elősegíti a helyben keletkező jövedelmek minél nagyobb részének városban tartását, és hozzájárul a hulladékmennyiség csökkentését célzó körforgásos gazdaság fejlesztéséhez, ezzel a gazdaság zöldítéséhez.

A hagyományokkal rendelkező gazdasági vállalkozások működési- és fejlesztési lehetőségeinek biztosítása, a HNP Világörökségi helyszín és védőövezete lehetőségeinek és korlátozó hatásainak optimalizálása. A megyeszékhely közelségét, a kedvező vasúti kapcsolatot, az M35 autópálya gyors elérhetőségét kihasználva új gazdasági vállalkozások betelepülése, ezáltal új munkahelyek létrehozása a cél. A megyeszékhely jelentős ipari fejlesztései (BMW gyár, stb.) számos kiszolgáló és alvállalkozó cég számára adnak lehetőséget, amelyhez Balmazújváros keleti ipari területei valamint a nyugati logisztikai ipari területei nyújthatnak megfelelő üzleti infrastruktúrát.

1.2.2. „B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása elképzelhetetlen a demokratikus döntéshozatal, a közösséget összetartó szolidaritás és a terhek igazságos elosztása, a szegregáció elleni küzdelem és a testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítése nélkül.

Cél Balmazújváros Város lakosságának népességmegtartó és népességvonzó képességének javítása. Ennek jegyében Balmazújváros célja egy olyan hosszútávú településfejlesztési elképzelés megvalósítása, amely az emberek és a közösség értékeire építve, a hagyományokat ápolva nyújt esélyt a vidéki élet megbecsültségének és vonzerejének helyreállítására, a településen élők életminőségének átfogó javítására. A társadalmilag és fizikailag is leromlott, szegregálódó területeken történő integrált rehabilitáció elsődleges célja az ott élő lakosság életésélyeinek javítása és a terület további leromlásának megakadályozása új gazdasági, kulturális, és közösségi funkciók kialakításával, illetve a meglévő funkciók megerősítése. Balmazújváros lakónépessége növekvő tendenciát mutat, és Debrecen körüli agglomeráció bolygóvárosaként alvóvárosi funkciót is betölt. Emiatt fontos, hogy a tervezett lakóterületi fejlesztések, kialakítandó lakóparkok megfelelő minőségben és megfelelő számban megvalósulhassanak a fentiekben leírt kedvező tendenciák megőrzése és erősítése érdekében.

2. kép: Lakófunkciójú településrész madártávlatból

(Forrás: TAK)

A településen megtalálható szegregátumok esetében különböző beavatkozások szükségesek, egyes területek esetében rehabilitációs programok alkalmazására van szükség, más területeken mobilizációs intézkedések is meg kell, hogy valósuljanak. A Helyi Esélyegyenlőségi Program megállapítása szerint a településen található szegregátumok felszámolása nem lehetséges. A horizontális fejlesztések, és a lakókörnyezet rehabilitációja mellett szükséges a szegregáció oldása. A jobb, konszolidáltabb területtel bíró szegregátum esetében az infrastruktúra javításával szolgáltatások fejlesztésével felértékelhető akár a terület, és vonzóbbá tehető a magasabb státuszú lakosok számára is. Alapvetően a szegregátumokban élők képzettségének, foglalkoztatottsági mutatóinak javításával is csökkenthető a szegregációs mutató. Rendkívül fontos, hogy az alacsony státuszú lakosság koncentrációja ne növekedjen, egyes érintett területek esetében akár építési tilalom elrendelésével is kezelendő ez.

1.2.3. „C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”

A környezetileg fenntartható fejlődés érdekében is fontos az épített környezet környezettudatos fejlesztése: többek között az épületállomány energiahatékonyságának növelése, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás keretében csapadékvíz-gazdálkodás, a bel- és csapadékvíz elvezetési rendszer további fejlesztése, valamint a város meglévő városszerkezeten belüli, kompakt fejlesztésének ösztönzése.

Kompakt városfejlesztés: A fenntarthatóság érdekében elsősorban a meglévő lakóterületi térségek tartalékainak kihasználása feladat a területeket új zöldfelületekkel, forgalomcsillapítással vonzóvá kell tenni, a kertvárosias léptéket megtartva. A lakóterületi fejlesztéseket a kompakt város elveinek érvényesítése hassa át: törekszik a település a horizontális terjeszkedés visszaszorítására, a növekedési igény részben vertikális irányban, részben pedig a ritka beépítettségű területeket hatékonyabb kihasználásával vagy intenzívebb terület-felhasználással (szabadon álló helyett soros beépítés, társasházi struktúra) kielégítésére. Azaz az organikus és intenzív városfejlődés jellemzői szerint a foghíjszerűen kiüresedő telkeken, helyben átépülő lakóházak jelentik a belső városrészek folyamatos és harmonikus megújulását. A tömbfeltárásokra mind a város belső területein, mind a peremeken van lehetőség. Fontos a kompakt város elvének érvényesítése során az, hogy a városfejlesztés során törekedni szükséges arra, hogy a tevékenységek és fejlesztések optimális eloszlásuk legyenek, lehetőség szerint ne terjedjenek szét, hanem a fejlődés, fejlesztés folyamatai jól meghatározható területeken, egyértelmű határok között valósuljanak meg.

3. kép: Őshonos állatok itatása gémeskútnál

(Forrás: TAK)

A Balmazújváros területén megtalálható kultúrtájak különleges vonzerőt jelenthetnek a hazai és külföldi turisták számára, rendkívül sokoldalú idegenforgalmi fejlesztési lehetőség: egészségturizmus, tanyai turizmus, természetjárás, kerékpáros turizmus, sportolási lehetőségek tekintetében.

A településen az átlagos talajvízszint általában viszonylag magasan helyezkedik el, és a felszín alatti víz állapota szempontjából Balmazújváros érzékeny településnek számít, ezek figyelembevételével tervezhetők a fejlesztések.

1.3. Gazdasági átfogó célhoz tartozó részcélok

Az átfogó célok közül az „A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése átfogó célhoz három rész cél került rögzítésre az alábbiak szerint.

1.3.1. „A.1.” - A mezőgazdaság fejlesztése

Az „A.1.” rész cél tekintetében rögzítendő célállapot, hogy a településen rövid távon a jelentős a mezőgazdasági hagyományaira alapozva a birtokszerkezet optimalizálása megtörtént, alternatív mezőgazdasági tevékenységek (bio mezőgazdasági termékek iránti kereslet növekedése) aránya magas. Szükséges az agráradottságokat kihasználó háztáji és üzemi mezőgazdaság fenntartása, minőségi fejlesztése (beavatkozási terület), kapcsolódva a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz és ahhoz illeszkedő tevékenységekhez (lovarda, állattartás, stb.). A település gazdaságfejlesztése továbbra is épít a mezőgazdaságra és az ahhoz kapcsolódó iparágakra, valamint az azt kiegészítő ágazatokra. A mezőgazdaság versenyképessége érdekében a mezőgazdasági területeket továbbra is meg kell őrizni a termelés számára. A családi gazdaságok számának bővítése és megerősítése szükséges, törekedve arra, hogy a birtokközpontok, tanyák életképessége nőjön. Ehhez elengedhetetlen a megfelelő szabályozási környezet megteremtése a településrendezési terv, helyi szabályozás kidolgozása során. Prioritás biztosítása javasolt a bio- és ökológiai gazdálkodást folytatók számára, illetve a bio- és ökológiai gazdálkodás ösztönzése a cél. A mezőgazdasági fejlesztéseknél előtérbe helyezendő a „termelés – felvásárlás - feldolgozás” kapcsolatrendszer, a meglévő kereskedelmi tereket korszerűsítve, a piactér folyamatos fejlesztésével, szomszédos településekkel együttműködve.

1.3.2. „A.2.” - A helyi Kis és Közép Vállalkozások (KKV-k) megerősítése, új gazdasági vállalkozások számára fejlesztési terület

A megyeszékhely Balmazújváros közelében tervezett gazdasági fejlesztéseihez is kapcsolódva, kihasználva a meglévő vasúti kapcsolatot logisztikai vállalkozások betelepítése, a fejlesztési tervezett közúti kapcsolatra, és elővárosi közlekedésre alapozva, megfelelő fejlesztési területeket biztosítva, beszállítói ipari vállalkozások településre vonzása. Az üzleti környezet infrastrukturális fejlesztésével, az ipari területek bővítésével tudja Balmazújváros új nagyfoglalkoztatók betelepülésének lehetőségét megteremteni. Lehetőség szerint törekedni szükséges minél színesebb iparágak betelepülését is. A jó közlekedéskapcsolatokra, a nemzetközi gazdasági kapcsolatokra és a térségi potenciálból adódó előnyökre építve a kereskedelem, a raktározást, a logisztika további erősítése elengedhetetlen. Közlekedési oldalról kiemelt jelentősége van ezen szempontból az M35-ös autópályának. Az ipari szektorban rejlő innovációs potenciál (kvaterner szektor) kiaknázásában az Önkormányzat kezdeményező és segítő szerepet kell, hogy vállaljon.

4. kép: "Balmaz tészta" - Balmaz Szociális Szövetkezet

(Forrás: internet - <https://balmazteszta.hu/>)

Az önkormányzati foglalkoztatás (közmunaprogram) és a szociális szövetkezetek támogatása, organizálása továbbra is fontos feladat. Balmazújváros egyik ismert szövetkezete a Balmaz

Tésztagyártó Start Szociális Szövetkezet (4060, Balmazújváros, Kossuth tér 4-5.), amelynek mai napig egyes termékei kézzel gyártott tésztákból áll. A település alapvetően olyan gazdasági vállalkozásokat kíván támogatni, amelyek magas hozzáadott értékű tevékenységet folytatnak, foglalkoztatási hatásuk érvényesül, és környezetbarát technológiákat alkalmaznak. Az európai és makrogazdasági kihívásokra Balmazújváros válasza egyrészt a gazdasági övezet fejlesztése, K+F+I tevékenységek ösztönzése (az autóipari technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása) kell, hogy legyen.

A szolgáltatási szektor alapvetően minden elvárható területet lefed, és térségi hatókörű. Felismerve a helyi foglalkoztatásban betöltött jelentős szerepüket, meg kell teremteni a fejlődésre képes mikro- és kisvállalkozások piaci versenyképességének stabilizálásához szükséges feltételeket.

Kiemelt potenciál rejlik az ún. silver economy (ezüst gazdaság) szolgáltatási szegmensben tekintettel az idős népesség magas arányára. A speciálisan az idősödő korosztályokat megcélzó szolgáltatások potenciális spektruma széles, felöleli a művelődés, a képzés-tanulás, a foglalkoztatás egyes típusait és módjait, az önkéntesség, a szabadidő eltöltés, a testi-lelki egészség megőrzésének területeit. Mindezek együttesen azt célozzák, hogy a független és aktív időskor minél hosszabb legyen.

Az önkormányzat saját hatáskörében lévő adó – és egyéb közterhek tekintetében kedvezményekkel kell, hogy segítse a helyi vállalkozásokat, valamint vonzhat jelentősebb befektetőket.

1.3.3. „A.3.” - Az idegenforgalmi- turisztikai- szolgáltató szektor területeinek létesítményeinek fejlesztése

A turizmus nem tekinthető jelentős gazdasági szegmensnek a településen, kevés a turisztikai vonzerővel rendelkező természeti, építészeti és kulturális értékek, a turisztikai szolgáltatások kínálata mind mennyiségi, mind minőségi szempontból elmarad a kívánatos mértéktől.

A helyi turizmus fejlesztésének lehetősége kiemelten a meglévő fürdő fejlesztésével, a Kastélypark rendezésével, a fedett gyógyfürdő megépítésével, a vasútállomány felőli oldalon szálloda és sportcsarnok építésével aknázható ki.

5. kép: Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő

(Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás - www.balmazujvaros.hu)

Balmazújváros tekintetében továbbá a természeti és ökoturizmus jelenthet kitörési pontot, szükséges a Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele”, a Világörökségi Kezelési tervben megfogalmazott „Pusztakapu” fejlesztési lehetőségeinek kihasználása.

A turisztikai és rekreációs piaci jelenlét növeléséhez szükséges a város idegenforgalmi vonzerejének növelése, a kiszolgáló infrastruktúra és szolgáltatások (szállás- és vendéglátóhelyek) összehangolt fejlesztése, a turisztikai marketingkommunikáció intenzív és differenciált megvalósítása, valamint a turizmus helyi szervezeti rendszerének megújítása, idegenforgalmi hálózatok és egymásra épülő programcsomagok létrehozása. Az endogén erőforrásokra épülő, élőkommunikációs idegenforgalom nagymértékben hozzájárul a város versenyképességéhez. Multiplikátor hatása a munkaerőpiacon, valamint a város és lakóinak bevételeiben egyaránt megmutatkozik. A már meglévő aktív turisztikai kínálatra épülően, azt további elemekkel kiegészítve egyrészt növelhető a településen töltött látogatási idő, másrészt bővíthető az idelátogatók köre. Üdvözlendők azok a kezdeményezések, amelyek a fiatalokat és gyermekes családokat szólítanak meg, kaland park, szabadidő park (ügyességre épülő élményelemek, technikai sportokra, gokarra épülő élményelemek, stb.) létrehozását célozzák. A jellemzően magán tőkéből megvalósuló kínálat/attrakció megjelenését az Önkormányzatnak szervezni, segíteni szükséges.

1.4. Társadalmi átfogó célhoz tartozó részcélok

Az átfogó célok közül a „B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése átfogó célhoz három rész cél került rögzítésre az alábbiak szerint.

1.4.1. „B.1.” - A társadalmi különbségek mérséklése a szociális ellátórendszer komplex fejlesztésével

A szociális felzárkóztatás és a társadalmi kohézió keretében Balmazújváros célként tűzi ki, hogy minden rászoruló lakója számára legyenek elérhetőek azok a jogszabályokban rögzített ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és minőségi ellátást biztosítanak, továbbá, hogy a szociális szektor működése magas szinten feleljen meg a szakmai kritériumoknak és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat a klienseknek.

6. kép: Balmazújvárosi Általános Iskola Kalmár Zoltán Tagintézménye épülete

(Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás)

Egy modern, élhető, egészséges városban kulcsfontosságú a fejlett, magas színvonalú humán szolgáltatások – egészségügy, szociális és gyermekjóléti ellátás, oktatás-nevelés, közigazgatás – rendelkezésre állása. Balmazújvárosban a szolgáltatások alapinfrastruktúrája nagyrészt kiépült, jelentős infrastrukturális fejlesztések valósultak meg az elmúlt években, így a legfontosabb feladat a hiányzó kapacitások biztosítása, illetve a szolgáltatások színvonalának, minőségének további javítása, szükségletekhez igazodó fejlesztése és elérhetőségének javítása. Az egészséges város jövőképe elérése érdekében a korszerű egészségügyi alap- és szakellátás biztosítása mellett nagy hangsúlyt szükséges fektetni a megelőzésre (szűrés, tájékoztatás, egészséges életmód népszerűsítése), valamint az aktív egészségmegőrző programokra.

Kiemelt jelentőségű a jelenleg degredálódó, leszakadással fenyegetett településrészek, szegregált területek integrált programjának megvalósítása, lakókörnyezet fizikai megújításának folytatásával és a felzárkózást, esélyeket növelő beavatkozásokkal, melyek az érintett célcsoportokra szabott speciális tartalommal valósulnak meg. Kapcsolódóan az előbbiekhöz, szükséges az önkéntesség népszerűsítése, társadalmi felelősségvállalás erősítése.

1.4.2. „B.2” - A humán infrastruktúra minőségi fejlesztése

Nemzetközi és hazai tapasztalatok alapján kijelenthető, hogy egy nagyváros hosszú távú fejlődéséhez, népességmegtartó képességének erősítéséhez elengedhetetlen a fejlett, magas színvonalú tudományos élet, felsőoktatás és K+F+I tevékenység, valamint a gazdasági igényeket rugalmasan kiszolgáló szakképzés jelenléte.

A közszolgáltatásokhoz kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés azon szolgáltatások rendszerének minőségi javítását célozza, amelyek meghatározzák az életminőség és a lakossági komfortérzet feltételrendszerét. A lakossági ellátás szempontjából a legfontosabb terület és az önkormányzat ezen a területen rendelkezik a legnagyobb döntési súllyal és direkt beavatkozásokkal.

Az önkormányzati szolgáltatások rentábilis fenntartása a folyamatos és kiegyensúlyozott finanszírozással, másrészt az infrastrukturális feltételek (épülete állaga, eszköz-állomány fejlesztése) javításával segíthető elő. Lehetőség szerint növelni kell az önkormányzati feladatellátáshoz a gazdálkodásba bevonható külső források nagyságát. (társulás, pályázati lehetőségek).

Az Önkormányzat Polgármesteri Hivatala által biztosított hatósági igazgatási feladatok tekintetében kiemelten fontos, hogy azok magas színvonalon, a lakosság megelégedésére működjenek. Cél a közszolgáltató rendszereknek minőségi fejlesztése, ügyfélbaráttá tétele.

Az Önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy demokratikus helyi kormányzást valósítson meg. A demokratikus helyi kormányzás a jó kormányzást (demokratikus döntéshozatalt, a döntés előkészítésben való közösségi részvételt, a konszenzusra való törekvést) és a közönség fenntartható fejlődés melletti elkötelezettségét jelenti.

1.4.3. „B.3” - A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése

Egy településnek, így Balmazújvárosnak is a közösségi, társadalmi életének meghatározó alakítói, erősítői a helyi önkormányzat, a nevelési-oktatási intézmények valamint a helyi egyházak, civil szervezetek. Cél az együttműködő városi közösség megerősítése (identitás, környezettudatosság, civil élet). A közösségi tudatformáláshoz, a városi/térségi kohézió megteremtéséhez szükség van a helyi, kisközösségi identitás erősítésére. A település önmegtartó erejének alapvető pillére – a helyi gazdaság kínálta munkalehetőség mellett – a település belső kohéziójának minősége és ereje, társadalmának helyi identitástudatának összetartó hatása. Cél, hogy Balmazújváros lakosságát erős lokális identitástudat és lokálpatriotizmus jellemezze. Ennek megvalósulása alapvető feltétele annak, hogy Balmazújváros lakosságát megőrizze, adott esetben új betelepülő, fiatal családokkal növelje azt.

7. kép: Lengyel Menyhért Városi Könyvtár logója

(Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás - <https://lmvk.hu/>)

A közösségi tudat kialakításához, a települési kohézió erősítéséhez a helyi, kisközösségi identitás fejlesztésén keresztül vezet az út. E célok eléréséhez – többek közt – a közösségi, kulturális és sportprogramok megszervezése kínál lehetőséget. A település célja tehát a közösségi, civil és sportélet támogatása a rendezvények, programok számára megfelelő tér biztosítása.

Ahhoz, hogy Balmazújváros elősegítse a kulturális és szabadidős kínálat minőségi és mennyiségi fejlődését, tovább kell folytatni a már megkezdett tevékenységeket, infrastrukturális és tartalmi fejlesztéseket:

- helyi szellemi és tárgyi értékek fizikai védelme és ahol lehetséges, funkcionális megújítása,
- országos és helyi védettségű műemlékek védelme,
- hagyományőrzés és -ápolás,
- helyi érdeklődésre számot tartó rendezvények szervezése,
- civil közösségek közösségi és kulturális kezdeményezéseinek támogatása,
- sportolási és egyéb szabadidős szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása és a kínálat bővítése.
- közterületek, közfunkciók bővítése
- köztéri attrakciók növelése
- pihenőterületek, parkerdők növelése
- sportterületek biztosítása

1.5. Környezeti átfogó célhoz tartozó részcélok

Az átfogó célok közül a „C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu” átfogó célhoz három rész cél került rögzítésre az alábbiak szerint.

1.5.1. „C.1.” - Az épített környezet minőségi fejlesztése, zöld és kék infrastruktúra hálózatos kialakítása

A XXI. századi városfejlesztés egyik fő kihívása a városi mobilitás fenntartható fejlesztése. A város belső közlekedési hálózatának és a forgalomszervezésnek jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti hatásai vannak. Balmazújváros élhetőségének fejlesztése és a környezetvédelmi problémák csökkentése érdekében a közlekedés terén is fontos a zöld átállás, a fokozottan környezetbarát közlekedési módok térnyerése. Ez magában foglalja a gyalogos- és kerékpárosbarát közlekedési feltételeinek fejlesztését, a közösségi közlekedés környezetbarát fejlesztését.

Az energiafüggetlenség csökkentése a közlekedési módok tekintetében is szükséges. Segíteni szükséges az elektromobilitás arányának növelését, környezetbarát járművek, elektromos autó és egyéb közlekedési eszközök arányának növelését, elektromos töltőállomások minél nagyobb számú kialakítását.

8. kép: Semsey kastély parkja

(Forrás: TAK)

A város főbb útvonalai, nagyobb forgalmat lebonyolító helyi útjai mellett magas a zajterhelés, ami a lakosság részéről több órás tartósságot feltételezve már nehezen tolerálható. Törekedni szükséges a közúti közlekedés forgalomsűrűségének csökkentésére, a nehézjárművek arányának csökkentésére.

Az időjárási szélsőségek a globális felmelegedés hatására erősödő: hosszabb, aszályos időszakok, erősebb viharok és szelek, intenzívebb zivatarok és jégesők emberre és környezetre gyakorolt hatását klímát javító beavatkozásokkal is szükséges csökkenteni. Ennek érdekében ki kell alakítani a település egybefüggő zöldfelületi rendszerét és az úgynevezett „zöld folyosót”, ami kapcsolatot teremt a belterületet körülvevő gyepek, fás vizes területekkel is. Biztosítani kell a település kellő mértékű átszellőzését, ugyanakkor védeni kell a belterületet a szélsőséges illetve légszennyezést hozó szelektől.

Biztosítani kell az európai (és egyben nemzeti) ökológiai hálózat folytonosságát annak érdekében, hogy a biológiai és tájképi sokféleség, továbbá az ökológiai rendszerek működőképessége fenntartható legyen. Teljes értékűvé a települési zöldfelületi rendszere akkor válik, ha a belterületi zöldfelületek és a meglévő ökológiai hálózat tömbszerűen és szigetszerűen elhelyezkedő elemei az ökológiai folyosókon és zöldfolyosókon keresztül összekapcsolásra kerülnek.

A természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges azok védelmének megerősítése. A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük határos lakóterületi fejlesztések koordinálása is.

A vízgazdálkodást segítő kék és zöld infrastruktúra elemek kialakítása során törekedni szükséges a városi biodiverzitás növelésére, ökológiai hálózat és ökoszisztémaszolgáltatás funkciók erősítésére. Így erősítve Balmazújváros klímaellenállóságát. A vízvezeték-hálózatok szükségszerű rekonstrukciójával a régi, esetleg csérült rendszer elemek (sérült, rozsdás, vetemedett csövek, szerelvények) szivárgása felesleges túlfogyasztást eredményez (a hálózati veszteség 10-20%-os arányú is lehet a szolgáltatott vízmennyiséghez képest). Megemlítenéd, hogy közegészségügyi kockázatokat is rejthet e problémakör (fertőzés, járvány). Lehetőség szerint visszaszorítandó az illegális vízfogyasztás is. A háztartások tekintetében fontosak a szemléletformáló akciók.

Balmazújváros a Debrecen körülölelő „városgyűrű” egyik tagja, az egykori hajdúvárosok és más kisebb település mellett bolygóvárosi (elővárosi) feladatokat lát el. Balmazújváros célul tűzte ki az elővárosi igényeknek környezeti minőségében, mennyiségében és közlekedési kapcsolataiban is megfelelő kisvárosias és kertvárosias lakóterületek biztosítását. Balmazújváros lakónépessége növekvő tendenciát mutat, és Debrecen körüli agglomeráció bolygóvárosaként alvóvárosi funkciót is betölt. Emiatt fontos, hogy a tervezett lakóterületi fejlesztések, kialakítandó lakóparkok megfelelő minőségben és megfelelő számban megvalósulhassanak a fentiekben leírt kedvező tendenciák megőrzése és erősítése érdekében. A megyeszékhely, Debrecen város közelében elhelyezkedő kisváros, egyre népszerűbb a lakóhelyet keresők körében. A kisvárosi életmód mellett, a kertvárosi is egyre népszerűbb. A lakóterületek falusias használta, az állattartás egyre kevesebb területen igény. A közlekedési szempontból leginkább kedvező területeken, igény a meglévő lakótelkek megosztása, és a jelenleginél sűrűbb beépítése. Fenti igények és elvárások indokoltá tették, a lakóterületek tagozódásának újra gondolását.

a) A városközpont körül és az országos mellékutak mentén jelentősen bővül a kisvárosias lakóövezetbe sorolt területek mennyisége.

b) Új lakóövezetként bevezetésre kerül a kertvárosias lakóövezet, korábban falusias övezetbe sorolt területek bevonásával.

c) Azok a lakóterületek maradnak falusias övezetben, melyek használatában még nagyobb igény mutatkozik a gazdálkodásra, állattartásra, illetve ahol a városhoz délen- délkeleten-, délnyugaton csatlakozó Hortobágyi Nemzeti Park irányába a hagyományos csordakihajtás még megőrizhető (feleleveníthető.)

Balmazújváros tervei között közel 700 új lakóingatlan kijelölése tervezett, amely megfelel a város távlati lakóterületi igényeinek.

1.5.2. C2: A természeti és táji értékek megőrzése

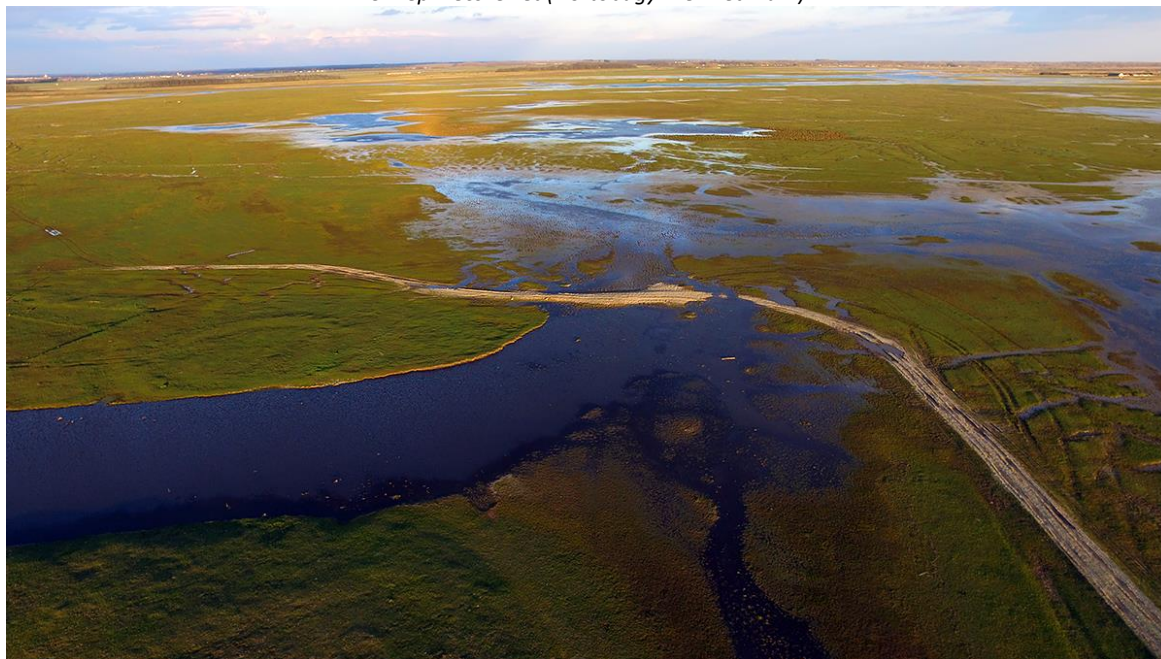
Szükséges a környezeti konfliktusok felszámolása, a természeti értékek védelmének, lakossági és gazdasági elvárásoknak is eleget tevő környezetvédelem megvalósítása.

A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük határos lakóterületi fejlesztések és ipari területek kialakításának koordinálása. Mivel a természeti területek sok esetben a rekreáció színterei is egyben, megőrzésük szempontjából további lényeges feladat azok tehermentesítése. Az erdősítésre alkalmas területeken, elsősorban a mezőgazdasági területek és a lakóterületek találkozásánál, illetve jelentősebb közlekedési útvonalak mentén új, összefüggő erdősávok kijelölése, bővítése javasolt.

A település külterületének ÉNy-i és DNY-i része (mely morfológiai szempontból kifejezetten a Hortobágyi pusztaság részeként értelmezendő) Natura 2000 madárvédelmi területként (HUHN 10002), ÉNy-i és DNY-i része Natura 2000 különleges természetmegőrző területként (HUHN 20002) van jelölve. A külterület jelentős része a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz, és még nagyobb mértékben az Országos ökológiai hálózathoz, utóbbival szinte teljesen megegyező mértékben tájképvédelmi övezethez csatlakozik. Ezen területe egy része világörökségi és világörökségi várományos terület övezetébe tartozik.

9. kép: Fecske-rét (Hortobágyi Nemzeti Park)

(Forrás: internet - <https://www.hnp.hu/> - fotó: Szilágyi Attila)

A település külterületének Keleti főcsatornától nyugatra eső teljes területe a Tájképvédelmi terület övezetének részét képezi. A tájképi megjelenés legfontosabb eleme a környező hortobágyi és hajdúsági természeti környezet, az ősi, szikes pusztákkal megjelenő Hortobágyi pusztaság, a gazdagon termő, valamint a kiszáradt vízfolyás medrekkel – morotvákkel - tarkított Hajdúsági löszhát. A felszín sík. A természeti értékek, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges azok védelmének megerősítése. A természeti és tájképi értékek megőrzésében, veszélyeztetettségük csökkentésében szerepet kell, hogy kapjon a velük határos lakóterületi fejlesztések koordinálása is. A klímaváltozással kapcsolatos személetformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.

A vízellátáshoz szükséges vizet a mélyfúrású kutakra telepített vízmű biztosítja. A vízmű a jelenlegi vízfogyasztásnak megfelelően a város vízellátását biztosítani tudja, technológiai kiépítettsége jó. A település fejlődésével, ipartelep telepítésével távlatban számolni kell a vízigény növekedésével.

Balmazújváros tekintetében egyrészt népességszám növekedés prognosztizálható (lásd lakóterület-fejlesztések megalapozottsága), valamint az üzleti infrastruktúra, ipari parki területek növekedése is cél. Balmazújváros vízbázisa sérülékeny, és mindemellett a klimatikus viszonyok rossz irányú változása, egyes, a közeli megyeszékhelyen telepítés előtt álló, jelentős vízigényű, és egyelőre nem kellően ismert környezetre gyakorolt hatású gyárak miatt a vízbázis védelme kiemelt feladat. Szükséges annak felülvizsgálata, hogy indokolt-e és milyen módon, mértékben a szennyvíztelep, a víztisztító telep kapacitás növelése. Általánosságban is elmondható, hogy a jövőképpen megjelenő, és az akcióterületi beavatkozásokban is rögzített jelentős ipari infrastruktúra és lakóterület-fejlesztés komoly közműfejlesztési igényt is indukál, amely az egyes projektek, fejlesztési elemek tervezésénél kiemelten kezelendő!

1.5.3. „C.3.” - A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele” - „Pusztá kapu”

Az ökoturizmus (természeti turizmus) a természetközeli területek, tájak, illetve élővilágának bemutatására irányuló különleges turizmus, amelynek a természetvédelem és a turizmus ötvözte folytán a látogatóknak a természetközeli állapotú területek legszebb, leglátványosabb részeit mutatják be, elsősorban látványként olyan módon, hogy valójában a kezelt területrészekre korlátozódjon a tartózkodásuk, biztosítva ezzel a természetközeli területek zavartalan fennmaradását. Az ökoturizmusból származó bevételek jelentős részét a természeti-természetközeli területek megőrzésére, fenntartására kell fordítani.

A HNP VH. területével határos, hasznosítatlan, vagy alulhasznosított területek fejlesztése, ahol a Világörökségi Helyszín látvány értékét is kihasználva turisztikai célú szálláshelyeket, továbbá idegenforgalmi jelentőséggel is rendelkező, lakókörnyezetben is elhelyezhető gazdasági tevékenységeket lehet elhelyezni.

- Vezetett turista utak, programok szervezése A HNP területére.
- A tájképi jelentőséggel is rendelkező területek településképpének Világörökségi Helyszínhez méltó formálása- fejlesztése.
- A csorda kihajtás hagyományának megtartása, fejlesztése, az arra alkalmas területeken, az érintett lakosság meggyőzésével, érdekeltségének megteremtésével.

A Pusztá kapu fejlesztési elemeknél fontos a világörökségi kezelési tervben (https://2010-2014.kormany.hu/download/5/58/41000/HNP_VoKET_2_2014_0503.pdf) is rögzített tevékenységek adoptálása, stratégiai szinten való megfogalmazása, kiemelten például

- Legelőcsordák, nyájak, ménesek (kategória: Tájkép,kiemelkedő,egyedilátvány-minőség)
- Extenzívenlegeltethető, őshonosés honosult állatfajták(szürkemarha, rackajuh,nóniuszló) (kategória: Tájhasználat)

A Pusztá kapu fejlesztéshez kapcsolódó, a Hortobágyi Nemzeti Park vezetésével megvalósuló LIFE projekt: „Természetes vízjárás rehabilitáció egy hortobágyi vizes élőhelyláncolat vízhiányának felszámolása érdekében”. A program teljes tervezett költsége 3 millió 149 ezer 611 euró, amelynek 75 százalékát, azaz 2 millió 362 ezer 209 eurót az Európai Bizottság Life-programja támogatja. A program célja, hogy csökkentsék a jelentős vízhiányt a Balmazújváros határában fekvő Hortobágyi Nemzeti Park vagyonkezelésű projektterületen (2926 ha) található 15 darab szikes vizes élőhelyen (1206 ha).

Jelen Stratégiában számos elem és Akcióterület kapcsolódik nevezett LIFE projekthez.

A Hortobágyi Nemzeti Parkhoz tartozó projektterületen öt különálló pusztarész egy természetes vízjárási egységet alkot, a Nagy-sziktól, a Magdolna-pusztán át, a Kőudvar és a Nyári járás - Nyíró-lapost is érintve.

A pusztarészek a fő vízellátó, illetve lecsapoló csatornán, a Magdolna-éren keresztül alkotnak egy vízjárási egységet. A Magdolna-ér vízszintje meghatározza az öt különálló terület vízszintjét, mivel még a közvetlenül nem kapcsolódó területekre is beszívárog a víz a szikereken keresztül.

Külön egységet alkot a Kadarcs – Karácsonyfoki-főcsatorna melletti Daru- Karinkó, amelynek vízpótlása szivattyús átemeléssel a főcsatornából fog megtörténni.

A cél a vízgyűjtő területről lefolyó vizek helyszínen tartása, lehetőség szerinti szétterítése a teljes területen, és a meglévő, felesleges akadályok felszámolása.

Kijelenthető, hogy Balmazújváros város térségében a rehabilitáció mind a klímaváltozás káros hatásainak mérséklésében, mind a belvízvédekezésben jelentős biztonságot jelentő beruházás.

Kijelenthető, hogy Balmazújváros város térségében a rehabilitáció mind a klímaváltozás káros hatásainak mérséklésében, mind a belvízvédekezésben jelentős biztonságot jelentő beruházás.

1. térkép: Balmazújvárost körülölelő vizes élőhely-láncolat természetes vízjárásainak rehabilitációja

Jelmagyarázat:

	víztestek		meglévő töltés
	Magdolna-ér meglévő, feltöltött mederszakasza		tervezett töltés
	meglévő csatorna		megszüntetendő töltés
	feltöltésre tervezett csatorna		
	tervezett új csatorna		

VÍZKINC-SVILÁG BT. 4002 DEBRECEN, DOMOKOS MÁRTON KERT 60/B	Ügyvezető: Csatnai Lajos		
MEGBÍZÓ: HORTOBÁGY TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET 4060 Balmazújváros, Debreceni útca 139.	Vezető tervező: Csatnai Lajosné VZ-TEL/09-0175		
TERV TÁRGYA: Balmazújvárost körüli vizes élőhely-láncolat természetes vízjárásának rehabilitációját előző munkák elvi vizsgái engedélyes terve Általános helyszínrajza	Tervező: Csatnai Lajos VZ-009-0179		
Dátum: Debrecen, 2023. május	Méretarány: 1:25 000	Rajzsám: 5.	Tervszám: 8/2023.

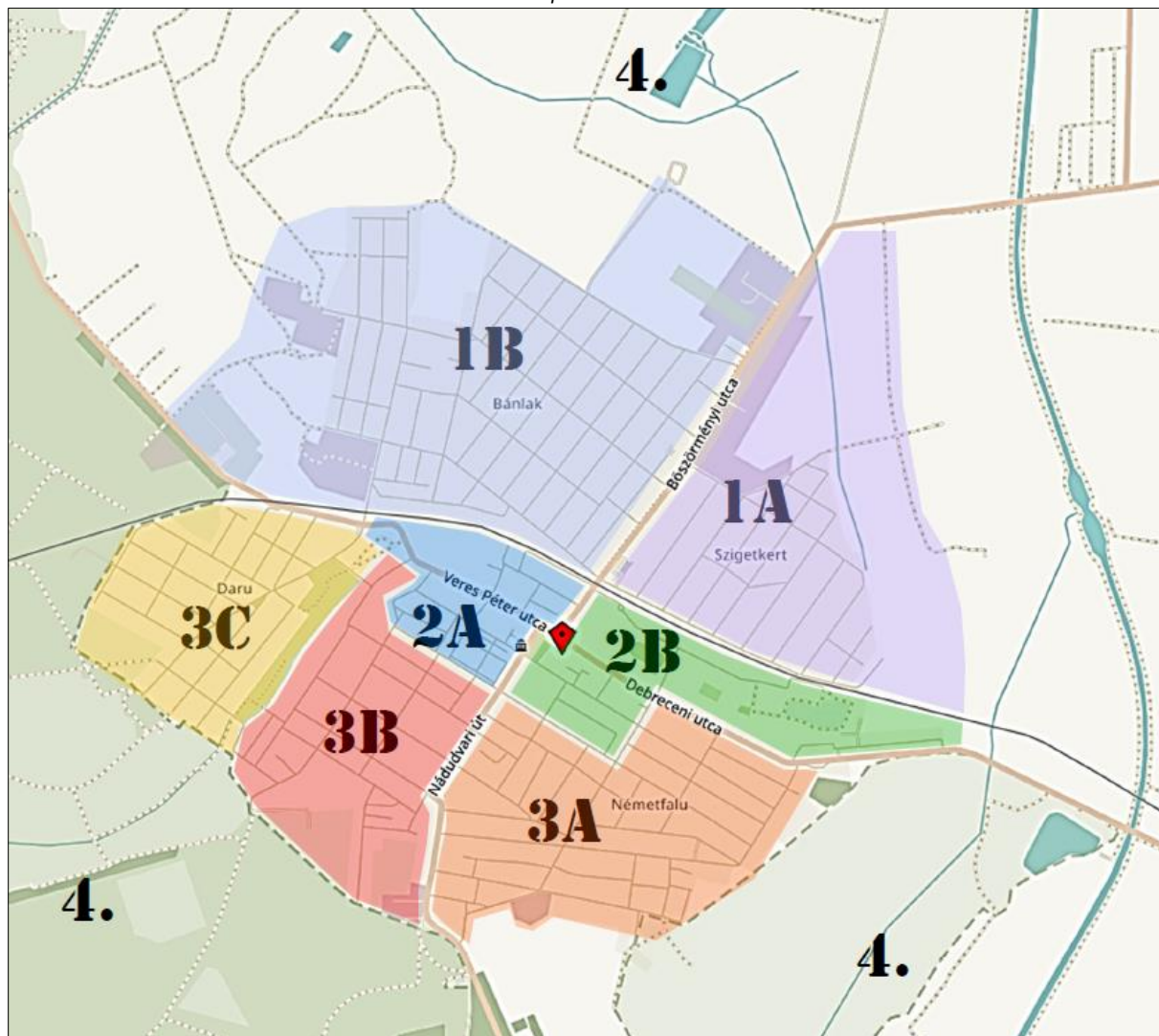
(Forrás: Hortobágy Természetvédelmi Egyesület szíves adatszolgáltatása)

1.6. Városrészi szintű területi célok (városrészi célok)

A sajátosságok, fejlesztési lehetőségek különbözősége miatt Balmazújváros városrészekre való felosztását a településfejlesztési koncepció az alábbiak szerint határozta meg.

2. térkép: Városrészek

(Forrás: Településfejlesztési koncepció)

1A:	É-K	Északkeleti városrész (Szigetkert)
1B:	É-Ny	Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget)
2A:	KP-1	Városház központ (intézményi és kereskedelmi zóna)
2B:	KP-2	Városház központ (turisztikai és rekreációs zóna.)
3A:	D-K:	Délkeleti városrész (Németfalu)
3B:	D:	Déli városrész (Felsővég)
3C:	D-Ny	Délnyugati városrész (Daru)
4.		Kültérület

Az egyes városrészekhez a Stratégia azok jellemző funkciói és fejlesztési igényei alapján városrészi területi célokat fogalmaz meg a lenti táblázatban foglaltak szerint.

3. táblázat: Városrészi szintű területi célok (városrészi célok)

Városrész jelölése	Városrész megnevezése	Városrészi cél
1A. (É-K)	Északkeleti városrész (Szigetkert)	A keleti-ipari zóna fejlesztése, üzleti infrastruktúra minőségi kialakítása Balmazújváros helyi gazdaságának erősítése érdekében.
1B. (É-Ny)	Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget)	Kijelölt gazdasági-logisztikai terület nyugati- délnyugati irányban történő növelésével, iparvágány kiépítésével üzleti infrastruktúra minőségi kialakítása Balmazújváros helyi gazdaságának erősítése érdekében.
2A. (KP-1)	Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna)	Kisvárosias lépték megtartásával a közszolgáltatások és szolgáltatások magas színvonalához szükséges infrastrukturális és zöldfelületi fejlesztések megvalósítása az élhető és szolgáltató Balmazújváros erősítése érdekében.
2B. (KP-2)	Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.)	Attrakciófejlesztés és rekreációs terek minőségi fejlesztése Balmazújváros turisztikai potenciáljának növelése érdekében.
3A. (D-K)	Délkeleti városrész (Németfalu)	Németfalu városrész lakóterületeinek minőségi, a világörökségi helyszínhez közeli területeken arculatában és funkcióiban illeszkedő fejlesztése Balmazújváros népességmegtartó képességének és erejének növelése érdekében.
3B. (D)	Déli városrész (Felsővég)	Minőségi lakóterület (lakópark) fejlesztés Felsővég városrészben Balmazújváros népességmegtartó képességének és erejének növelése érdekében.
3C. (D-Ny)	Délnyugati városrész (Daru)	A tájképi megjelenésre vonatkozó elvárásoknak megfelelő kertvárosias lakópark és a Hortobágyi Nemzeti Park kilátó helyéhez illeszkedő közösségi tér fejlesztése Daru városrészben Balmazújváros népességmegtartó képességének és turisztikai potenciáljának növelése érdekében.
4.	Külterület	-

(Forrás: saját szerkesztés)

1.7. Településfejlesztési elvek

A Stratégia egyetért a Konceptióban rögzített településfejlesztési elvekkel, azokat a Stratégiára is érvényesnek tekinti.

1.7.1. Élhetőség

Valamennyi átfogó és rész cél középpontjában a lakosság áll. Olyan célok kitűzésére van szükség, amely elsősorban az aktuális és potenciális helyben lakók életminőségét javítja, legyen szó akár a közösségi életről, a társadalomról, gazdaságról, épített vagy természetes környezetről. A Településfejlesztési Konceptión belül csak olyan célok meghatározása elképzelhető, amely a kerületet élhető, emberközel és emberközpontú településsé teszi.

1.7.2. Fenntarthatóság

Nem képzelhető el fejlődés, sem fejlesztés fenntarthatóság nélkül, hiszen az olyan lépések, amelyek fenntarthatósága nem biztosított, már rövidtávon is hiábavaló erőfeszítésnek vehetők. Ezért kiemelten fontos szempont, hogy valamennyi átfogó és rész cél megfeleljen a fenntarthatóság elvének, hogy a döntések ne csak rövid, hanem tartós eredményekkel járassanak valamennyi kerületben élő vagy itt megforduló ember számára a jelenben és az eljövendőben egyaránt.

1.7.3. Befogadás

A befogadó (inkluzív) fejlődés elve azt mondja ki, hogy valamennyi fejlesztéspolitikai lépés valamennyi Balmazújvárosnak kell, hogy szóljon. Minden, a Stratégiában megfogalmazott cél, legyen az átfogó, vagy rész cél, valamennyi településen élőknek, vagy itt megfordulónak kell, hogy szolgáljon, egyenlő esélyeket kell, hogy biztosítson mindenki számára arra, hogy az előnyös következményeiből részesüljön, és meg kell, hogy előzze a kirekesztés és kirekesztettség valamennyi formáját.

1.8. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

4. táblázat: Stratégia céljainak összefüggésvizsgálata

Városrészi célok	Átfogó célok		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”
Északkeleti városrész (Szigetkert) városrészi célja: A keleti-ipari zóna fejlesztése, üzleti infrastruktúra minőségi kialakítása Balmazújváros helyi gazdaságának erősítése érdekében.	xx	x	
Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) városrészi célja: Kijelölt gazdasági-logisztikai terület nyugati-déli irányban történő növelésével, iparvágány kiépítésével üzleti infrastruktúra minőségi kialakítása Balmazújváros helyi gazdaságának erősítése érdekében.	xx	xx	
Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) városrészi célja: Kisvárosias lépték megtartásával a közszolgáltatások és szolgáltatások magas színvonalához szükséges infrastrukturális és zöldfelületi fejlesztések megvalósítása az elérhető és szolgáltató Balmazújváros erősítése érdekében.	x	xx	
Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) városrészi célja: Attrakciófejlesztés és rekreációs terek minőségi fejlesztése Balmazújváros	xx	xx	

Városrészi célok	Átfogó célok		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”
turisztikai potenciáljának növelése érdekében.			
Délkeleti városrész (Németfalu) városrészi célja: Németfalu városrész lakóterületeinek minőségi, a világörökségi helyszínhez közeli területeken arculatában és funkcióiban illeszkedő fejlesztése Balmazújváros népességmegtartó képességének és erejének növelése érdekében.		xx	xx
Déli városrész (Felsővég) városrészi célja: Minőségi lakóterület (lakópark) fejlesztés Felsővég városrészben Balmazújváros népességmegtartó képességének és erejének növelése érdekében.		xx	xx
Délnyugati városrész (Daru) városrészi célja: A tájképi megjelenésre vonatkozó elvárásoknak megfelelő kertvárosias lakópark és a Hortobágyi Nemzeti Park kilátó helyéhez illeszkedő közösségi tér fejlesztése Daru városrészben Balmazújváros népességmegtartó képességének és turisztikai potenciáljának növelése érdekében.		xx	xx

(Forrás: saját szerkesztés)

x	gyenge koherencia
xx	erős koherencia

2. MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Ez a fejezet bemutatja azokat a meghatározó fontosságú fejlesztéseket, projekteket, melyek megvalósítása hozzájárul Balmazújváros városfejlesztési céljainak eléréséhez.

Jelen Stratégia, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, illetve programok) indikatív listáját, melyek a célok eléréséhez szükségesek. Ugyanakkor nem feladata, hogy kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen tartalmazza a kitűzött célok elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Jelen Stratégia a tervezett beavatkozások rendszerét mutatja be.

A célok elérése érdekében megvalósítandó projektek az alábbi típusokba sorolhatóak be:

- **Kulcsprojektek:**

A kulcsprojektek olyan tervezett fejlesztések, melyek kulcsfontosságúak a város fejlődése szempontjából, alapvető feltételét képezik valamely középtávú városi cél elérésének. A kulcsprojektek megvalósulása sok esetben az egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának előfeltételét is jelenti.

- **Hálózatos projektek:**

A hálózatos projektek több, egymáshoz kapcsolódó, azonos vagy hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város egészére vagy annak több területére kiterjednek. A hálózatos projektek sok esetben egymással térben összefüggő fejlesztéseket tartalmaznak (pl. kerékpárhálózat fejlesztése).

- **Akcióterületi projektek:**

Az akcióterületi projektek térben koncentrált és egymással összehangolt elemeket tartalmaznak. Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések egymásra szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik egymás megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését, volumenük, így várható hatásuk akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

- **Egyéb projektek:**

Az előző kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztési elképzelések, projektjavaslatok.

Az egyes projekttypusok között lehetséges átfedés (pl. egy adott akcióterületen megvalósuló kulcsprojekt, vagy egy hálózatos projektnak egy adott akcióterületen megvalósuló elemei), amely pozitív szinergiákat eredményezhet.

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az akcióterületi projektek térben koncentrált és egymással összehangolt projektek, ahol földrajzilag is koncentráltan valósulhatnak meg fejlesztések és megfelelnek az alábbi elvárásoknak:

- egymásra szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

Balmazújváros Városában – összhangban a Koncepcióval illetve a Koncepció által rögzített beavatkozási területek pontosításával és újabbak beazonosításával - a következő fejlesztési akcióterületek jelölhetők ki:

5. táblázat: Akcióterületek osztályozása időtávuk szerint

1A. (É-K) „1A Északkeleti városrész (Szigetkert) (É-K)”		
1	1A/a	Akcióterület 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés [Rövid távú AT]
2	1A/b	Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés [Rövid távú AT]
1B. (É-Ny) „1B Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) (É-Ny)”		
3	1B/a	Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével [Rövid távú AT]
4	1B/b	Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) [Középtávú AT]
5	1B/c	Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése [Rövid távú AT]
6	1B/d	Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT]
2A. (KP-1) „2A Városközpont városrész (intézményi és kereskedelmi zóna) (KP-1)”		
7	2A/a	Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) [Rövid távú AT]
2B. (KP-2) „2B. Városközpont városrész (turisztikai és rekreációs zóna.) (KP-2)”		
8	2B/a	Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) [Rövid távú AT]
3A. (D-K) „3A Délkeleti városrész (Németfalu) (D-K)”		
9	3A/a	Akcióterület 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Puszták kapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) [Rövid távú AT]
10	3A/b	Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Puszták kapu” projekt megvalósítás [Közép távú AT]
3B. (D) „3B Déli városrész (Felsővég) (D)”		
11	3B/a	Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Puszták kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] [Rövid távú AT]
12	3B/b	Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése [Rövid távú AT]
3C. (D-Ny) „3C Délnyugati városrész (Daru)”		
13	3C/a	Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Puszták kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) [Rövid távú AT]
14	3C/b	Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) [Közép távú AT]
Vonalas „Elővárosi vasút” akcióterület		
15	1-2-3	Elővárosi vasút

(Forrás: saját szerkesztés)

A Stratégia a módszertani ajánlások szerint 7-10 éves időtávot ölel fel. A Stratégia - annak hatályba lépését követően 2 évente – felülvizsgálandó, a későbbi felülvizsgálat során természetesen az egyes Akcióterületek megvalósításának időtávja és aszerinti osztályozása is aktualizálandó, kiemelten, amennyiben sikeres forrásallokáció eredményeként érdemi fejlesztési ütemek valósulnak meg a felülvizsgálat időpontjára. Az egyes Akcióterületeket differenciáltak a vonatkozó fejlesztések, beavatkozások reálisan tervezhető prognosztizálható időtávjaik alapján, eszerint rögzítendő:

- Rövidtávú fejlesztési akcióterületek
- Középtávú fejlesztési akcióterület
- Hosszú távú fejlesztési akcióterület

A jogszabályi előírás és a módszertani iránymutatások alapján a Stratégia első körös időtávja 7 év legyen (céldátum: 2030.). Ez gyakorlatilag egybeesik az Európai Unió aktuális programozási ciklusával (2021-2027.), hiszen az EU-s ciklus lezárására jellemzően n+2 év biztosított.

A közép távú Akcióterületek 8-14 év, míg a hosszú távú Akcióterületek 15-31 év megvalósulással tervezettek.

Rövidtávú fejlesztési akcióterületek

A Stratégia Balmazújváros beavatkozási területei, akcióterületei közül rövid távúként definiálja azokat, amelyek a település jelenlegi fejlesztései között legfontosabbak, leginkább hozzájárulnak a jövőképpen megfogalmazottak eléréséhez, valamint azok tekintetében akár már jelenleg is, de kettő-három éven belül fontos fejlesztési elemek kerülnek megvalósításra illetve azok megvalósítása 7 éves idő távon belül prognosztizálható.

Középtávú fejlesztési akcióterület

Azon Akcióterületek kerülnek középtávú akcióterületként definiálásra, amelyeknél az előkészítési tevékenységek már a rövid távú időszak alatt megvalósulnak, fizikai megvalósulásuk tekintetében 7-14 éven belül érdemi fejlesztések, fejlesztési elemek megvalósulása tervezhető, várható.

Hosszú távú fejlesztési akcióterület

A Stratégia rövidebb távú fejlesztési dokumentum, egyes hosszú távú beavatkozási területeken tervezett projektek, fejlesztések túlmutatnak annak időtávján, így a Stratégiában a hosszú távon megvalósítható akcióterületek mélyebb kibontása nem történik meg. A hosszú távú Akcióterületeken megvalósítani tervezett funkciók megvalósításához olyan előkészítési feladatok rendelték (például a szükséges ingatlanok kisajátítása, közművek és egyéb vonalas infrastruktúra tervezése, a kiszolgáló alapközművek kialakítása, kiépítése), amelyeknek forrás- és időigénye alapján reálisan azok megvalósításával rövid és közép távon tervezni nem lehetséges. A hosszú távú akcióterületek időtávja 15 év múlva vagy később prognosztizálható.

A fenti alapelveknek megfelelően Balmazújváros Város Stratégiájában olyan terület határolható le indikatív jelleggel, ahol komplex fejlesztési beavatkozások megvalósítását tervezi az önkormányzat, és a Stratégia által befogott időtávban prognosztizált a vonatkozó fejlesztések, projektek megvalósítása, a Stratégia időtartamát esetleg túllépő elképzelések csak indikatív jelleggel kerülnek rögzítésre. Természetesen a kiemelt fontosságú beavatkozási területek (iparterületi fejlesztések) a település ideális és dinamikus fejlődése érdekében a Stratégia által is feldolgozásra, kibontásra kerülnek.

Az akcióterületek kijelölésekor figyelembe véve az önkormányzat távlati, a Stratégia időtartamát esetleg túllépő elképzeléseit is meghatározásra kerültek az egyes akcióterületekre vonatkozó időtáv is (rövidtávú, középtávú és hosszú távú fejlesztési akcióterület). A lentiekben bemutatott jelkulcsok az egyes akcióterületek térképi ábrázolásánál is használandók.

6. táblázat: Akcióterületek osztályozása

Akcióterület típusa	Jelölése	Magyarázat
Rövidtávú fejlesztési akcióterület	R Rövid távú (max. 7 éven belüli)	1-7 éven belül érdemi fejlesztések, fejlesztési elemek megvalósulása tervezhető
Középtávú fejlesztési akcióterület	K Közép távú (7-14 éven belül)	7-14 éven belül érdemi fejlesztések, fejlesztési elemek megvalósulása tervezhető (de egyes előkészítési elemek, szakaszok rövid vagy középtávon is realizálhatók)
Hosszú távú fejlesztési akcióterület	H Hosszú távú (15 éven túl)	15 éven túl tervezhetők érdemi fejlesztések, fejlesztési elemek megvalósulása

(Forrás: saját szerkesztés)

Továbbá az Akcióterületek jelölése során a Stratégia célrendszeréhez rendelt színnel való jelölést is megtartjuk, alábbiak szerint:

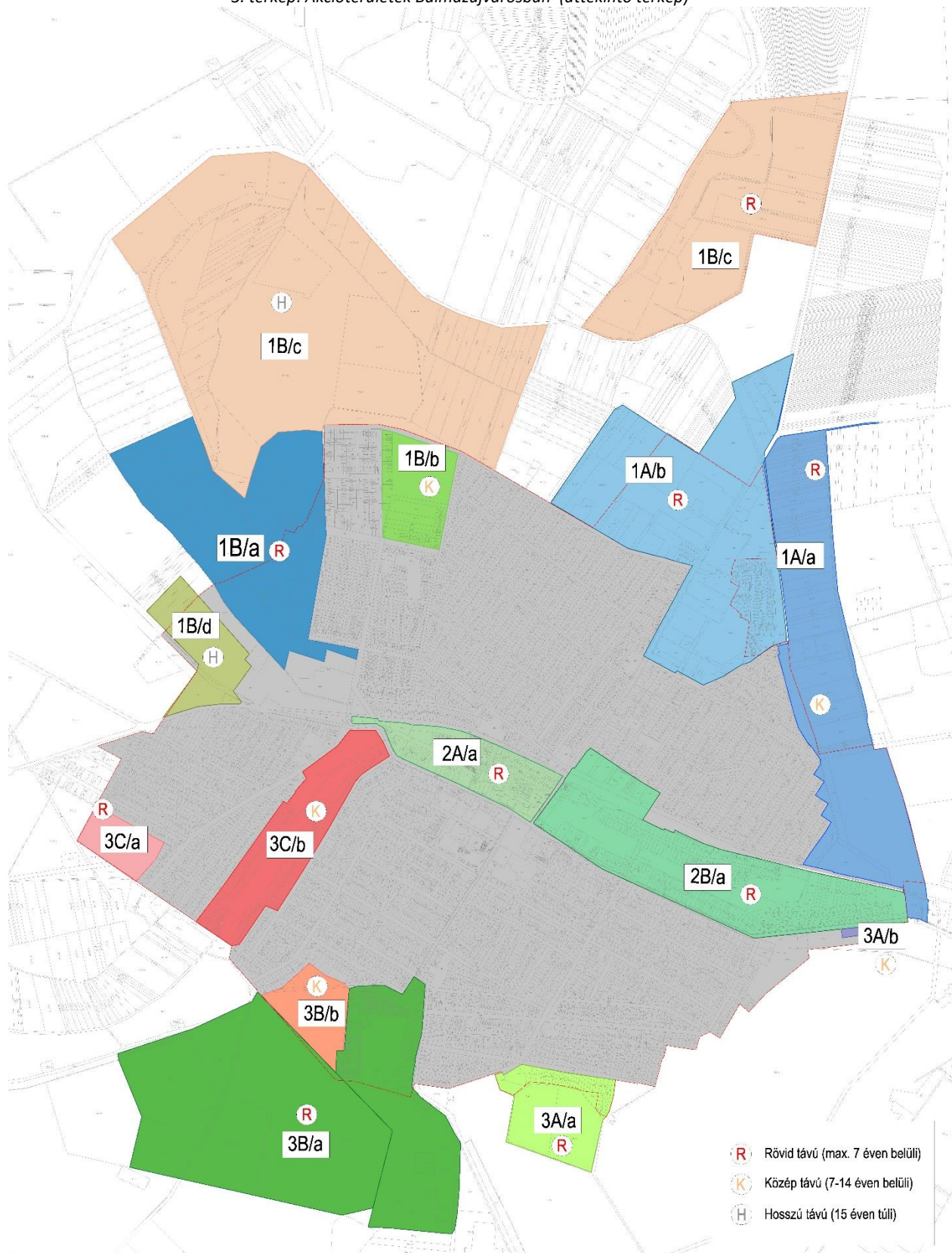
7. táblázat: Akcióterületek ábrázolása során használandó színek

Ssz.	Stratégiai átfogó cél	Illeszkedő Akcióterület jelkulcsának színe
1	„A” Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	
2	„B” Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	
3	„C” Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”	

(Forrás: saját szerkesztés)

3. térkép: Akcióterületek Balmazújvárosban (áttekintő térkép)

(Forrás: saját szerkesztés)

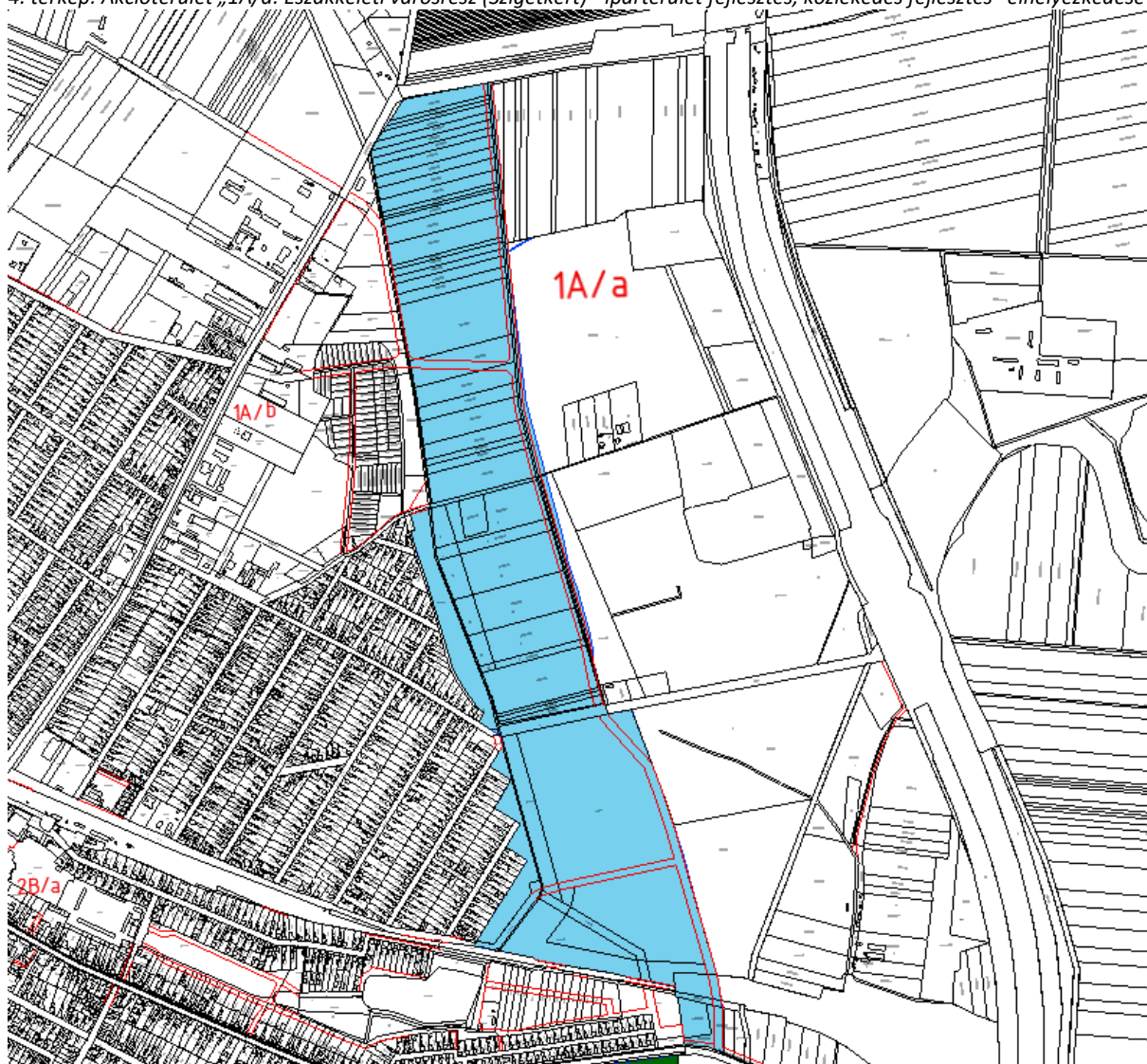

2.1.1. „1A Északkeleti városrész (Szigetkert) (É-K)” Akcióterületei

2.1.1.1. Akcióterület 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés [Rövid távú AT]

Balmazújváros Önkormányzata Képviselő-testülete az aktuális gazdasági folyamatokat – kiemelten a közeli megyeszékhelyre betelepülő nagyvállalatok által létrehozott gazdasági potenciált – lehetőségeihez mérten kiaknázni kívánja. Ennek alapvető feltételeként a település üzleti infrastruktúrájának bővítése, minőségi fejlesztése szükséges. Számos potens terület került már korábban is beazonosításra, amelyek a 2021. évben készült rendezési eszközök kidolgozása során is kellő odafigyeléssel voltak kezelve, kialakítva az iparfejlesztés megfelelő szabályozási kereteit a nevezett területeken.

4. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

A város új ipari gazdasági övezete a belterület északkeleti szélén került kijelölésre. Megközelítése a gazdasági övezet keleti szélén tervezett gyűjtőúton keresztül történhet, mely közvetlenül kapcsolódik északon a Hajdúnánás felé vezető országos mellékúthoz, csatlakozási lehetőséggel az M35 autópályához. Közvetlen csatlakozás déli irányban a Debrecen irányába vezető országos mellékúthoz.

Az Akcióterületként definiált beavatkozási terület a „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” megnevezéssel bír.

Akcióterület lehatárolása:

A terület a település belterületétől észak-keletre helyezkedik el, a település északi részén áthaladó 3323. számú, Hajdúböszörményt Balmazújvárossal összekötő Böszörményi úttól keletre. Déli kiterjedése a Nap utcáig tart. A területet jelenlegi besorolása szerint is kereskedelmi szolgáltató területek (Gksz) és egyéb iparterületek (Gip) alkotják. A terület a 3323. számú főúton közlekedve az M35-ös autópályáról is könnyen elérhető (alig 10 perc az M35-ös autópálya felhajtó).

5. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

Az érintett helyrajzi számok:

06/88 – 06/94; 06/27 – 06/36; 06/47 – 50; 06/38 – 06/46; (06/8 – út); 06/62; 06/73- 06/75; 06/55 – 06/61; 06/63; (5094); 5095/7 – 5095/8; 5095/6; 5095/5; (5092/12 (közút); 017/1; 017/2; 017/10; 017/9; 017/12; 06/7; 4412/2.

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros gazdaságfejlesztését szolgálják, kapcsolódva „A” Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése” átfogó cél 1.-hez.

Fejlesztések, beavatkozások:

A Településrendezési eszközök nemrégiben hatályba lépett módosítása során került kijelölésre a keleti ipari- gazdasági övezet. A terület megközelítését szolgáló utak kiépítése, közművesítés az előfeltétele annak, hogy a fejlesztési területek valóban ipari övezetté váljanak. A lakóterületek védelmét szolgáló védőerdő megvalósítása részben a betelepülő vállalkozások feladata, a gazdasági területen belül szabályozott zöldterületek kialakításával, részben viszont az önkormányzat feladata, a belterületet keleti oldalon határoló vízfolyástól nyugatra eső területsávon. A Böszörményi út mellett kijelölt és jelentős fejlesztési lehetőségekkel rendelkező kereskedelmi- szolgáltató gazdasági övezet feltáró utjainak, közművesítettségének fejlesztése, ezáltal új vállalkozások számára megfelelő előkészítettségű területek biztosítása rövidtávú cél.

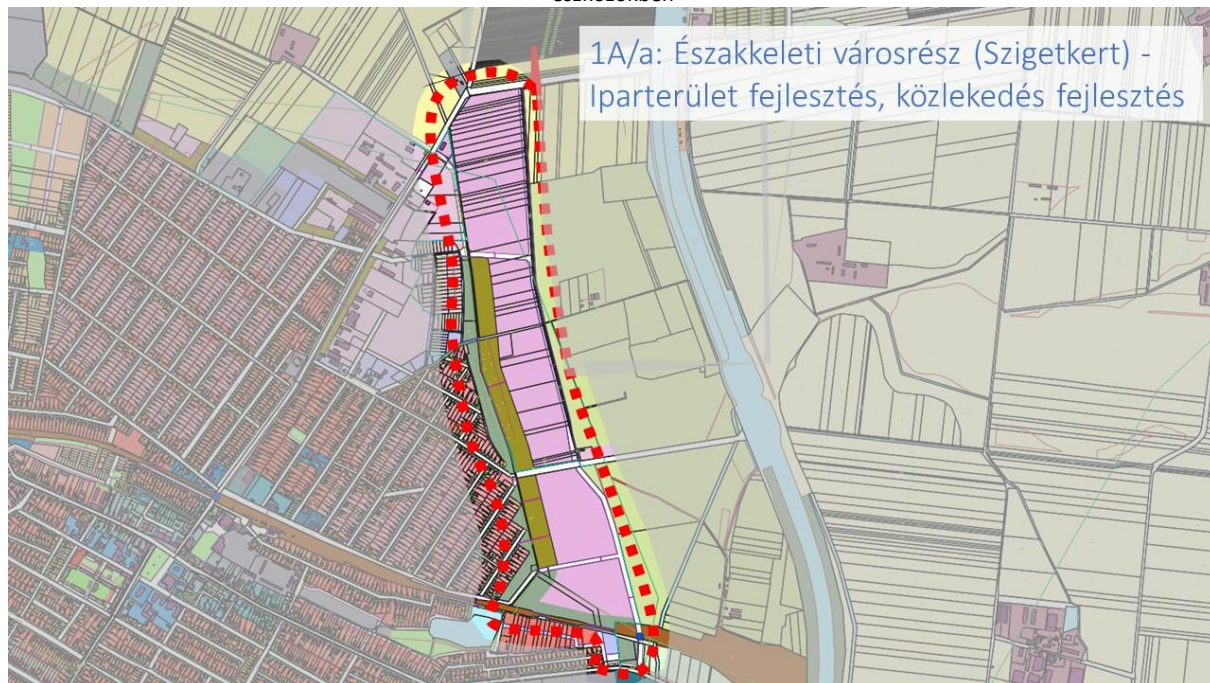
A potenciális beavatkozási terület három részre osztható, a terület északi része, amely a leghamarabb tárgya lehet gazdaságfejlesztési tevékenységnek, az ipari üzleti infrastruktúra kialakításának, bérbe- vagy eladásnak.

A terület középső és déli részeinek elérhetőségének biztosításához szükséges a tervezett új út kialakítása, valamint fontos lenne, hogy új vasúti csomópont átjáró kerüljön kialakításra a terület déli részének, a fent leírt új úthoz kapcsolódóan.

Javasolt a beavatkozási területen beépítési kötelezettséget előírni, amely szabályozás a későbbi ingatlanvásárlásoknál ellehetetleníti az ingatlan árak ad hoc növelését, drágítását. (A beépítési kötelezettségre meghatározott idő letelte után, az önkormányzatnak lehetősége nyílik, a be nem épített ingatlanokat kisajátítani.)

Elvárás a megfelelő védőövezetek kialakítása, amely egyrészt a teljes beavatkozási terület nyugati oldalán megvalósítandó védőfásítás (véltetően, mint önkormányzati feladat). Az egyes ingatlanokon kialakítandó védő/takaró növényzet, fasor kell, legyen, mely az ingatlanok beépítése esetén, mint telken belüli beültetési kötelezettség fog megvalósulni.

6. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” a rendezési eszközökben

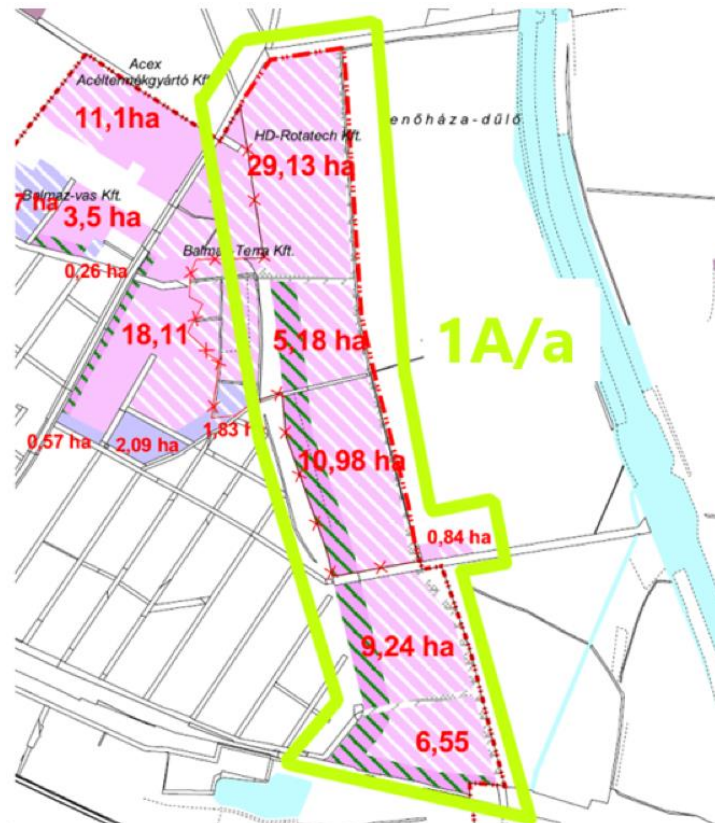

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Civisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

A közel 62 hektáros akcióterület a város keleti oldalán, a közeli nagyberuházásokhoz (nagymacsi BMW – gyár, stb.), valamint az M35-ös autópályához szintén legközelebb eső ipari terület övezet, így Balmazújváros rövidtávú fejlesztései közül az egyik legfontosabb.

7. térkép: Akcióterület „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés” terület kimutatása

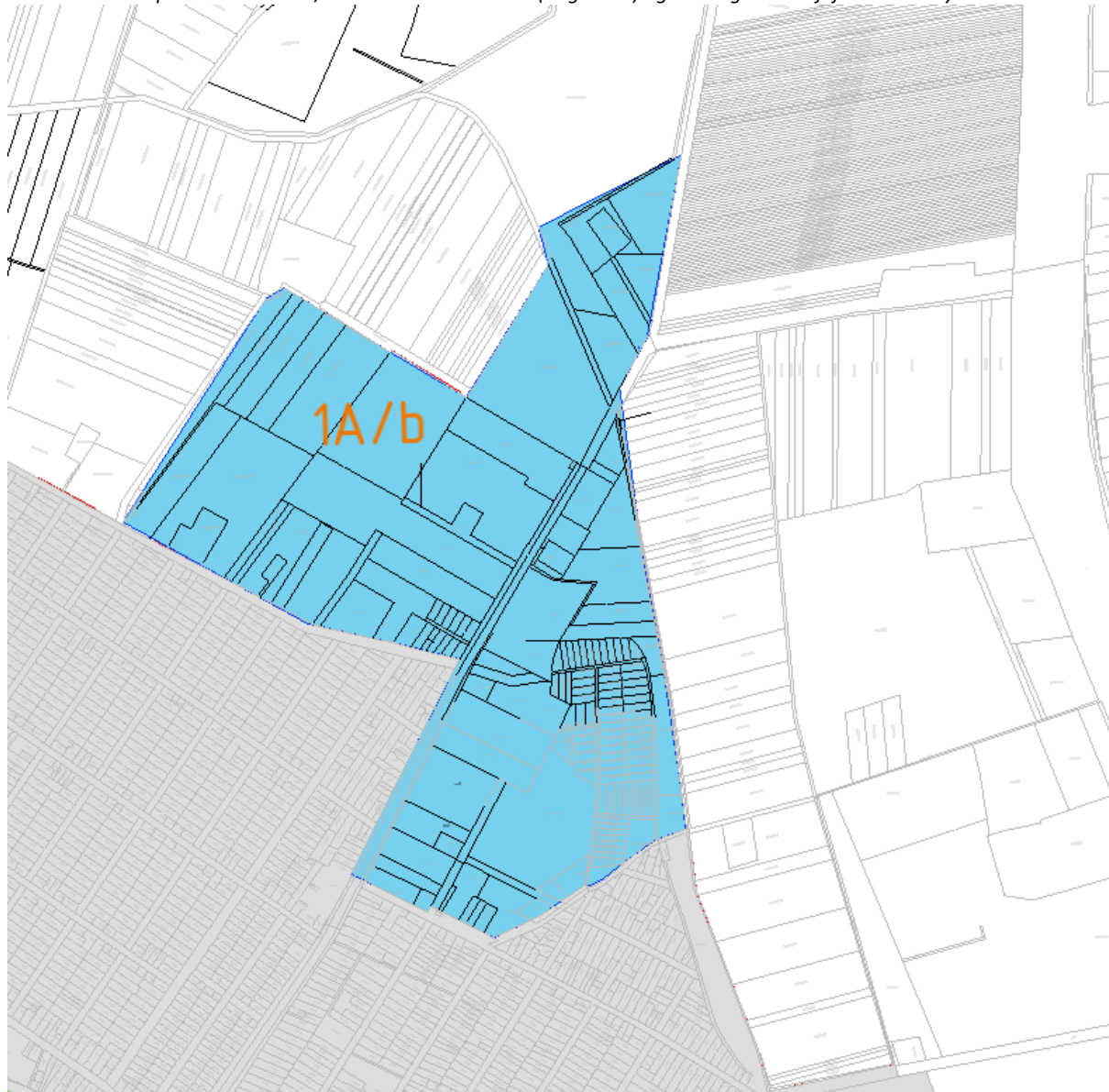
(Forrás: Gazdasági területek – Belterület és környezete (T-3b) – Településszerkezeti Terv; Településrendezési Terv Alátámasztó javaslat [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda])

2.1.1.2. Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés [Rövid távú AT]

Az előző fejezetben rögzített 1A/a akcióterülethez illeszkedve további gazdaságfejlesztési, üzleti infrastruktúra fejlesztés kerül rögzítésre, attól nyugati irányban. Az Akcióterület a „1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés” megnevezéssel bír.

8. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

A terület a település belterületétől észak-keletre helyezkedik el, a település északi részén áthaladó 3323. számú, Hajdúböszörményt Balmazújvárossal összekötő Böszörményi út zónájában. Déli kiterjedése a Nap utcáig tart. Keleti oldalát a 4409/2 helyrajzi számú közút (Hímes utca) illetve a terület keleti oldalán húzódó árok (Virágoskúti – csatorna) adja, illetve a Böszörményi úttól nyugatra, az Újkert sorttól északi irányban már meglévő iparterületek valamint gazdasági célra alkalmas területek adják. A terület Böszörményi úttól keletre eső részét jelenlegi besorolása szerint is kereskedelmi szolgáltató területek (Gksz) és egyéb iparterületek (Gip) alkotják. A Böszörményi úttól nyugatra eső területei

meghatározó része gazdasági terület szintén. A terület a 3323. számú főúton közlekedve az M35-ös autópályáról is könnyen elérhető (alig 10 perc az M35-ös autópálya felhajtó).

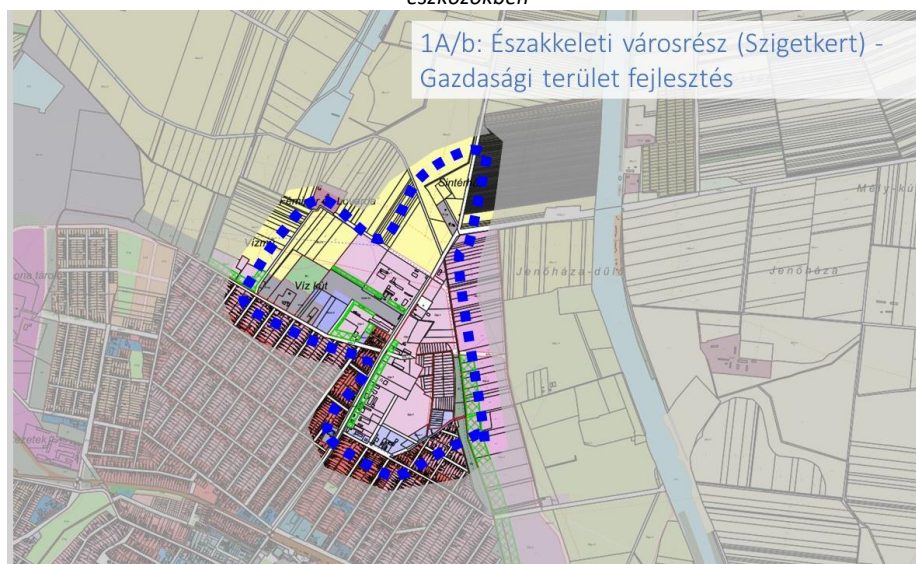
Az érintett helyrajzi számok:

4403/14; 4403/13; 4403/12; 4403/11; 4403/2; 4403/10; 4402; 4400; 4403/7 (út); 4403/9; 4403/8; 06/37; 06/85; 4393/12 – 4393/1; 4396/4; 4396/3; 4394/4; 4396/1; 4393/2 – 4392/82; 06/86; 06/87; 4394/8; 4394/7; 4390/20; 4390/26; 4388; 4390/22; 4386; 4385; 4384/2; 4384/44384/3; 4390/16; 4390/17; 4390/18; 4390/3; 4390/29; 4390/30; 4390/14; 4390/19; 4390/24 (út); 4390/27; 4390/28; 4392; 3326/2; 3326/1; 3325/2; 3325/1; 3323; 3324; 3322; 3321; 3318; 3311; 3312; 3313; 3314; 3315; 3316; 3319; 3317; 3310; 3309/1; 3309/3; 3309/5; 3309/6; 0697/1; 0655/26; 0697/8; 0697/4; 0697/7; 0697/10; 0655/31; 0655/32; 4393; 06/85; 06/87; 4390/28; 4390/27; 4390/19; 4390/14; 4390/30; 4390/29; 4390/3; (4390/17); 4390/16; 4390/18; 4390/24; 4390/22; 4386; 4384/3; 4384/4; 4384/2; 4385; 4388; 4389; 4390/23; 4390/26; 4394/7; 4394/8; 4394/4; 4394/5; 4394/6; 4396/3; 4396/4; 4394/2; 4396/1; 3326/2; 3326/1; 3307/6; 3307/9; 3306; 3307/10; 3307/7; 3307/3; 0698/40; 0698/39; 0698/38; 3308; 0698/37; 0698/36; 0698/33; 0698/34; 0698/35

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

9. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés elhelyezkedése a rendezési eszközökben

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros gazdaságfejlesztését szolgálják, kapcsolódva „A” Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése” átfogó cél 1.-hez.

Fejlesztések, beavatkozások:

A település számára a diverzifikált gazdasági szerkezet megteremtése fontos cél, az ipari szektor erősítésével. A belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatásösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges helyi feltételek biztosítása az önkormányzati üzleti infrastrukturális háttér bővítésével és szolgáltatások további fejlesztésével történhet. Az adott zóna több, mint 20 hektár nagyságú, részben betelepült, használatban lévő. A ki nem használt területek vitalizálásával, befektetők betelepítésével komolyan növelhető az Akcióterület gazdasági súlya.

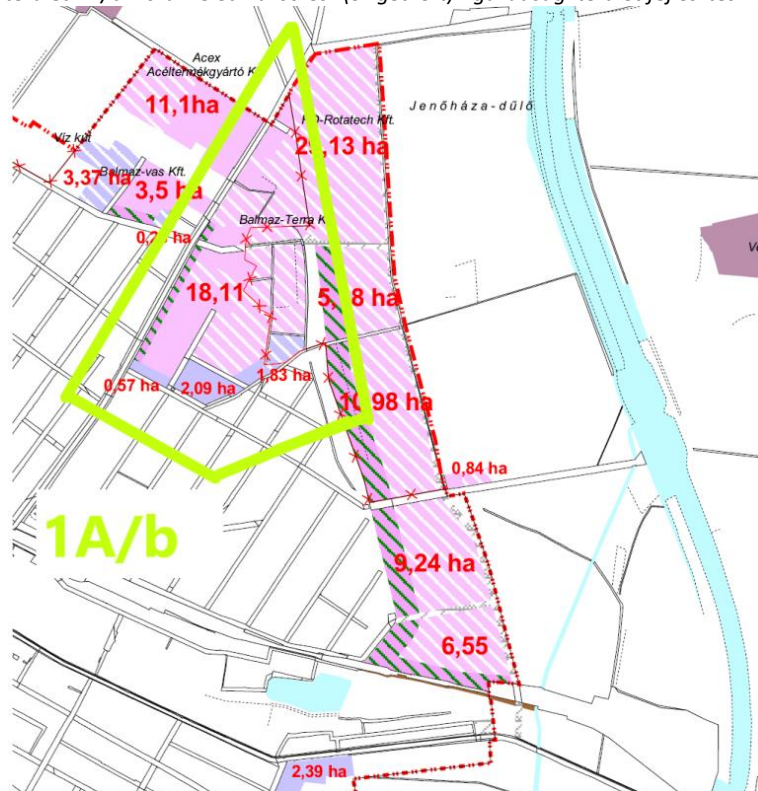
10. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

A zóna egyes részei külterületi önkormányzati ipari területként vidékfejlesztési (LEADER) fejlesztési forrásokra potens. A zóna jelentős önkormányzati tevékenységeknek biztosít helyet, kiemelten a városgazdálkodás telephelye (géptárolás) is itt található, valamint megfelelő helyszínt biztosít a közmunkaprogram keretében térkögyártásnak is.

11. térkép: Akcióterület 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés - terület kimutatása

(Forrás: Gazdasági területek – Belterület és környezete (T-3b) – Településszerkezeti Terv; Településrendezési Terv Alátámasztó javaslat [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda])

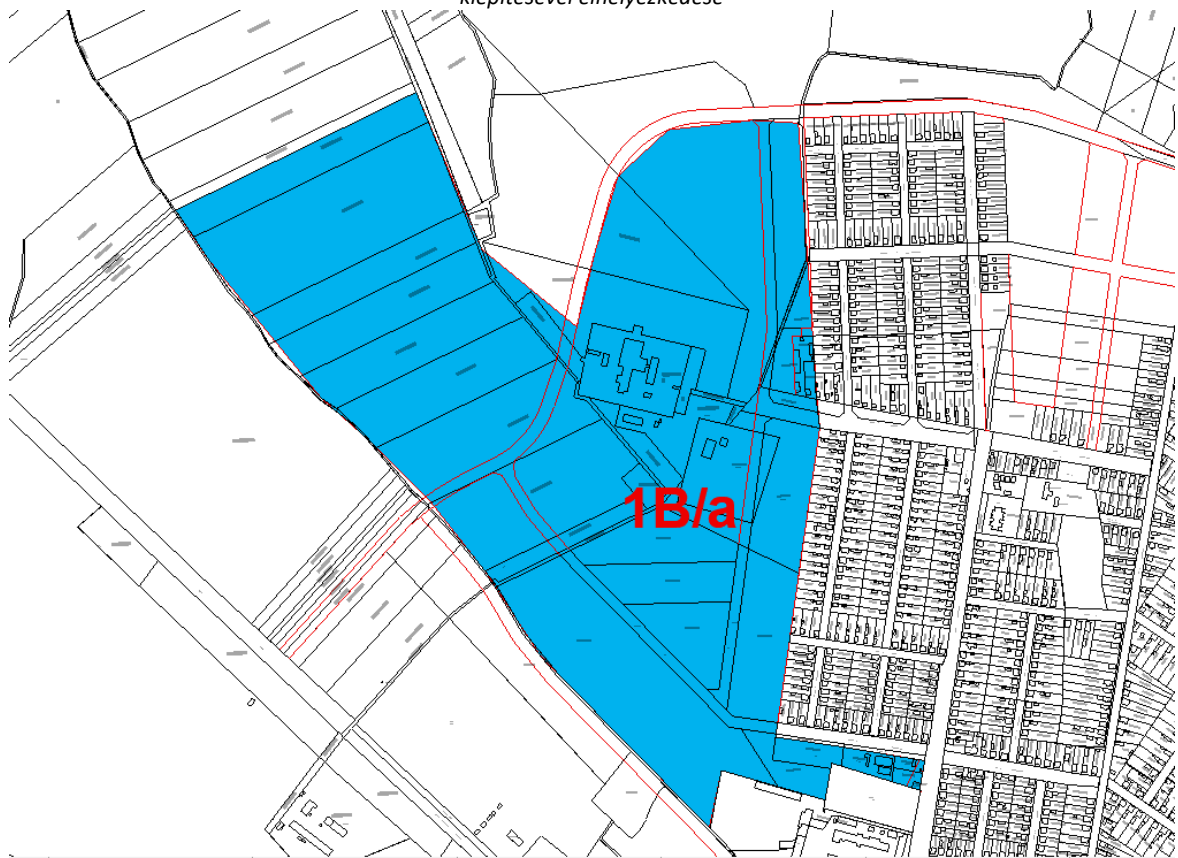

2.1.2. „1B Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) (É-Ny)” Akcióterületei

2.1.2.1. Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével [Rövid távú AT]

Balmazújváros belterületének nyugati szélén került kijelölésre, azokon a területeken, melyeket a korábban hatályos Településrendezési eszközök ipari területfelhasználásba soroltak. A területet tervezett iparvágány is megközelíthetővé teszi, így logisztikai célú hasznosításra is kiváló adottságokkal rendelkezik a terület. Közúti megközelítése a város körül tervezett külső gyűjtőútról tervezett, mely országos mellékúthoz csatlakozva, elérhetővé teszi az M35 autópályát is.

12. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

A terület a település belterületétől észak-nyugatra helyezkedik el, a település északi-nyugati részén található lakóterületektől nyugatra (Wesselényi utcától nyugatra).

A területet besorolása GE.

Az érintett helyrajzi számok:

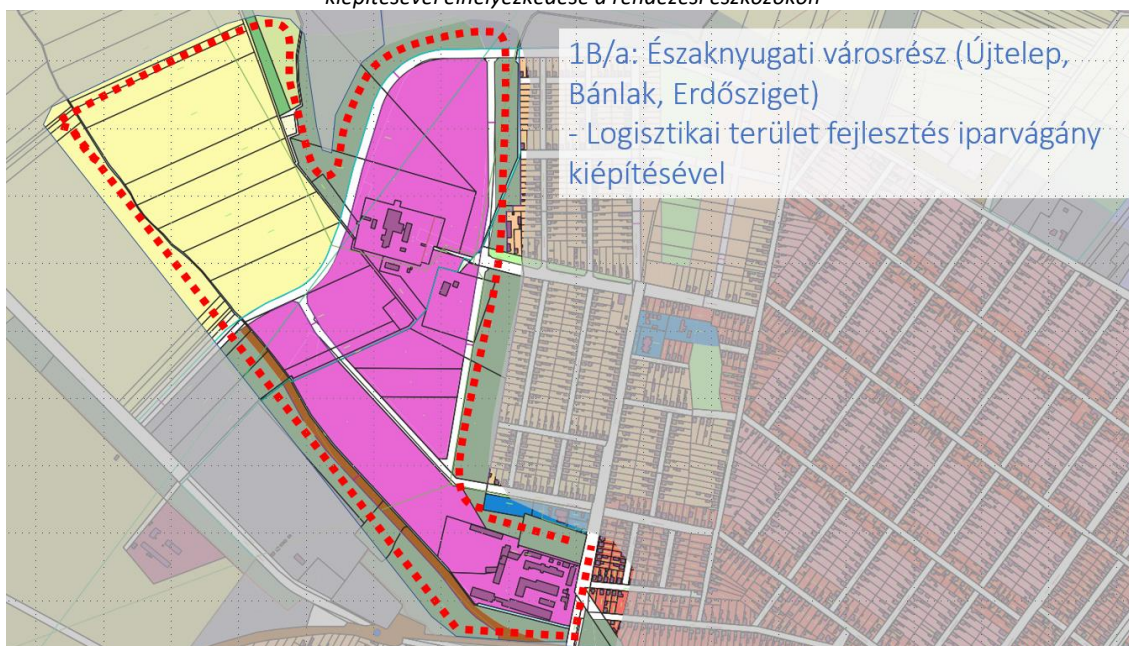
2836/2; 2836/8; 2836/7; 2836/6; 2835/73; 2835/70; 2835/72; 2835/78; 2835/77; 2835/79; 0724/8; 0724/30; 2835/80; 0724/31; 0724/3; 0716/7; 2835/60; 2835/61; 2835/62; 0716/19; 0716/12; 0716/6; 2835/58; 3000/152; 3000/133; 3000/134; 3000/151; 0716/15; 0716/5; 0724/11; 0724/10; 0724/12; 0724/13; 0724/14; 0724/15; 0724/16

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

13. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros gazdaságfejlesztését szolgálják, kapcsolódva „A” Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése” átfogó cél 1.-hez.

14. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

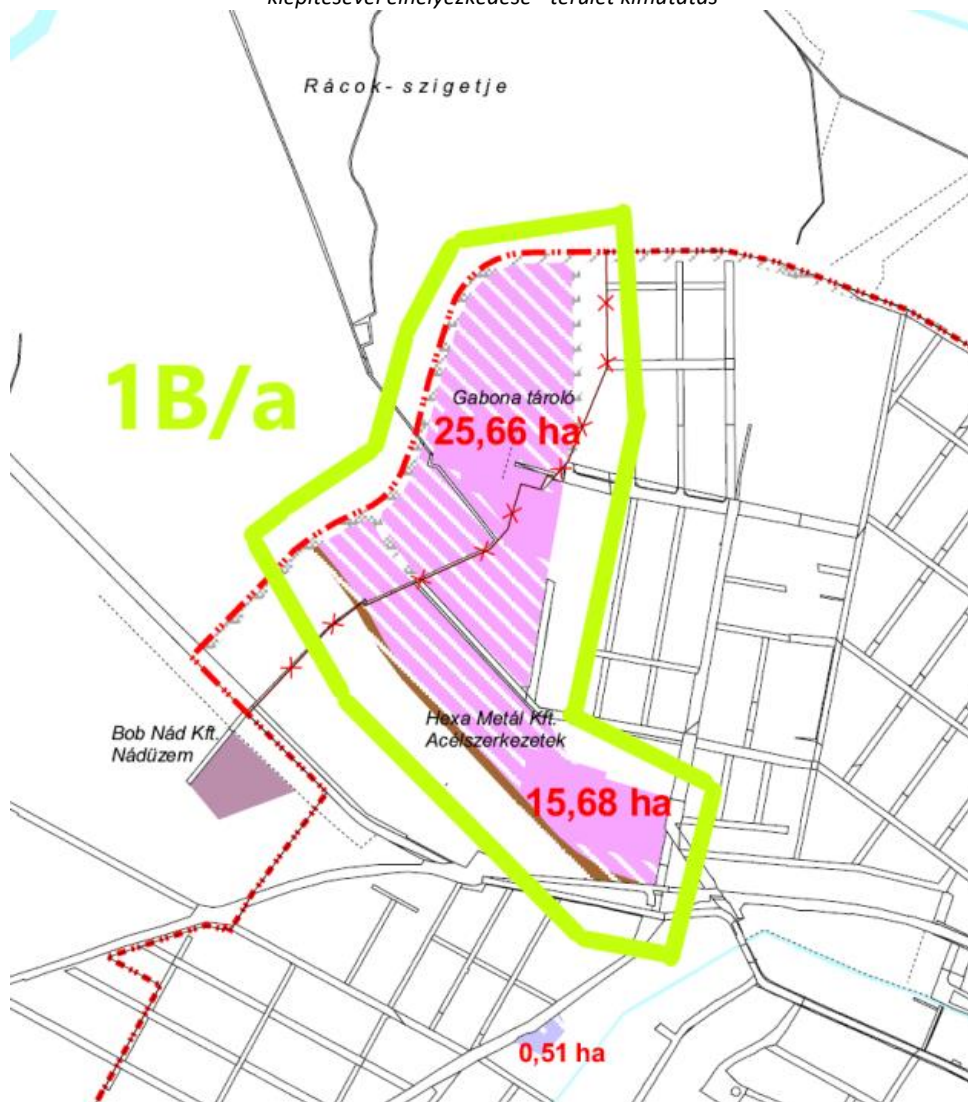
A település számára a diverzifikált gazdasági szerkezet megteremtése fontos cél, az ipari szektor erősítésével. A belső erőforrásokra épülő, gazdaságélénkítő és foglalkoztatásösztönző térségi és helyi gazdaságfejlesztéshez szükséges helyi feltételek biztosítása az önkormányzati üzleti infrastrukturális háttér bővítésével és szolgáltatások további fejlesztésével történhet.

Az adott zóna több, mint 41 hektár nagyságú, részben betelepült, használatban lévő. A ki nem használt területek vitalizálásával, befektetők betelepítésével komolyan növelhető az Akcióterület gazdasági súlya.

Az Önkormányzat a kijelölt Akcióterülettől nyugatra jelentősebb ingatlan-vagyonnal rendelkezik. Egyes, jelenleg nem önkormányzati tulajdonban lévő területek önkormányzati tulajdonba vonásához megfelelő cserealap a nevezett önkormányzati ingatlanok. A cél, hogy nagyobb kiterjedésű, összefüggő, jelentősebb ipari parki fejlesztésekre, nagybefektetők fogadására is alkalmas gazdaságfejlesztési zóna legyen kialakítható.

A lenti térképi ábrázoláson a már önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok alapján került kalkulálásra a potens ipari/gazdasági terület nagysága.

15. térkép: Akcióterület 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével elhelyezkedése - terület kimutatás

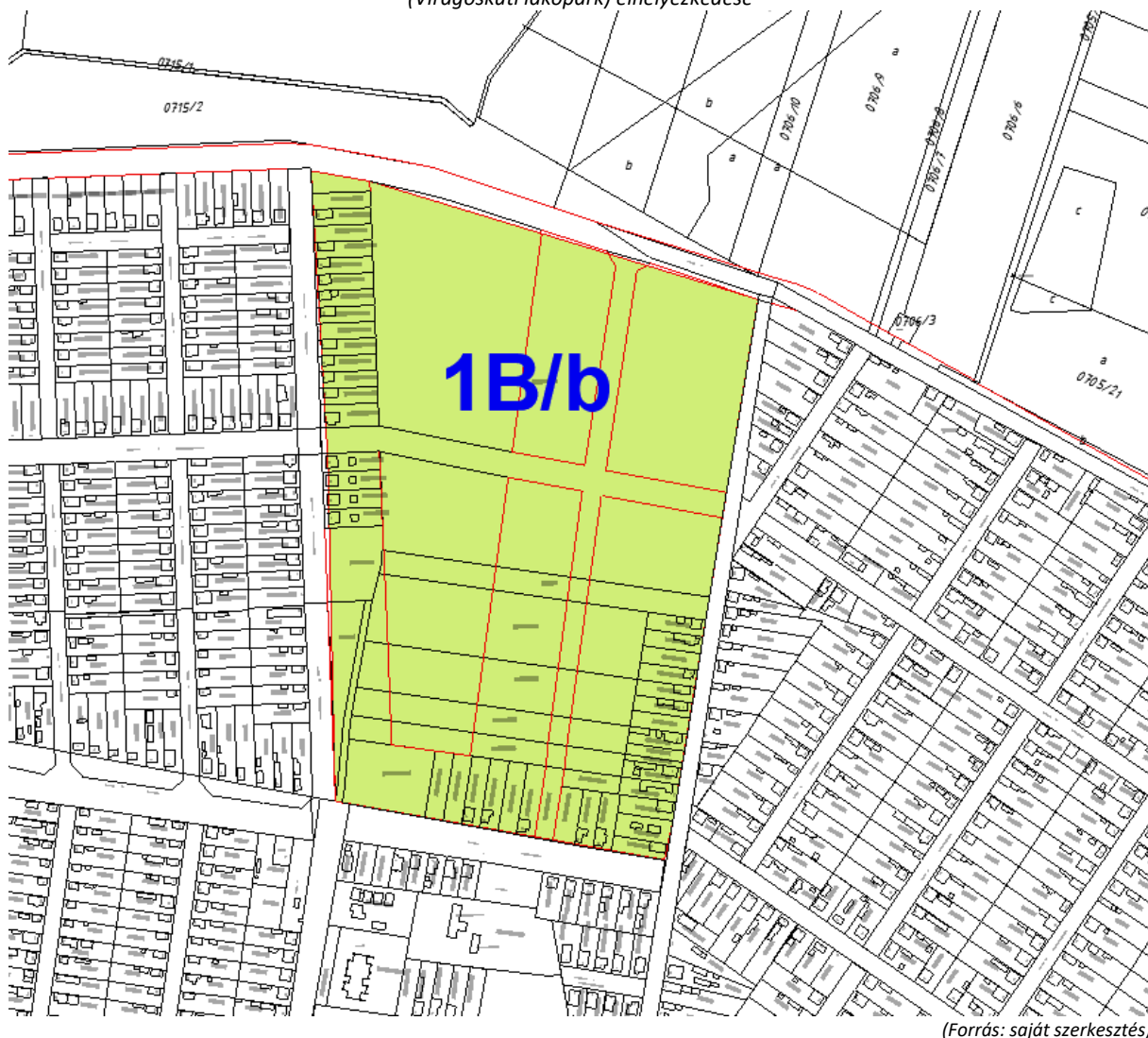
(Forrás: Gazdasági területek – Belterület és környezete (T-3b) – Településszerkezeti Terv; Településrendezési Terv Alátámasztó javaslat [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda])

2.1.2.2. Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) [Középtávú AT]

Balmazújváros tekintetében – a sikeres gazdaságfejlesztési célok megvalósításának is köszönhetően – a lakónépesség növekedésével kalkulálhatunk. Emiatt szükséges további új lakóterületek kijelölése, fejlesztése. Ezek közül „Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés” a „Virágoskúti lakópark” fantázia-nevet viseli.

A lakosság körében a családi házas beépítés a jellemző. További igény is nagyobb részt ezekre várható. A lakóterület fejlesztés meghatározásakor alapvető szempont a jelenlegi utcaszerkezet megőrzése, a jelenlegi beépítési módhoz igazodó építési övezetek kialakítása. A tömbbelső feltárások biztosítását lehetőség szerint építési tilalmak, jelentősebb korlátozások bevezetése nélkül kell betervezni, illetve megvalósítani. Távlati fejlesztési lehetőséget a belterületben lévő, beépítetlen lakóterületek, vagy az avult épületek ingatlanjainak újbóli beépítése is jelenthet.

16. térkép: Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

A terület a település belterületén, annak észak-nyugati részén helyezkedik el: a Bólyai János utca – Gábor Áron utca – Mátyás király utca – Újkert –sor által határolt tömb.

Az érintett helyrajzi számok:

3007/5; 3007/6; 3006/7; 3006/12; 3006/11; 3006/10; 3006/9; 3006/8; 3005/4; 3005/3; 3005/2; 3004/4; 3004/3; 3004/2; 3004/1; 3006/6; 3006/5; 3006/13; 3006/14; 3006/15; 3006/16; 3006/17; 3006/18; 3006/19; 3006/20; 3006/21; 3006/22; 3006/2; 3006/1; 3005/1; 3004/5; 3003; 3002/7; 2955; 3002/6; 3002/4; 3002/3; 3002/2; 3002/1; 3000/150; 3000/149; 3000/148; 3000/147; 3000/146; 3000/145; 3000/144; 3000/143; 3000/142; 3000/141; 3000/140; 3000/139; 3000/138; 3000/137.

17. térkép: Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Akcióterület osztályozása:

Közép távú fejlesztési Akcióterület

18. térkép: Akcióterület 1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark) elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros lakóterületeinek bővítését szolgálják, kapcsolódva „Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése” és a „2.3. Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu” átfogó célokhoz.

Fejlesztések, beavatkozások:

Balmazújváros Településfejlesztési Konceptiója a lakóterületek fejlesztésével kapcsolatosan, az alábbi célt tűzte ki. Az elővárosi igényeknek környezeti minőségében, mennyiségében és közlekedési kapcsolataiban is megfelelő kisvárosias és kertvárosias lakóterületek biztosítása.

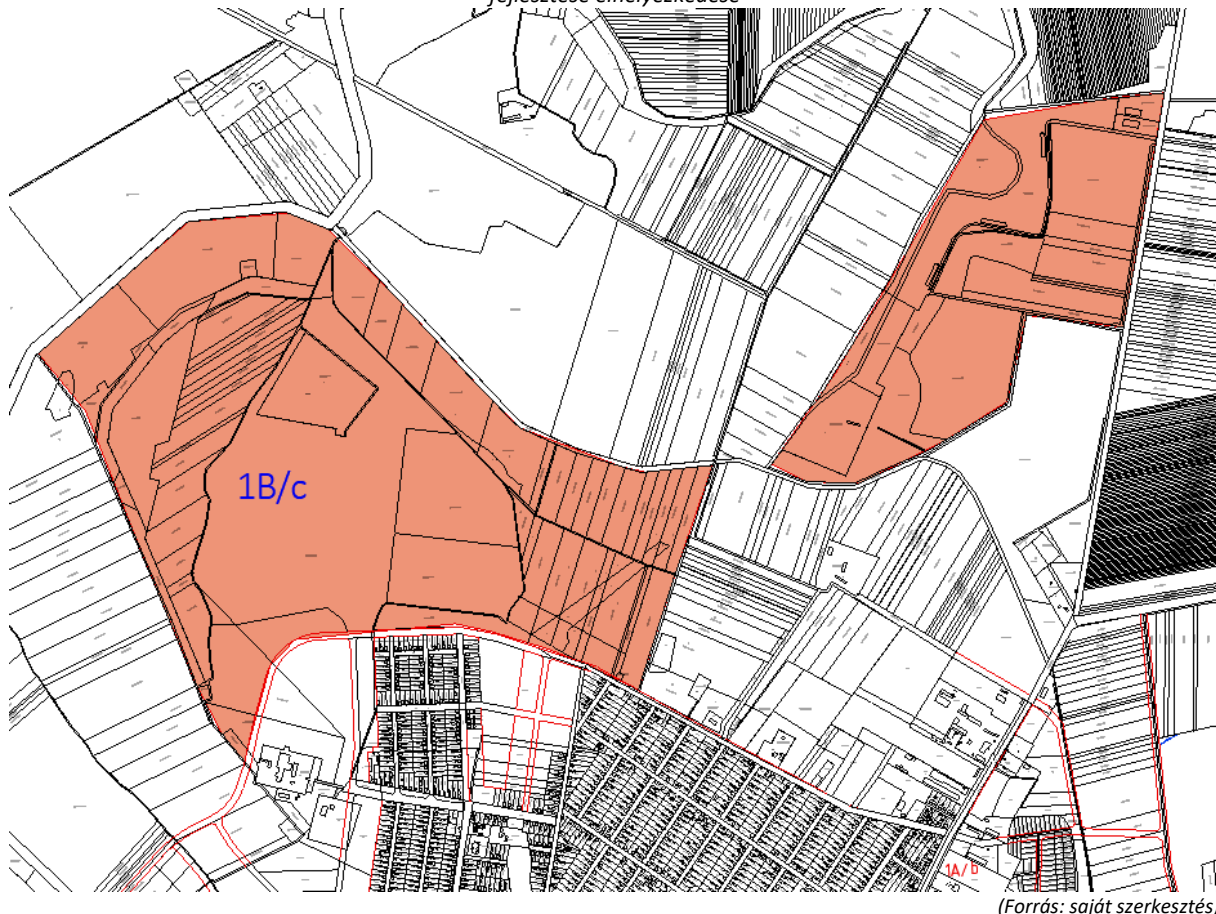
A zóna feltárása szükséges új utak nyitásával, amely a belső telkeket megközelíthetővé teszi. A belső telkek feltárásával létrehozható ingatlanok szervesen kapcsolódnak a már meglévő lakóterületekhez, a jelenleg beépítetlen zónát hasznosítva.

2.1.2.3. Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése [Rövid távú AT]

Balmazújváros élhetőségének növelése érdekében a zöld és kék infrastruktúra minőségi fejlesztése és bővítése szükséges. Azon erre alkalmas (akár külterületek is) területek, amelyek nem tartoznak a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz, potenciális fejlesztési területként kerülnek rögzítésre. Hosszú távon rekreációs célokat szolgáló övezet alakítható ki az 1B/c jelű akcióterületen. A 20-22 hektár idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezetbe sorolt terület az északnyugati oldalon csatlakozik a belterülethez. A terepadottságokhoz igazodva, lehetőség van horgásztó/ csónakázó tó, pihenő- és rekreációs és turisztikai terület kialakítására. Fejlesztési potenciát jelent a területen egy „idős falu” megvalósítása, amely az alkonygazdaság területén egy magasabb minőségű, komplex szolgáltatást biztosító szolgáltatás kialakítása a szépkorúak számára.

A kijelölt Akcióterület keleti eleme – a potens magánberuházói elemek megvalósulása esetén – rövid távon is megvalósulhatnak, az Akcióterület nyugati eleme hosszabb távú fejlesztésként definiálható.

19. térkép: Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése elhelyezkedése

Akcióterület lehatárolása:

A terület a település külterületén, annak észak-nyugati részén helyezkedik el.

Az érintett helyrajzi számok:

0716/5; 0716/14; 0716/9; 0717/4 – 0717/12; 0717/3; 0718/1; 0718/4; 0718/6; 0718/5; 0720/30720/5; 0720/2; 0720/6; 0717/23; 0717/24; 0717/16; 0717/19; 0717/20; 0717/21; 0717/22; 0717/15; 0717/1; 0716/11; 0706/16 – 0706/32; 0706/6 - 0706/14; 0655/28; 0655/22; 0655/21; 0655/19; 0655/27; 0692/27; 0655/18; 0655/17; 0655/34 – 0655/41; 0655/2; 0692/2; 0655/14; 0655/13.

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

A kijelölt Akcióterület keleti eleme – a potens magánberuházói elemek megvalósulása esetén – rövid távon is megvalósulhatnak, az Akcióterület nyugati eleme hosszabb távú fejlesztésként definiálható.

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros lakóterületeinek bővítését szolgálják, kapcsolódva a „2.3. Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu” átfogó célokhoz.

20. térkép: Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése elhelyezkedése a rendezési eszközökön

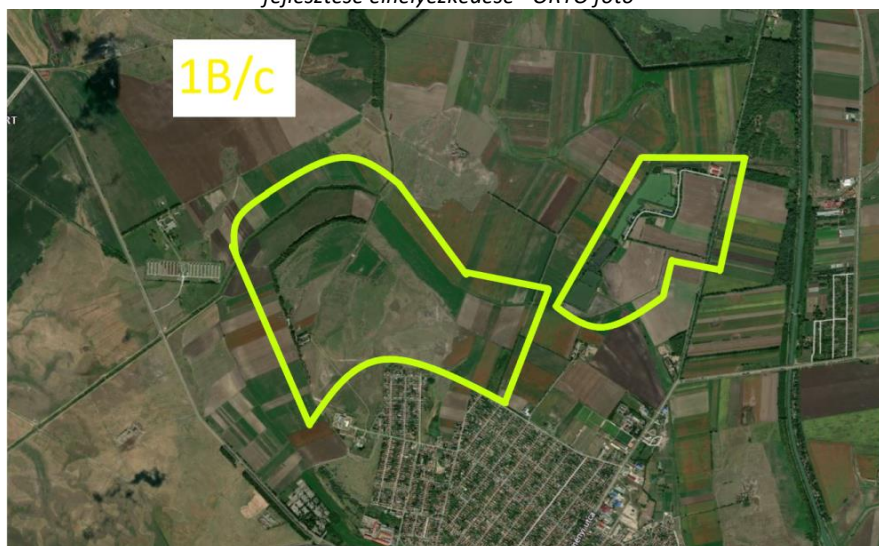

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

A település rekreációs területeinek növelése a távlati cél. A szükséges tereprendezések megvalósítása után a vízfelület nyújtotta lehetőségek kiaknázása, arra épülő funkciók megteremtése (horgászto, csónakázó tó), parkosítás, a szabadidő hasznos eltöltését segítő elemek (játszóter, sportolási lehetőségek, stb.) megvalósítása, a szükséges szuprastruktúra megteremtése.

21. térkép: Akcióterület 1B/c: Alkonygazdaság és idegenforgalmi hasznosítású, beépítésre nem szánt különleges övezet fejlesztése elhelyezkedése - ORTO fotó

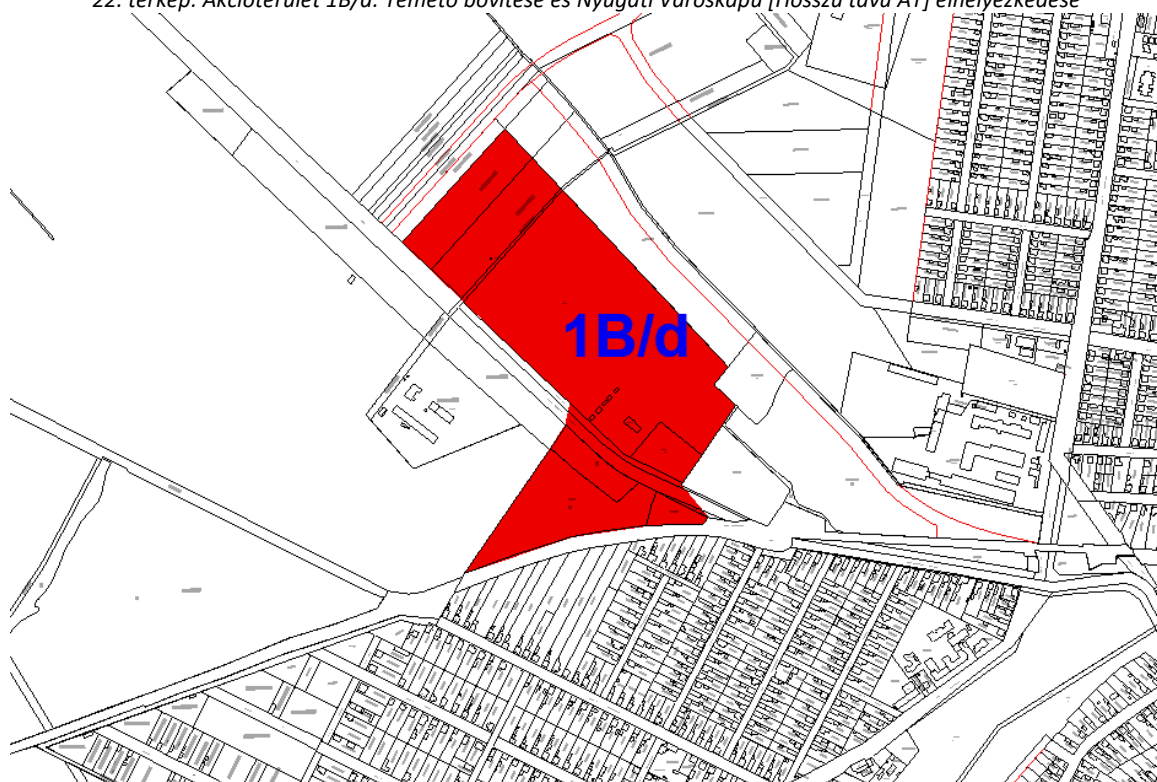
(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

2.1.2.4. Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT]

„A köztemetőről és a temetkezések rendjéről” szóló Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2011. (IV.20.) önkormányzati rendelete alapján város köztemetője a település belterületének Észak-nyugati határán belül, a Tiszacsege – Debrecen között Észak-keleti oldalán, a 2828, 2829 hrsz.-ú ingatlanokon helyezkedik el. A városi köztemető tulajdonosa és fenntartója Balmazújváros Város Önkormányzata. A köztemető területének, a ravatalozónak, a temetkezési tevékenységet és a fenntartást kiszolgáló épületeknek, létesítményeknek, kerítésnek a fenntartásáról az önkormányzati Képviselő-testület gondoskodik. A köztemető közúttal párhuzamos telekhatára mentén, a temető területén és kerítésen kívüli 2827/1 hrsz.-ú, önkormányzati tulajdonú közterület biztosítja a köztemető megközelítését, a működéshez, temetkezési tevékenységhez kapcsolódó parkolást (gépjárművek, kerékpártárolás, autóbusz megállóhely). A Maróthy György utcai temetőként ismert kegyeleti funkciójú terület előreláthatóan 5-10 évig jelenlegi területeivel kielégítik a város temetkezési igényét, annak minőségi fejlesztése az Önkormányzat mindenkori feladata, a bővítése hosszú távon válik majd szükségessé. Az akcióterülethez tartozó területként definiált a Tiszacsegi út déli oldalán (2818; 2819 hrsz) található jelenleg kihasználatlan ingatlanok is.

22. térkép: Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT] elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

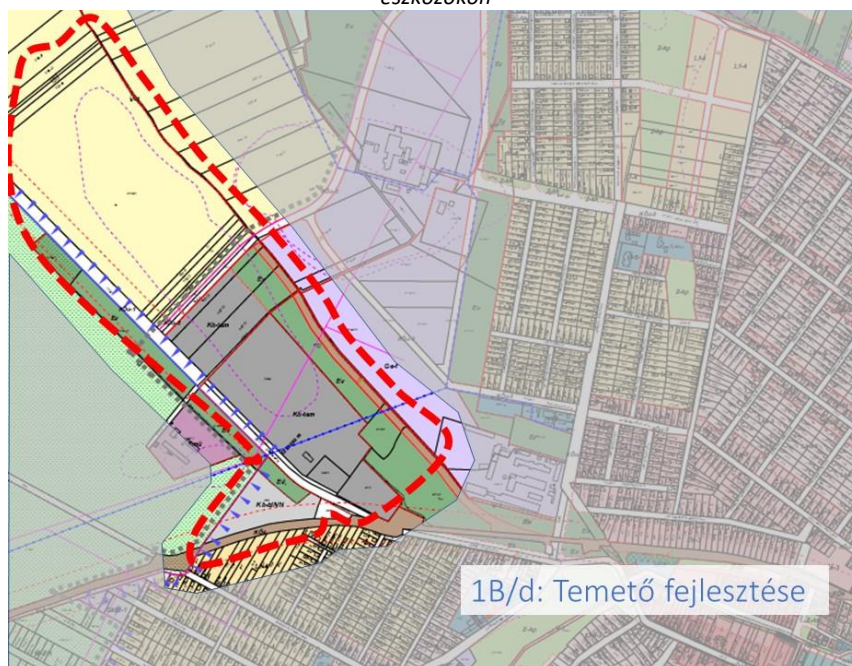
Akcióterület lehatárolása:

Balmazújváros belterületének Észak-nyugati határán belül, a Tiszacsege – Debrecen között Észak-keleti oldalán, a 2828, 2829 hrsz.-ú ingatlanok, valamint kapcsolódó, a Tiszacsegei úttól délre található 2818; 2819 hrsz.-ú ingatlanok.

Az érintett helyrajzi számok:

2828; 2829, 2818; 2819, bővítésként 0728/3; 0728/24; 0728/25.

23. térkép: Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT] elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Akcióterület osztályozása:

Hosszú távú fejlesztési Akcióterület

24. térkép: Akcióterület 1B/d: Temető bővítése és Nyugati Városkapu [Hosszú távú AT] elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros lakóterületeinek bővítését szolgálják, kapcsolódva a „2.3. Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu” átfogó célokhoz.

Fejlesztések, beavatkozások:

Hosszú távon a szükséges kapacitás biztosítása érdekében a temető bővítése, kapcsolódó védőerdő telepítéssel, parkolóhelyek kialakításával tervezett. Az Akcióterület másik fejlesztési pilléréként a 2818;

2819 hrsz-ú ingatlanokon beépítésre nem szánt idegenforgalmi terület kialakítása, szükséges parkolók kiépítésével, pihenőhely funkció megteremtésével, a Világörökségi Helyszínt bemutató szabadtéri kiállítás (tablók), esetleg kilátó torony építésével. A pontos attrakciók meghatározása előzetes igényfelmérések után lehetséges.

Az Akcióterület fontosságát adja továbbá, hogy Balmazújváros egyik fogadóövezetét is adja a terület, így a 2818; 2819 hrsz-ú ingatlanok „nyugati városkapu” funkciót is betöltenek.

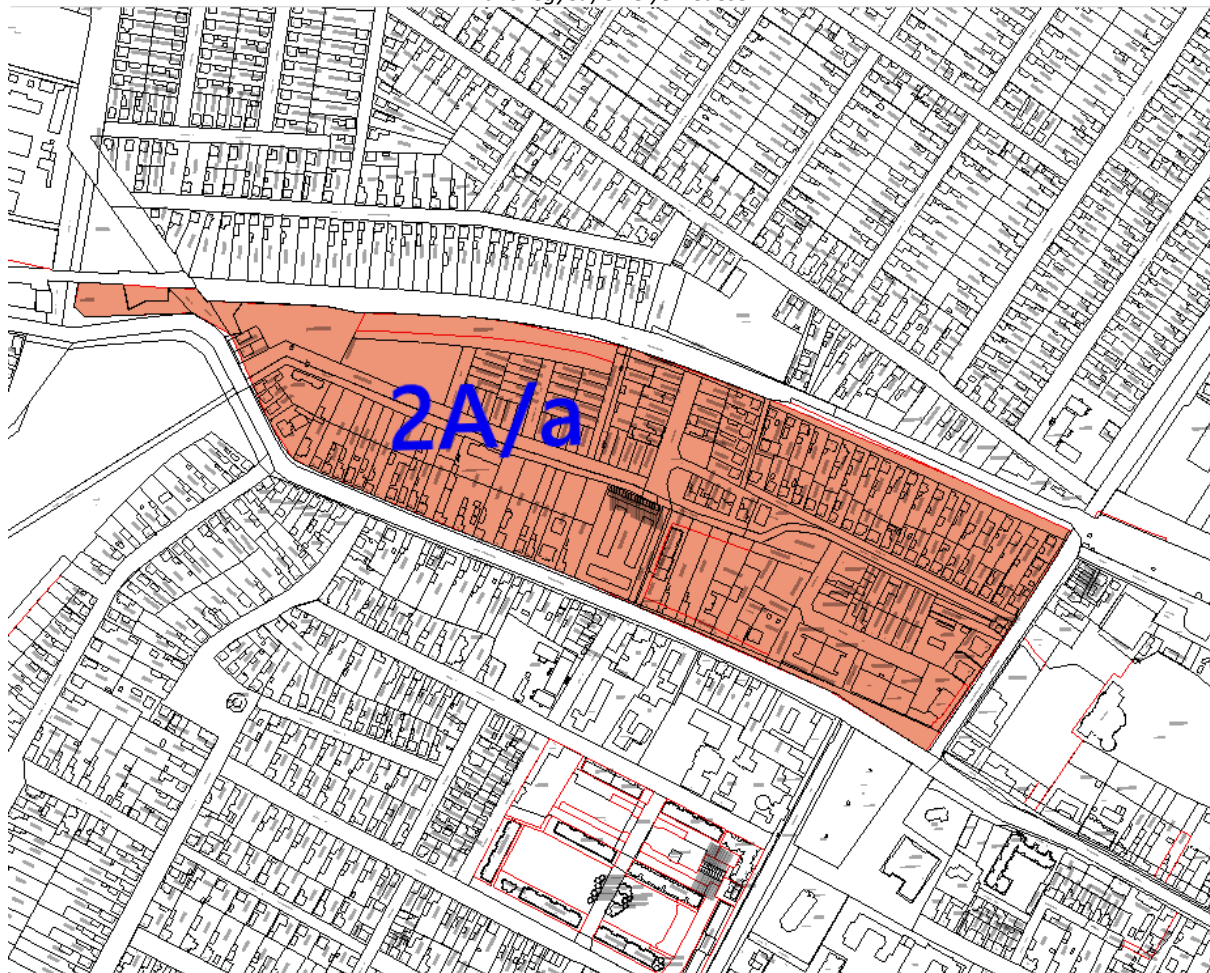
2.1.3. „2A Városközpont városrész (intézményi és kereskedelmi zóna) (KP-1)”

Akcióterületei

2.1.3.1. Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) [Rövid távú AT]

A városrész északi, Veres Péter utca – vasút közötti területre 2020 év elején került lefogatásra egy módosított szabályozási terv, mely intenzívebb, kisvárosias építési övezetbe sorolta át, a belső-önkormányzati tulajdonban lévő – beépítetlen területet. A terület északnyugati szélén, tervezett közpark helyett intézményi terület lett kijelölve, ahol telken belül, a vasúti terület mentén 20 méter szélességű védő zöldterület – beültetési kötelezettséget jelöl ki az új szabályozási terv. Ez a terület gyakorlatilag egybefüggő, jelenleg nem kellően rendezett zöldfelület, amely komoly potenciát rejt magában.

25. térkép: Akcióterület 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

Vasúti pályatest - Szabadság sor – Kastélykert utca –Veres Péter utca – Bólyai János – utca – Csegei utca által határolt terület.

Az érintett helyrajzi számok:

4333 – 4350; 4352 – 4373; 4332 (közút – Soós Imre út); 4330/3 (csatorna); 4330/4; 4329; 4328/2; 4327; 4300 – 4330; 2822; 2821 (Bólyai út); 4289/5; 4289/6; 4287/56; 4287/55; 4293 – 4299.

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

26. térkép: Akcióterület 2A/a: Városházakörnyék (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) elhelyezkedése a rendezési eszközökön

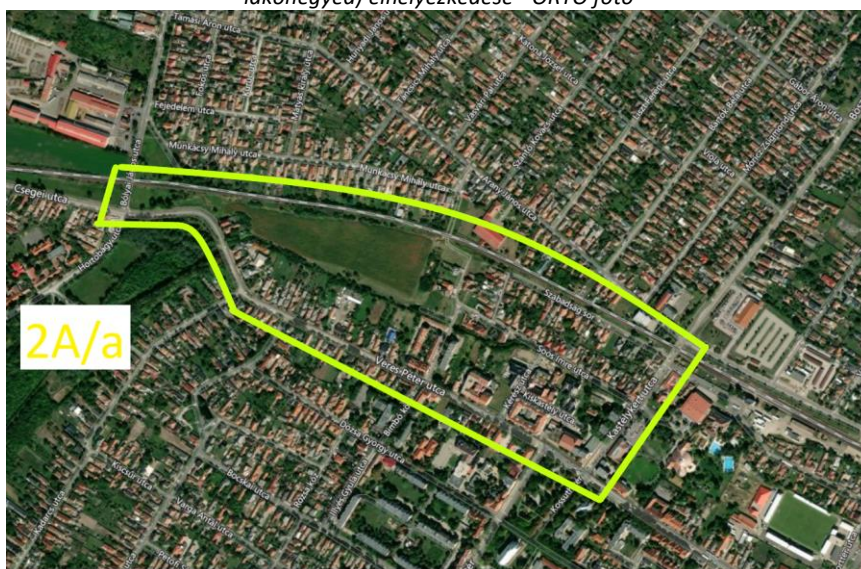

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros minőségi belvárosi területeinek bővítését, zöld infrastruktúra minőségi fejlesztését, bővítését szolgálják, kapcsolódva a „2.3. Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu” átfogó célokhoz.

27. térkép: Akcióterület 2A/a: Városházakörnyék (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

Több funkciót tömörítő Akcióterület, főbb elemek az alábbiak:

- Intenzív beépítésű kisvárosias lakóterület kialakítása. Ennek részeként, a vasút melletti, lakóterület számára védelmet is biztosító, vasúti terület melletti zajvédő fal megvalósítása, közpark kialakítása.
- Új lakásépítési lehetőség megvalósulásának elősegítése. (szükséges a telekvégek rendezése, szabályozása, a telekvégek beépíthetőségének kiszabályozása) zöldfelületi / rekreációs fejlesztés: a csatorna rekonstrukciója, rendezése, fejlesztése (átjárók, hidak, sétányok kialakításával)
- Új idők otthonának megvalósítása
- Előváros közlekedés megállójának kialakítása

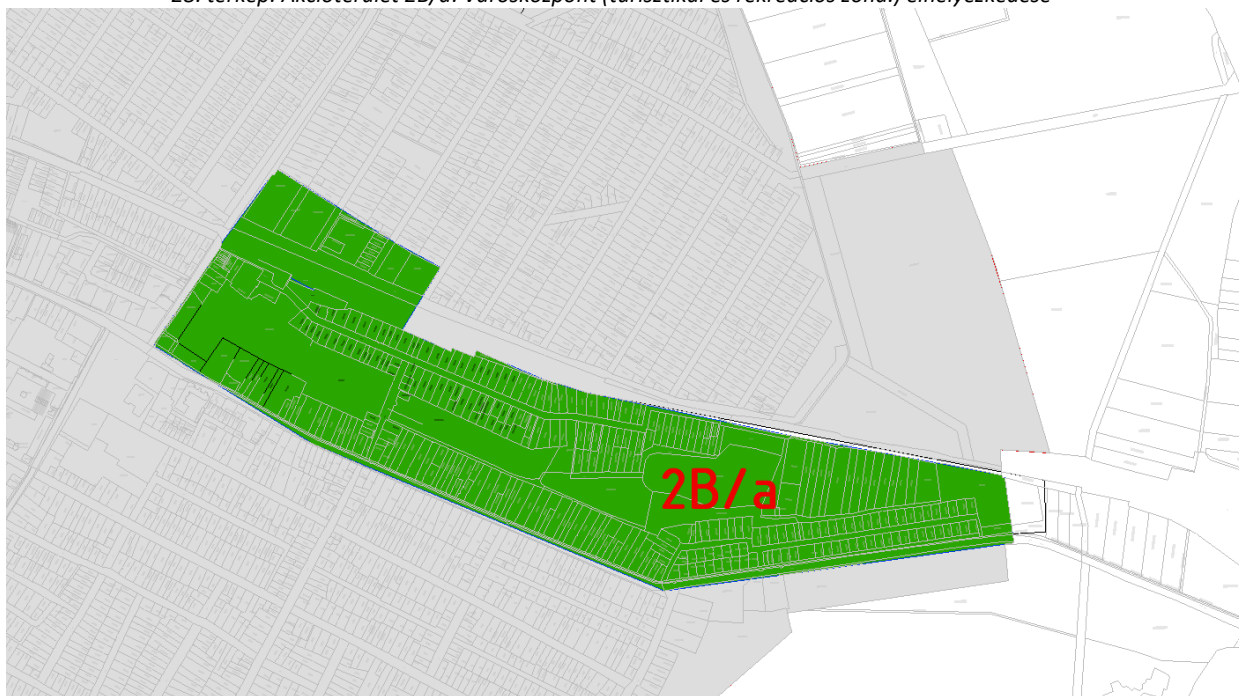

2.1.4. „2B. Városközpont városrész (turisztikai és rekreációs zóna.) (KP-2)”

2.1.4.1. Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) [Rövid távú AT]

Balmazújvárosban 1951 óta működik fürdő. Kezdetben csak a helyi lakosok igényeit szolgálta ki, azonban fokozatosan felismerték a feltörő, 63 C°-os víz gyógyító erejét, aminek következtében 1994-ben gyógyvízzé minősítették. Ezt követően több lépésben történtek kisebb fejlesztések, döntően önkormányzati saját forrásból. 2002-ben került sor az első nagyobb léptékű fejlesztésre, de fedett részleg megépítésére — a szezonalitást csökkentendő és újabb szolgáltatások bevezetését elősegítendő — csak 2008-ban került sor. Balmazújvárosban, az utóbbi években tapasztalható jelentős mértékű növekedés az idegenforgalmi aktivitásban. Ezt jelentősen segítette a fürdőben 2002-2003-ban lezajlott fejlesztés. A strand és termálfürdő meleg víz szükségletét 2 db termálkút biztosítja.

28. térkép: Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Az akcióterület a városi fürdő növekedéséhez kapcsolódva zöldfelület intenzitásának növelését és új zöldfelület létrehozását, a fürdő vízlevezető csatornájának szomszédságában játszótér, esetleg kondi park kiépítését célozza, amellyel jelentősen növelhető az aktív rekreációs célú zöldfelület mértéke és a város lakosság megtartó ereje.

Továbbá tervezett a Strand- és Gyógyfürdő területének „megnyitása”, bővítése a Debreceni út irányába. A hatályos rendezési tervben ennek előkészítéseként a Debreceni út 6- 12 sz. közötti ingatlanok a strandfürdő építési övezetéhez soroltak, lehetőséget adva ezzel a fürdő további fejlesztésére, a városba érkező országos mellékúthoz való kapcsolódó megteremtésére is.

Akcióterület lehatárolása:

Vasúti pályatest – Debreceni út - Kastélykert utca illetve a Vasúti sortól északra lévő, kereskedelmi és szolgáltató funkciókat tartalmazó ingatlanok, területek.

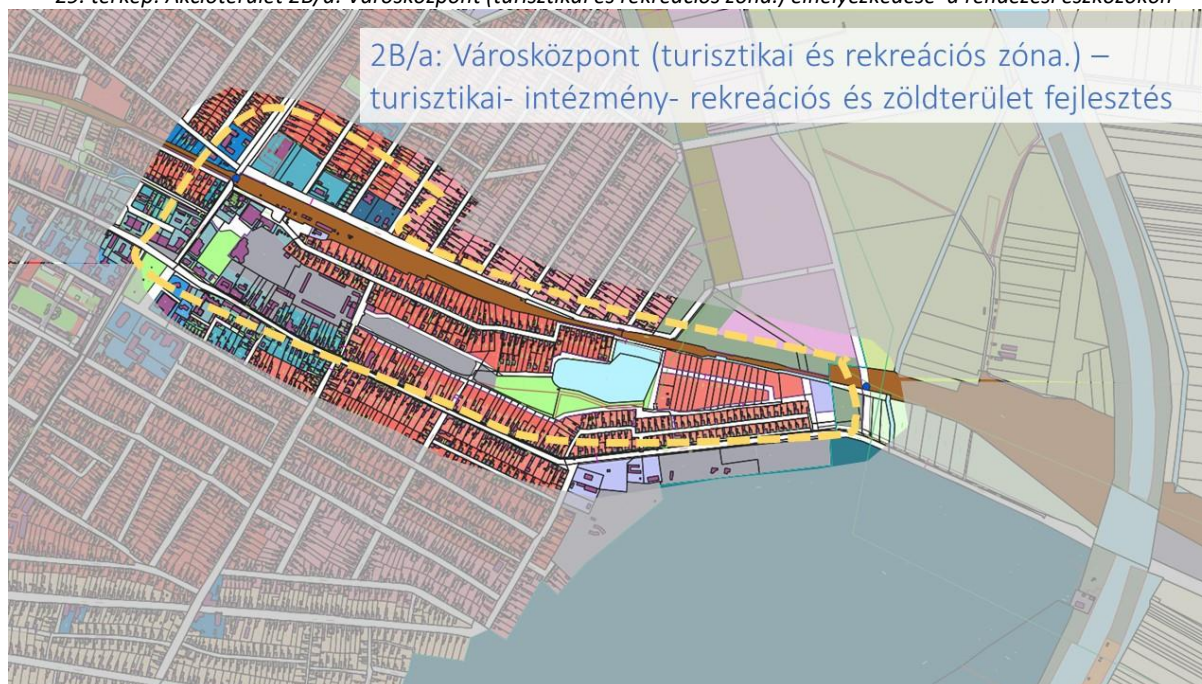
Az érintett helyrajzi számok:

5140/2 (országos közút, Kastélykert utca); 5144/1 – 5144/6; 5146; 5141 – 5143; 5151/2 (kereskedelmi üzlet); 5153; 5155; 5156 (rendőrség); 5151/3 (strandfürdő); 5149/2; 5099/1; 5100 – 5138; 5139 (Semsey Andor utca); 5180 – 5195; 5196 (kt); 5197 – 5277; 5279 – 5286; 5287 – 5297; 5303; 5304; 5309; 5274 (közút); 5274/5 (tó); 5157-5177; 5225 – 5265; 5268; 5269; 5270 – 5273; 5381 (kt); 5382 – 5405; 5407 – 5425; 5427; 5341; 5428/1 (Debreceni út)
4558/1; 4558/3; 4558/4; 4586/2; 4586/1; 4585; 5887/2; 4587/1; 4649 - 4655; 4657; 4729; (5097); (5099/2)

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

29. térkép: Akcióterület 2B/a: Városcsúcs (turisztikai és rekreációs zóna.) elhelyezkedése a rendezési eszközökön

2B/a: Városcsúcs (turisztikai és rekreációs zóna.) –
turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Akcióterület típusa:

Az Akcióterületi fejlesztések Balmazújváros minőségi belvárosi területeinek bővítését, zöld infrastruktúra minőségi fejlesztését, bővítését szolgálják, kapcsolódva a „2.3. Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu” átfogó célokhoz.

Átfogó célokhoz való illeszkedés: **Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése 3. Átfogó cél**

Fejlesztések, beavatkozások:

- A terület keleti részén lakóterület fejlesztés (a szabályozás megtörtént, az utca kialakítása a telkek megközelíthetőségének biztosítása érdekében a szabályozásban megtörtént).
- A terület zöldfelületi/rekreációs célú fejlesztése: meglévő tó, zöldfelületi elemek, íjász lőtér stb. átfogó, hálózatos és egységes arculatú zöldfelületi fejlesztése, minőségi növényállománnyal, sétáló övezet kialakításával (sétányok, terepelemek)
- Fürdő részére új bejárat nyitása a Debreceni utcára (a munkásszálló melletti telken kerülne a nyitás megvalósításra: kapuzat kialakítása, a fürdő fogadó övezetének kialakítása az új bejárási lehetőséghez igazítva, parkolás feladatok rendezése)

- A terület észak – nyugati részén lévő terület (vasútállomás, kézilabda csarnok, fürdő bejárat, piac) területrendezése, a gyalogos és kerékpáros forgalom biztonságos kialakítása, a tér/terület funkcióihoz igazodó és magas minőségű (kis)városi környezet kialakítása.

30. térkép: Akcióterület 2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

A területen található a Vasútállomás fogadóépülete (Kastélykert utca Hrsz.: 5099.). Az eredetileg két emeletes cserépfedéssel ellátott oromzatos épület az 1960-as évek körül nyerte el mai formáját. Méretével kimagasodik a környék hasonló épületei közül. Az állomás a Debrecen-Füzesabony másodrendű vasút fővonal legjelentősebb közbelső állomása. Helyi védelemre javasolt épület.

10. kép: Vasútállomás felvételi épülete

(Forrás: TAK)

2.1.5. „3A Délkeleti városrész (Németfalu) (D-K)” városrész akcióterületei

2.1.5.1. Akcióterület 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) [Rövid távú AT]

Akcióterület lehatárolása:

Széchenyi utca és Szoboszlói utca (Vásártér utca) vonalától délre elterülő zóna.

Az érintett helyrajzi számok:

390/2 (malom); 390/3 (malom); 390/1 (malom); 389 (sütőüzem); 365-388; 026/5 (árok); 024; 358/1; 358/2; 360 – 364; 359 (kt. Széchenyi utca); 026/6; 026/7.

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

31. térkép: Akcióterület „3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lovak turizmus] elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

Magántulajdonban lévő területen ökoturizmus (madár les, stb.) -fejlesztés. Ezen a területen is több helyen lehet a pusztában tartózkodó darvakat megfigyelni táplálkozás közben, vagy esti pihenőre gyülekezve.

32. térkép: Akcióterület „3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lovassport turizmus]” elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

33. térkép: Akcióterület „3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lovassport turizmus]” elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

2.1.5.2. Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] [Közép távú AT]

Akcióterület lehatárolása:

A Debreceni úttól délre, a település délkeleti részén, egyházi tulajdonban lévő felhagyott temető területe.

Az érintett helyrajzi számok:

188/25.

Akcióterület osztályozása:

Közép távú fejlesztési Akcióterület

34. térkép: Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

A terület egyházi tulajdonban van. A szomszédos 188/24 helyrajzi számú, szintén egyházi tulajdonban lévő ingatlanon szálló és közösségi funkció található. A jelenleg kihasználatlan és elhanyagolt terület revitalizációjával, a megfelelő funkciók kialakításával illeszkedne a 188/24 helyrajzi számú ingatlanhoz. Javasolt fejlesztési lehetőségként az idegenforgalmi- turisztikai fejlesztés említhető, a szomszédságában megvalósult fejlesztésekkel összhangban, a Világörökségi Helyszínhez kapcsolódóan.

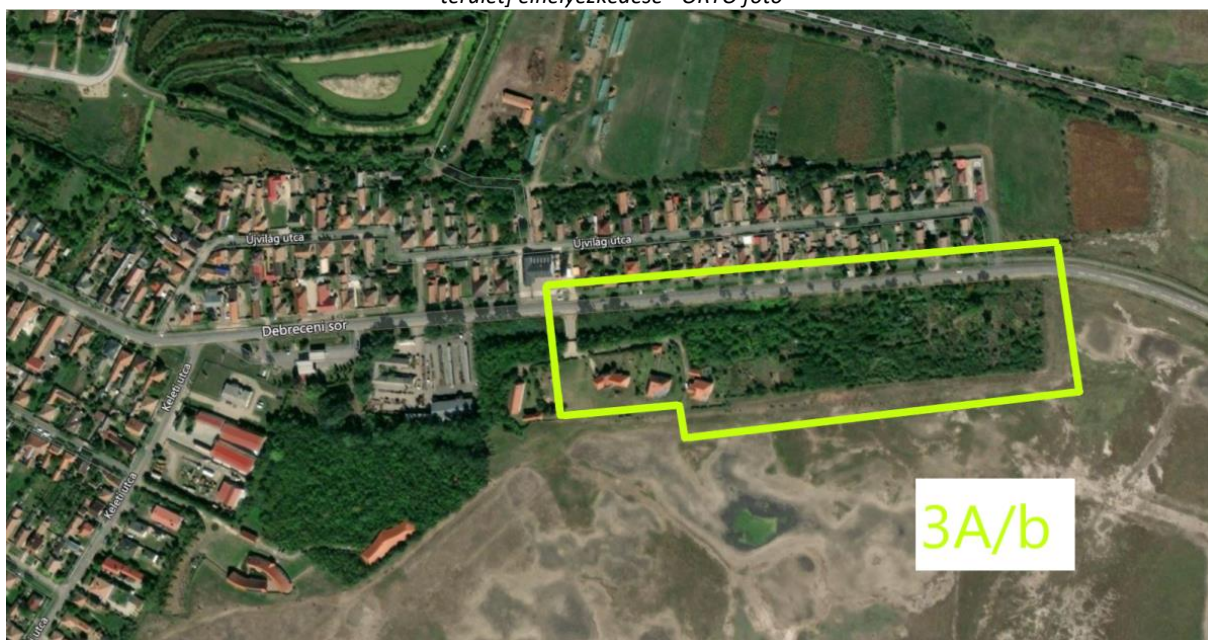
35. térkép: Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021.(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

A terület jelentős zöldfelület jelenleg, a fejlesztési elemek kidolgozása során javasolt ennek figyelembe vétele!

36. térkép: Akcióterület 3A/b: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztakapu” projekt megvalósítás [egyházi fejlesztési terület] elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

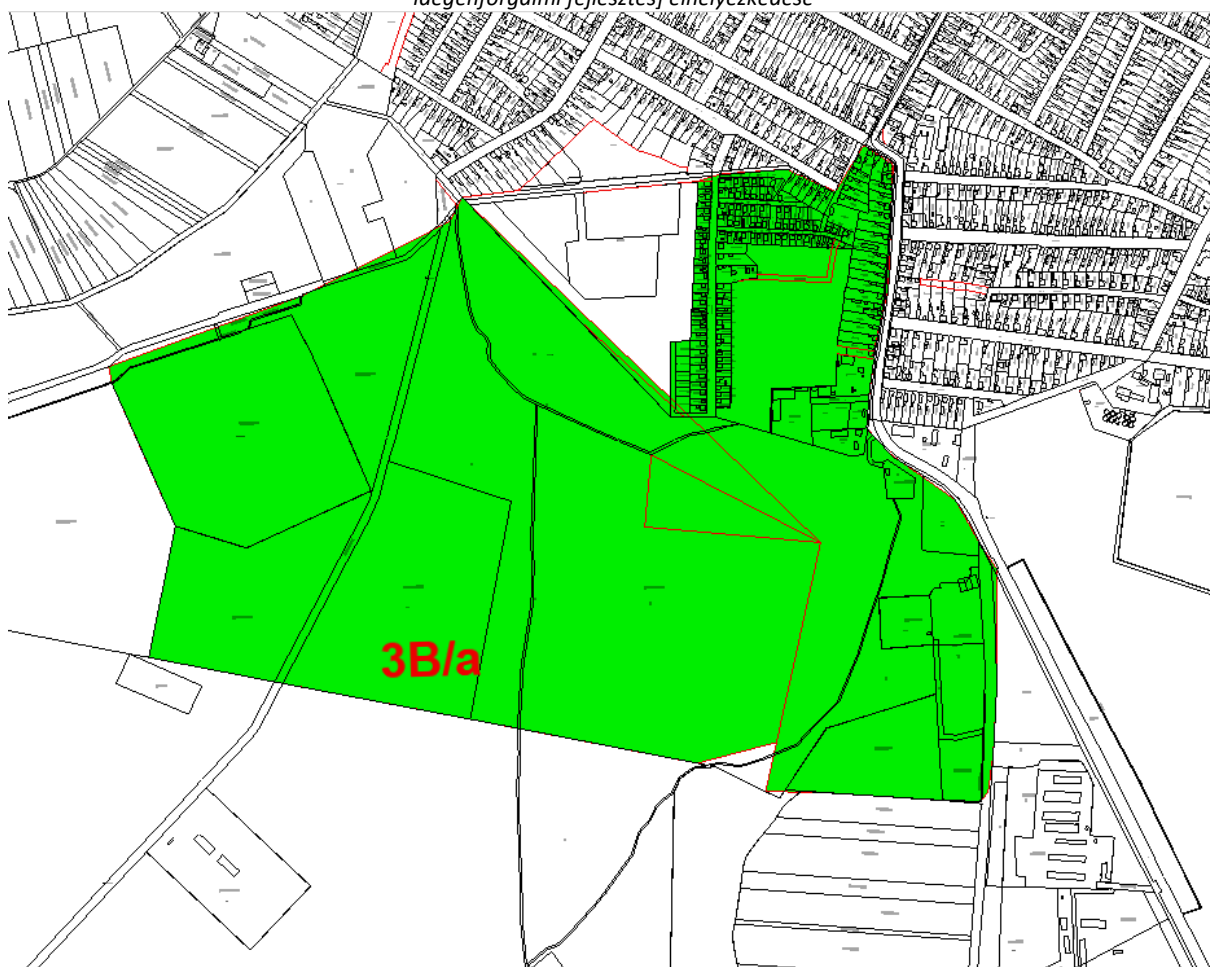
2.1.6. „3B Déli városrész (Felsővég) (D)” városrész akcióterületei

2.1.6.1. Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] [Rövid távú AT]

A Központi Statisztikai Hivatal szegregáció – szűrése alapján Balmazújvárosban a 2011. évi népszámlálási adatok alapján három szegregátum azonosítható. Mindhárom szegregátum a város szélén helyezkedik el, de mindhárom szegregátumból biztosított a városközpont és a szolgáltatások elérhetősége tömegközlekedéssel. Legrosszabb állapotban a 3. sz. szegregátum romák által lakott utcái vannak (Malom, Magdolna, és Hársfa utca). A 3B/a akcióterület egyik eleme a fentiekben is kifejtett szegregátum.

Emellett a kijelölt akcióterület másik fontos eleme a Hortobágyi Nemzeti Parki területekhez kapcsolódóan, a LIFE projekt tevékenységeihez kapcsolódóan idegenforgalmi fejlesztések megvalósítása.

37. térkép: Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

Magdolna utca – Csengő utca - Nádudvari út által határoltan, a település déli részén lévő lakóterület (Kiskútújsor utca – Hársfa utca – Malom utca – Magdolna utca – Nádudvari út alkotta zóna), valamint attól délre, délnyugatra lehelyezkedő külterületi rész alkotja a beavatkozási területet.

Az érintett helyrajzi számok:

0796; 0795; 0797/10; 0797/18; 0786/2; 0848/4; 0797/25; 0797/29; 0804/3; 0806/2; 0804/2; 0806/4; 0806/3; 0805 (temető); 0797/27; 5430 – 5431; 1420 – 1443; 1445 – 1449; 1450 – 1455; 5443; 5439; 5435;

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

38. térkép: Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

A terület komplex, több típusú fejlesztési igényt is tömörít.

- Anti-szegregációs program megvalósítása:

A területen található Balmazújváros egyik szegregátuma, emiatt komplex antiszegregációs beavatkozások, felzárkózást, reintegrációt segítő tevékenységek megvalósítása tervezett. Így a beavatkozási terület belterületen lévő területén lakóterület-fejlesztés (anti-szegregációs szempontok fontosak) megvalósítása során a leszakadástól veszélyeztetett lakosság integrálása, szemléletformálási és felzárkóztató tevékenységekkel kiegészítendő.

A zónában egyes hagyományos építőanyagok készítése felelevenítendő, kiemelten a modern építészet által is jó tulajdonságai miatt egyre népszerűbb építőanyag, a vályog készítése. A területen régi vályogvető gödrök találhatók is, a vályogvetés szociális gazdaság formájában nyerhet teret.

- Gazdaságfejlesztési elemek, mintafarm létrehozása:

A világörökségi kezelési tervben is rögzített, ajánlott tevékenységek közül a legelőcsordák, nyájak, ménesek (Tájkép, kiemelkedő, egyedilátvány-minőség) és az extenzíven legeltethető, őshonos és honosult állatfajták (szürkemarha, rackajuh, nóniuszló) (Tájhasználat) bemutatására szolgáló mintafarm létrehozása javasolt, tervezett.

- Turisztikai attrakciók megvalósítása a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz illeszkedve:

A Hortobágyi Nemzeti Park vezetésével megvalósuló LIFE projekt, a „Természetes vízjárás rehabilitáció egy hortobágyi vizes élőhely-láncolat vízhiányának felszámolása érdekében” című projekt [A program teljes tervezett költsége 3 millió 149 ezer 611 euró, amelynek 75 százalékát, azaz 2 millió 362 ezer 209

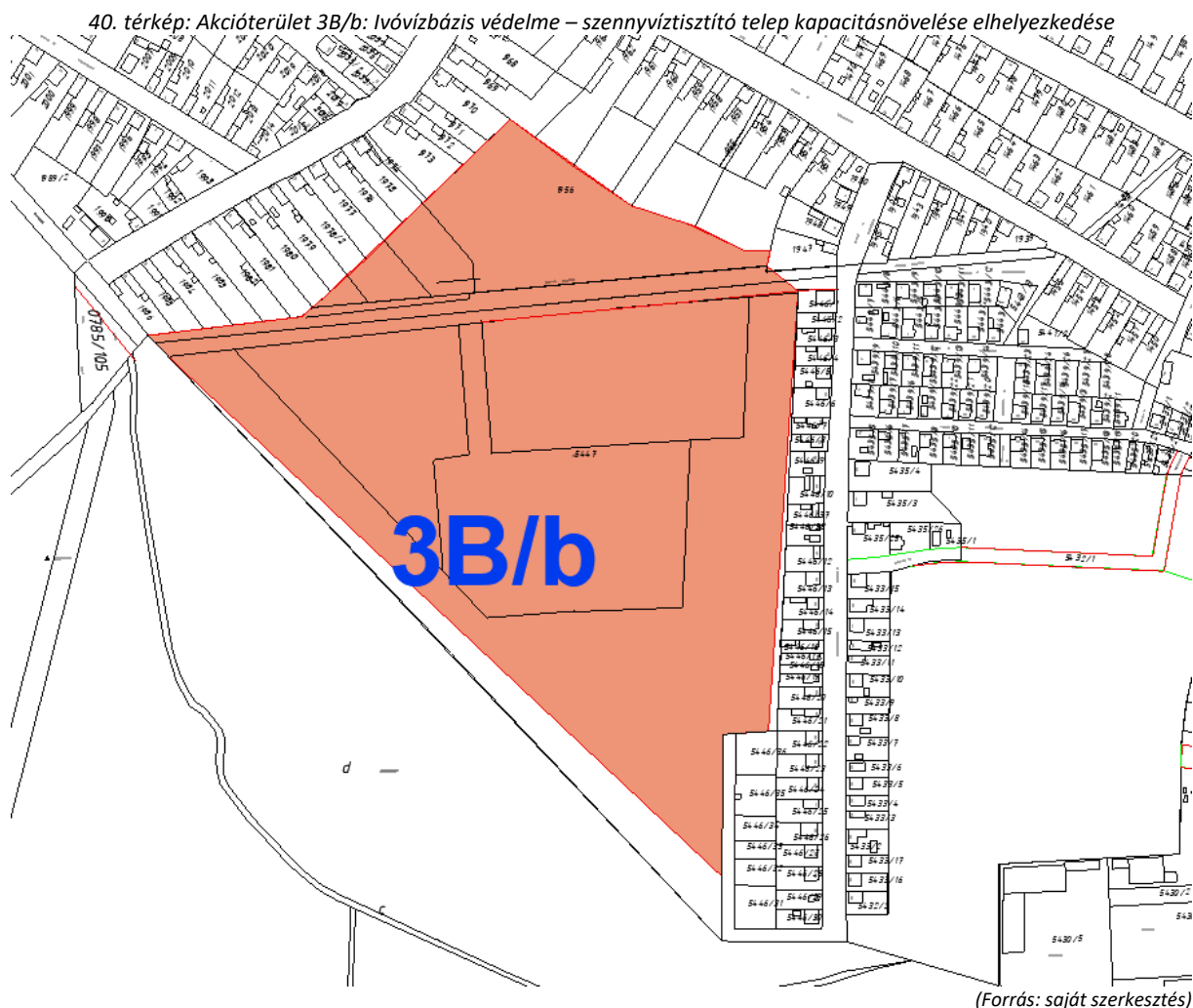
eurót az Európai Bizottság Life-programja támogatja] célja, hogy csökkentsék a jelentős vízhiányt a Balmazújváros határában fekvő Hortobágyi Nemzeti Park vagyonkezelésű projektterületen (2926 ha) található 15 darab szikes vizes élőhelyen (1206 ha). Ebben a zónában lévő területen ökoturizmus (madár les, stb.) -fejlesztés. Ezen a területen is több helyen lehet a pusztában tartózkodó darvakat megfigyelni táplálkozás közben, vagy esti pihenőre gyülekezve. Az Akcióterület déli, délnyugati részén található különleges besorolású terület, idegenforgalmi fejlesztés során a Life projekthez való kapcsolódás indokolt (például a LIFE projekt keretében épített övárokhöz kapcsolódóan). Az említett fejlesztési elemekhez kapcsolódóan turisztikai attrakciók létrehozása. Megjegyzendő, hogy a terület idegenforgalmi/gazdasági fejlesztési elemei várhatóan a zóna lakó ingatlanjainak felértékelődéséhez hozzájárulnak, mint kívánt eredmény.

39. térkép: Akcióterület 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

2.1.6.2. Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése [Rövid távú AT]

Akcióterület lehatárolása:

Bethlen utca és Kiskút utca alatti terület, a szennyvíztisztító területe.

Az érintett helyrajzi számok:

1956; 5447.

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

Fejlesztések, beavatkozások:

- Szennyvíztisztító minőségi fejlesztése, szükség szerinti kapacitás növelése.
- Megújuló energia arányának növelése; napelempark létesítése.
- Védőerdő telepítése

41. térkép: Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

A település fejlődésével, ipartelep telepítésével távlatban számolni kell a vízigény növekedésével. Balmazújváros tekintetében egyrészt népességszám növekedés prognosztizálható (lásd lakóterület-fejlesztések megalapozottsága), valamint az üzleti infrastruktúra, ipari parki területek növekedése is cél. Balmazújváros vízbázisa sérülékeny, és mindemellett a klimatikus viszonyok rossz irányú változása, egyes, a közeli megyeszékhelyen telepítés előtt álló, jelentős vízigényű, és egyelőre nem kellően ismert környezetre gyakorolt hatású gyárak miatt a vízbázis védelme kiemelten fontos. Jelen Akcióterület a szennyvíztelep, a víztisztító telep kapacitás növelését, fejlesztését tűzte ki célul.

42. térkép: Akcióterület 3B/b: Ivóvízbázis védelme – szennyvíztisztító telep kapacitásnövelése elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

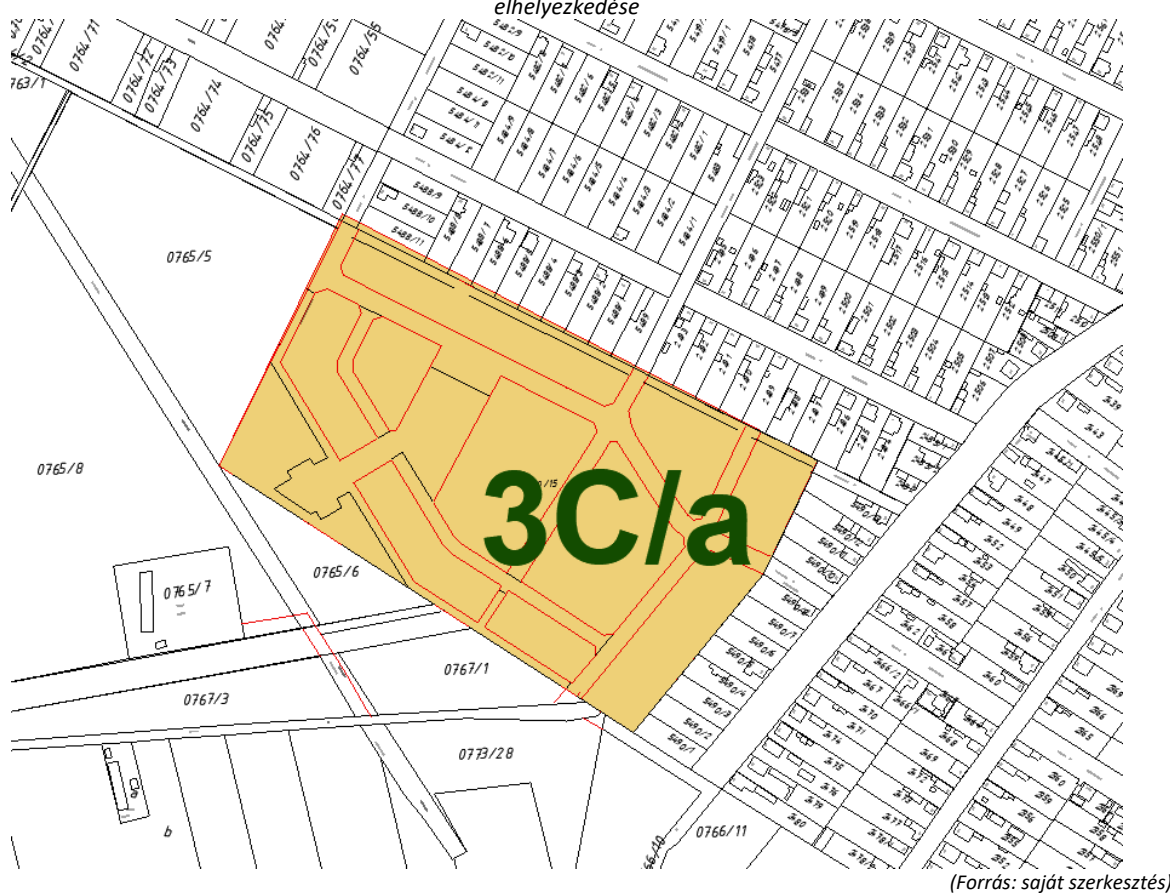

2.1.7. „3C Délnyugati városrész (Daru) (D-Ny)” városrész akcióterületei

2.1.7.1. Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) [Rövid távú AT]

A városrész déli, HNP Világörökségi Helyszínnel határos, beépítetlen területét a hatályos településrendezési eszközök falusias lakóterület fejlesztésre jelölik ki. Az új terv megnövekedett, kertvárosias igényt is figyelembe véve, az értékes adottságú helyszínen, egy kertvárosias lakópark számára jelöl ki területet. A szabályozás megalapozás érdekében olyan beépítési javaslat került kidolgozásra, amely figyelembe veszi a tájképi megjelenésre vonatkozó elvárásokat is, de a feltároló tájkép értéknövelő hatására is figyelemmel van. A HNP határán egyedi elrendezésű beépítés alakul majd ki, ahol a gépjárművel történő megközelítés az épületek mögötti vegyes használatú útról, a Nemzeti Parkkal átellenes oldalról történne. A lakópark belsejében közösségi tér is kialakításra kerül, amely kapcsolódik a Nemzeti park szélén létesülő kilátó helyhez.

43. térkép: Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

Hortobágyi utca – Hajnal utca – Karinkó utca által kiadott zónától délre elhelyezkedő, új beépítésre szánt lakóterület fejlesztés helyszíne.

Az érintett helyrajzi számok:

5490/15.

Akcióterület osztályozása:

Rövid távú fejlesztési Akcióterület

44. térkép: Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

A „daru lakóparkra” szabályozást megalapozó koncepció vázlat készült. Célja a megfelelő szabályozás megalapozása. (terület utakkal történő feltárása, közlekedési rendszer kialakítása, olyan beépítés szabályozása, mely figyelembe veszi a világörökségi helyszín tájképi megjelenésre vonatkozó elvárásait, ugyanakkor lehetőséget ad a tájkép értékeinek lakóterület felőli feltárulására is. (nagy mélységű előkert a Nemzeti park felől és ugyanitt megközelítés az épületek mögötti vegyes használatú útról, ahonnan a garázsok is megközelíthetők. A városrészt kiszolgáló központi rész kialakítása (kereskedelem- vendéglátás- szolgáltatások számára). A nemzeti park felől sétány, kilátó számára alkalmas terület kijelölése.

45. térkép: Akcióterület 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

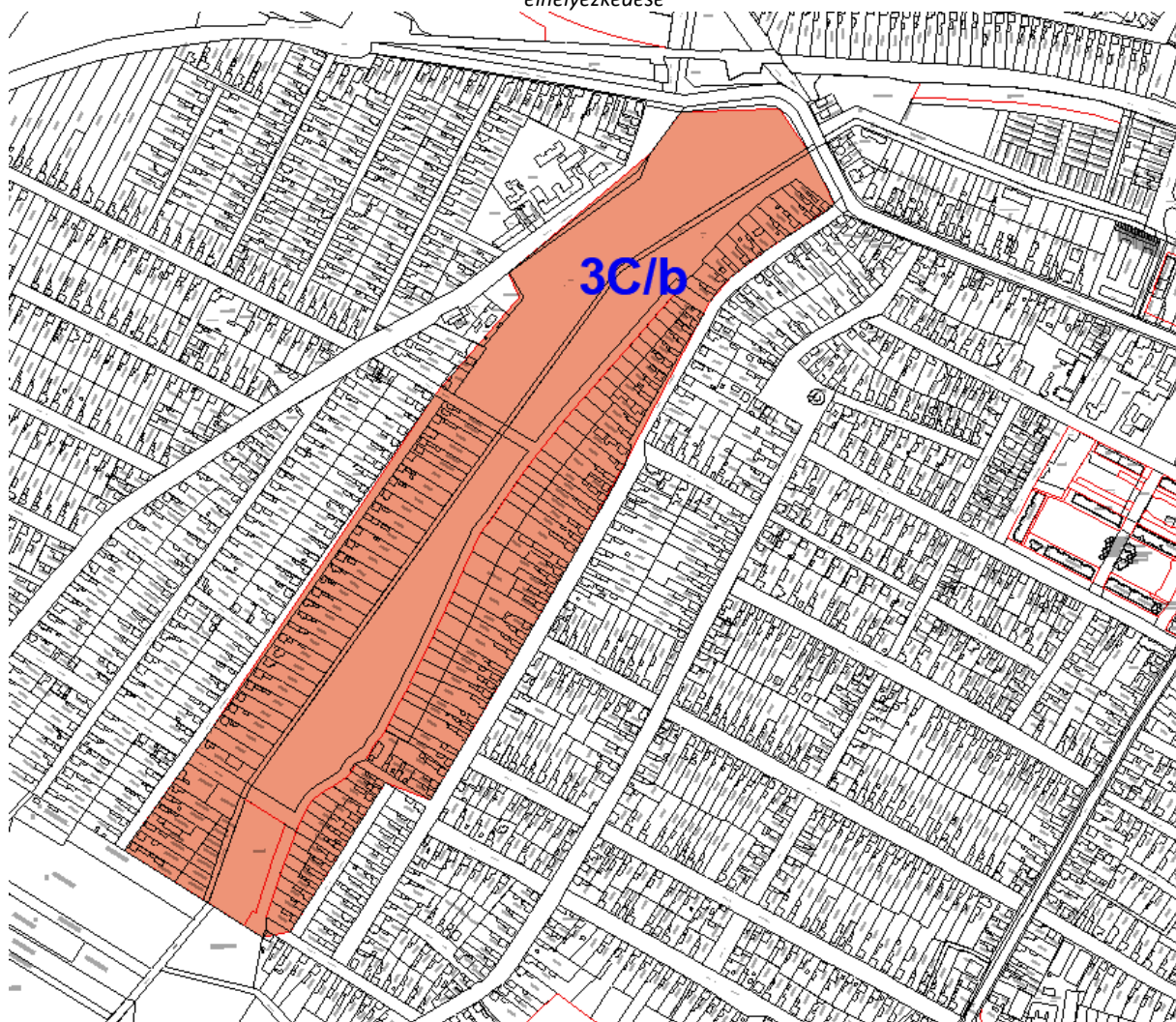

2.1.7.2. Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) [Közép távú AT]

A városrész nyugati szélén, a Kadarcs utcai telekvégek leválasztásával, a vízfolyást kísérő ligetes terület mentén tömbbelső feltáró utcával történő lakóterület fejlesztés lehetőségét a hatályos rendezési tervvel összhangban továbbra is megtartja az szabályozás. Az igényes lakóterület fejlesztésre ma méginkább igény van, így a korábbi falusias lakóterület helyett, kertvárosias lakóövezet került itt kijelölésre.

A belterület szélén, a HNP Világörökségi Helyén szélén, Lovas sport- lovarda számára jelöl ki az új szabályozás beépítésre nem szánt különleges területet.

46. térkép: Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) elhelyezkedése

(Forrás: saját szerkesztés)

Akcióterület lehatárolása:

Ady Endre utca – Veres Péter utca – Kadarcs utca – Nyugati sor – Kiskálló köz által határolt terület.

Az érintett helyrajzi számok:

2344/2; 2344/1; 2343/2; 2343/1; 2342/2; 2342/1; 2341/2; 2341/1; 2340/2; 2340/1; 2339/2; 2339/1; 2338/2; 2338/1; 2337/2; 2337/1; (2336); 2335; 2334; 2311 – 2333; 2309/1; 2309/2; 2309/3; 2308; 2307/2; 2307/1; 2304; (2298/5); (2297); 2204 – 2262; 2279 – 2293; 2294.

Akcióterület osztályozása:

Közép távú fejlesztési Akcióterület

47. térkép: Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) elhelyezkedése a rendezési eszközökön

(Forrás: Településszerkezeti Terv [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda]; Jóváhagyva: 3/2021(VI.30.) önkormányzati határozattal – saját szerkesztés)

Fejlesztések, beavatkozások:

A terület a település egyik fontos zöldfelületi eleme, amelynek átfogó és minőségi fejlesztése nagyban növeli Balmazújváros élhetőségét. Magas minőségű lakóterület kialakítására potens zóna, így jelen Akcióterület több, egymás hatásait erősítő, szinergikus fejlesztési elemekből áll össze:

■ Lovarda

A terület déli részén, turisztikai, idegenforgalmi fejlesztési elem, hozzájárulva Balmazújváros helyi gazdaságának diverzifikációjához, erősítéséhez.

■ A meglévő Veres Péter Emlékpark fejlesztése, bővítése

A Veres Péter Emlékpark folytatása tervezett, melynek része sétány- kerékpárút kiépítése a Hortobágyi Nemzeti Park határvonaláig. Nevezett zöldfelület, rekreációs fejlesztés önkormányzati beruházásként valósítható meg, mely növeli a zóna belső területeinek értékét is.

■ Lakóterület fejlesztés (Veres Péter lakópark)

A zóna meglévő lakó ingatlanjai által adott terület belső részein a telekvégeken van lehetőség arra, hogy út kiszabályozásával, kialakításával a telekvégek megközelíthetőek legyenek, így kialakított telkeken soros beépítés javasolt (lakóépületek, társasházak). A lakóterület fejlesztéshez az új beépítést kiszolgáló út és közműhálózat kiépítése szükséges, amely feltehetően üzleti beruházás során valósulhat meg.

48. térkép: Akcióterület 3C/b: Délnyugati városrész (Daru) - lakóterület- zöldterület fejlesztés (Veres Péter lakópark) elhelyezkedése - ORTO fotó

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

2.1.8. „Elővárosi vasút” akcióterület

A közlekedés fejlesztése érdekében fontos a fenntartható vidéki városi-elővárosi közösségi közlekedés előmozdítása, az elővárosi vasútvonalak fejlesztése, a közlekedési láncok összekapcsolása. A térség gazdasági centrumával, Debrecen Megyei Jogú Várossal Balmazújvárosnak megfelelő kötött pályás vasúti összeköttetése van. Az elővárosi vasútfejlesztés megvalósulásával száz kilométeres óránkénti sebességgel közlekedhetnek a vonatok Balmazújváros és Debrecen városok között. A 108-as vonal felújításának első, a Nagyállomás és a Macs ipari park állomás közötti üteme után szükséges a Balmazújvárosig terjedő szakasz fejlesztése is.

Balmazújvárost összesen három vasúti szolgálati hely érinti, melyek mindegyike a 108-as számú, Debrecen – Füzesabony vasútvonalon található. Ezek közül a legfontosabb a város belterületén található, azonos nevű vasútállomás. A többi, Nagyhat megálló-rakodóhely és egy Kónya megállóhely a város külterületi részén fekszik.

A megyei területrendezési terv Debrecen elővárosi közlekedés távlati fejlesztésénél, javaslatot ad a környező kisvárosok- Debrecen közötti előváros vasúti közlekedés kialakítására. Olyan járatok kialakítására ad javaslatot, melyek gyors és kényelmes kapcsolatot biztosítanak Debrecen- és a környező kisvárosok között. Ennek előfeltétele lesz, hogy a belterületi megállóhelyek könnyen, gyorsan legyenek megközelíthetőek.

A város nyugati szélén tervezett általános gazdasági terület délnyugati szélén (a hatályos településrendezési tervvel megegyezően) vasúti iparvágány kiépítése is szerepel a tervben. A város számára létfontosságú, hogy a vasútvonal villamosítása ne csak Balmazújváros vasútállomásig készüljön el, hanem a belterület nyugati széléig.

Fejlesztések, beavatkozások:

Balmazújváros önkormányzata kezdeményezte, a Debrecen elővárosi közlekedés fejlesztésének meggyorsítását, ennek keretében a vasútvonal villamosításának Balmazújváros nyugati végéig történő kiépítését. Ezzel összefüggésben szükséges:

- Elővárosi vasút megálló helyeinek pontosítása majd azok kiépítése.

- Az elővárosi megállókhöz kerékpáros megközelítés (kerékpárutak- gyalogutak) kiépítése.
- Kerékpártárolók, személygépkocsi parkolók kiépítése a megállóhelyeknél.
- Helyi elektromos buszközlekedés lehetőségének (szükségességének) vizsgálata.

50. térkép: Kötőtpályás (vasúti) közlekedési terület

- ★ meglévő vasúti megállóhely
- ★ tervezett elővárosi vasúti megállóhely

(Forrás: Településszerkezeti Terv; Településrendezési Terv Alátámasztó javaslat [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda])

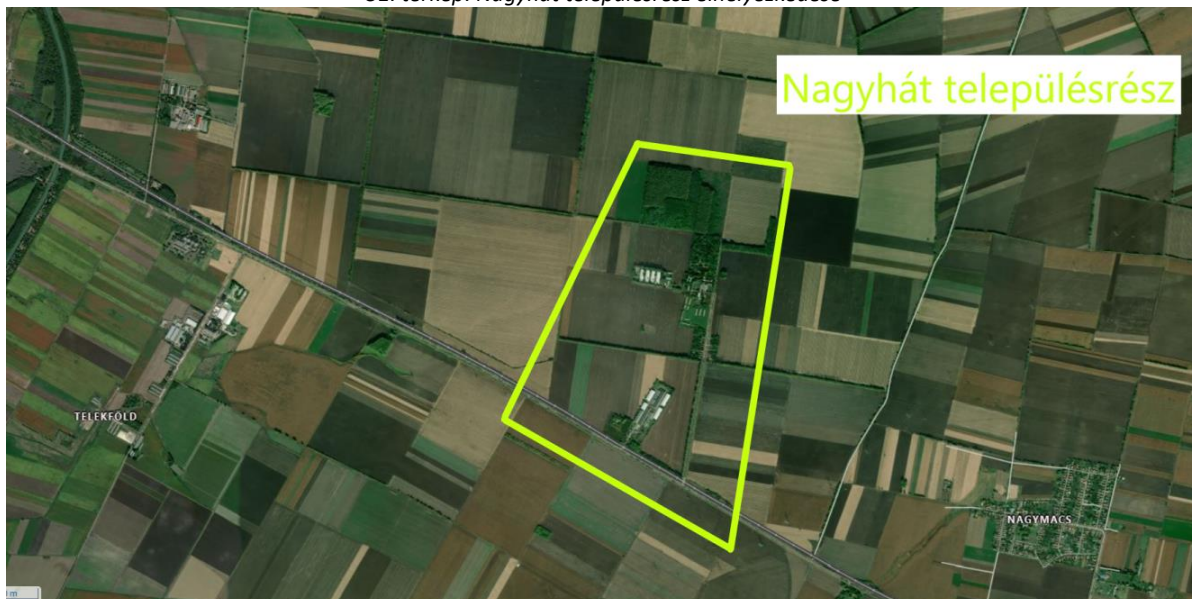

2.1.9. „Külterület” fejlesztési-beavatkozási területei

2.1.9.1. Nagyhát településrész (külső lakott külterületi településrész), mint fejlesztési-beavatkozási terület

A településhez kapcsolódó lakott külterület Nagyhát a 3316-os ö.k. úton megközelíthető. A településrész helyi védett épülettel (3. Nagyhát „Kis kastély”, hrsz.: 0260/39.), helyi értéket képviselő épülettel (23. Magtár épület, Nagyhát Hrsz.: 0260/41.) és védett parkkal (Nagyháti Kastélypark) is rendelkezik.

51. térkép: Nagyhát településrész elhelyezkedése

(Forrás: <https://kenyi.kozut.hu/> - saját szerkesztés)

11. kép: Nagyhát-„Kis kastély”

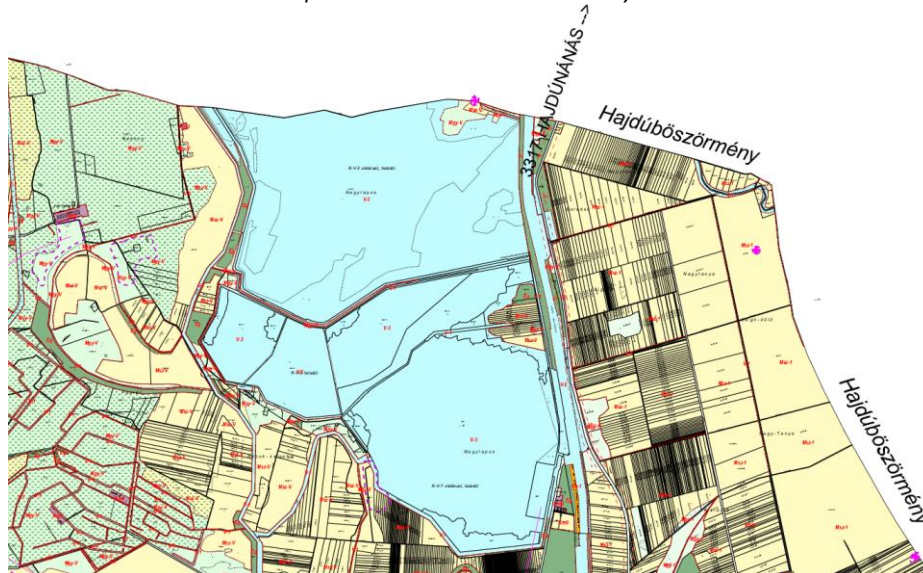
(Forrás: TAK)

2.1.9.2. K-V-1 és K-V-2 víztározók, mint fejlesztési-beavatkozási terület

Balmazújváros közigazgatási területének északi részén, a Keleti-főcsatornától nyugatra található K-V-1 és K-V-2 víztározók országos program keretében kerülnek fejlesztésre [rekonstrukció és fejlesztés (kotrás, töltés helyreállítás, műtárgy rekonstrukció, mederburkolás stb.)]. A Keleti-főcsatorna mentén fekvő víztározók természeti potenciáljának hatékonyabb kiaknázása és fejlesztése szükséges!

52. térkép: K-V-1 és K-V-2 víztározók elhelyezkedése

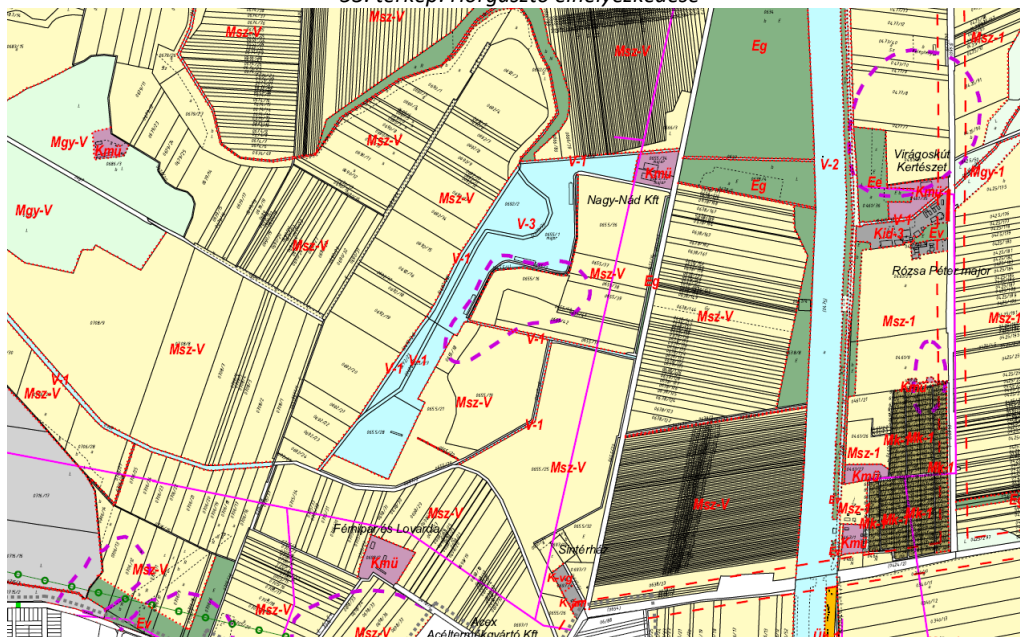

(Forrás: Balmazújváros Szabályozási terve (3/2021.(VII.1.) sz. önkormányzati rendelet 1. melléklete)

2.1.9.3. Horgásztó, mint fejlesztési-beavatkozási terület

A K1 és K3 tavaktól déli irányban található magántulajdonban lévő horgásztónál Főépítész Úr szíves tájékoztatása szerint jelentős idegenforgalmi fejlesztés (szálláshely-fejlesztés, kiszolgáló funkciók, stb.) tervezett.

53. térkép: Horgásztó elhelyezkedése

(Forrás: Balmazújváros Szabályozási terve (3/2021.(VII.1.) sz. önkormányzati rendelet 1. melléklete)

2.1.9.4. Öntözési zöldségtermesztés, mint fejlesztési-beavatkozási terület

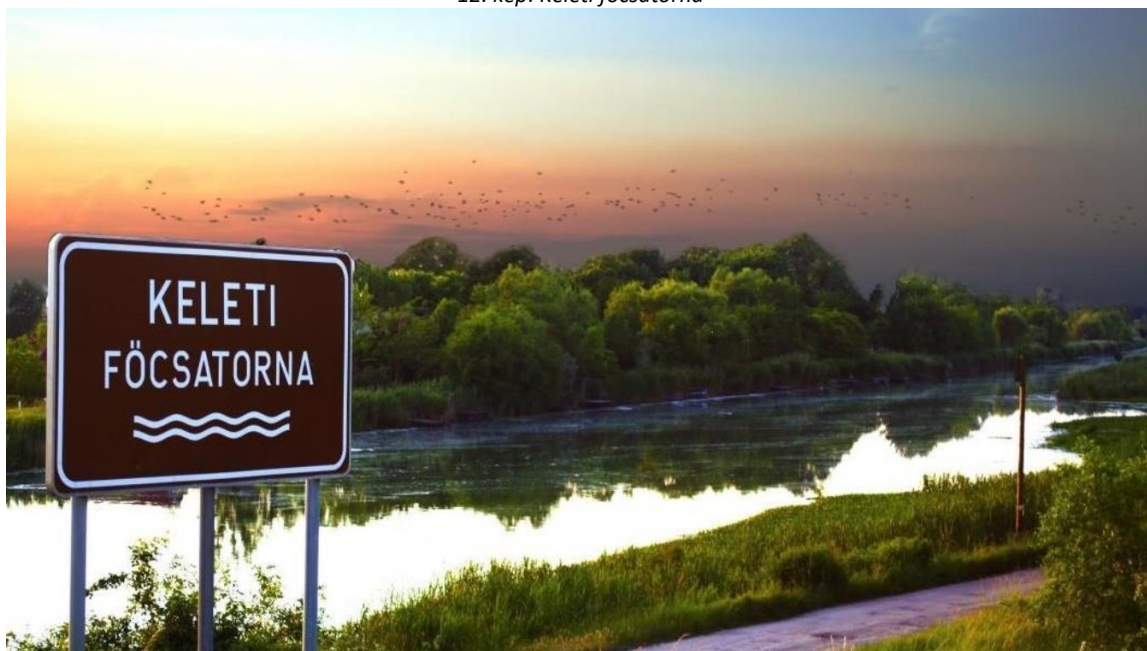
Balmazújváros déli területein található mezőgazdasági területek lehetnek alkalmasak - a Keleti főcsatornához kapcsolódóan - irányított öntözési zöldségtermesztés feltételeinek kidolgozására és megszervezésére. A 3318-as, Hajdúböszörmény felé vezető országos mellékút és a 3321-es, Hajdúszoboszló felé vezető országos mellékút mentén, a Keleti főcsatorna K-i oldalán lévő zártkertek gazdálkodásának segítése fontos feladat.

54. térkép: Zártkerti ingatlanok a település déli részén

(Forrás: Balmazújváros Szabályozási terve (3/2021.(VII.1.) sz. önkormányzati rendelet 1. melléklete)

12. kép: Keleti főcsatorna

(Forrás: TAK)

2.1.9.5. Kültérületi csárdák, mint fejlesztési-beavatkozási terület

Balmazújváros külterületén számos csárda található, például a Tiszacsege-Debrecen, 3316 jelű út mellett (Barossapuszta) a „Kishortobágyi csárda” (M 9581 14061/1983. hrsz.: 01987/2.). A tervezett turisztikai-idegenforgalmi fejlesztésekhez kapcsolódóan – mint kiegészítő szuprastruktúra – javasolt ezek fejlesztése.

13. kép: Kishortobágyi csárda

(Forrás: Településszerkezeti Terv; Településrendezési Terv Alátámasztó javaslat [2021. készítette: Cívisterv Várostervező és Építész Iroda])

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

Balmazújváros Város Önkormányzata által adatszolgáltatása alapján kezelendő projekteken túl (lásd 3.1. fejezet) az egyes Akcióterületek fejlesztéséhez szükséges beavatkozások, fejlesztési ütemek is definiálhatók projektekként. Azon Akcióterületek tekintetében javasolt a szükséges projektek beazonosítása és rögzítése, amelyek rövid távú akcióterületként kerültek beazonosítása jelen tervezői feljegyzés 2.2. fejezetében és prognosztizálhatóan érdemi fejlesztési ütem(ek) reálisan megvalósíthatók, és Balmazújváros fejlődése tekintetében kulcsfontosságúak a vonatkozó fejlesztések, beavatkozások.

2.2.1. Az 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

Az „1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT)” megnevezésű Akcióterület tekintetében a tervezett fejlesztés több elemből tevődik össze, jelentősebb fejlesztési elemek projektekként definiálandók. A terület a település belterületétől északkeletre helyezkedik el, a település északi részén áthaladó 3323. számú, Hajdúböszörményt Balmazújvárossal összekötő Böszörményi úttól keletre. Déli kiterjedése a Nap utcáig tart.

8. táblázat: 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
10	Projekt előkészítés - 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése, szükséges kisajátítás megvalósítása, ingatlan-összevonások; II. fázis: szabályozási feladatok, geodéziai feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése (kiemelten a szükséges gyűjtőút tervezése, a szükséges vasúttervek [elővárosi vasút megálló] elkészítése; közműfejlesztések tervezési feladatai)	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2024-2025
11	Megvalósítási szakasz - 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: közművesítés kialakításának kivitelezési feladatai, megközelíthetőséget biztosító közlekedésfejlesztések megvalósítása; szükséges védőfásítás kialakítása, telepítése; II. fázis: Befektetésösztönzés, cégek betelepülése	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2026-2028

(Forrás: saját szerkesztés)

A város új ipari gazdasági övezete a belterület északkeleti szélén került kijelölésre. Megközelítése a gazdasági övezet keleti szélén tervezett gyűjtőúton keresztül történhet, mely közvetlenül kapcsolódik

északon a Hajdúnánás felé vezető országos mellékúthoz, csatlakozási lehetőséggel az M35 autópályához. A közel 62 hektáros akcióterület a város keleti oldalán, a közeli nagyberuházásokhoz (nagymacsi BMW – gyár, stb.), valamint az M35-ös autópályához szintén legközelebb eső ipari terület övezet, így Balmazújváros rövidtávú fejlesztései közül az egyik legfontosabb. A terület északi része hamarabb léphet a megvalósítás szakaszába, de a kijelölt terület üzleti infrastruktúráként történő hasznosítása szükséges.

2.2.2. Az 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

Az „1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT)” megnevezésű Akcióterület tekintetében a tervezett fejlesztés több elemből tevődik össze, jelentősebb fejlesztési elemek projektként definiálандók. A terület a település belterületétől észak-keletre helyezkedik el, a település északi részén áthaladó 3323. számú, Hajdúböszörményt Balmazújvárossal összekötő Böszörményi út zónájában. Déli kiterjedése a Nap utcáig tart. A kijelölt területen már jelenleg is gazdasági tevékenységet folytató szervezetek találhatók meg, így a zóna hasznosításának típusa determinált. Annak könnyű megközelíthetősége további előnyként jegyezhető fel.

9. táblázat: 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
12	Projekt előkészítés - 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése, szükséges kisajátítás megvalósítása, ingatlan-összevonások; II. fázis: szabályozási feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2024-2026
13	Megvalósítási szakasz - 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: közművesítés kialakításának kivitelezési feladatai, megközelíthetőséget biztosító közlekedésfejlesztések megvalósítása; II. fázis: Befektetésösztönzés, cégek betelepülése	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2027-2029

(Forrás: saját szerkesztés)

Tekintettel arra, hogy a zónában egyes kertségek iparterületté kerülnek átminősítésre, az útfejlesztéshez szükséges kisajátítások anyagi ráfordítás nélkül is elvégezhetők. Ebben az esetben azonban a tervezett fejlesztések megvalósítása a jogszabályokban rögzített időtávon belül megvalósítandók az Önkormányzat által ahhoz, hogy azok végrehajtásával az anyagi jellegű kifizetéseket nélkülöző kisajátítás jogalapja megmaradjon. Amennyiben a beavatkozások belátható időn belül nem hajthatók végre, a távlati fejlesztések érdekében vételárral megállapított kisajátítás javasolt (amely nem ró a beruházó Önkormányzatra határidőt a fejlesztések végrehajtására).

A fentiek alapján a 11. sorszámú projekt esetében 11/a és 11/b projektverziók is rögzíthetők, amelyek közül a releváns a beavatkozások előkészítésének effektív elindításakor azonosítandó be.

2.2.3. Az 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

Az „1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT)” megnevezésű Akcióterület tekintetében a tervezett fejlesztés több elemből tevődik össze, jelentősebb fejlesztési elemek projektként definiálandók. Az adott zóna több, mint 41 hektár nagyságú, részben betelepült, használatban lévő. A ki nem használt területek vitalizálásával, befektetők betelepítésével komolyan növelhető az Akcióterület gazdasági súlya. A terület kívánt kiterjedésének eléréséhez szükséges ingatlanok tervezetten egyéb önkormányzatai ingatlanok elidegenítésével, cseréjével kerülhetnek önkormányzati tulajdonba.

10. táblázat: 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
14	Projekt előkészítés - 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése, szükséges kisajátítás és/vagy csere megvalósítása, ingatlan-összevonások; II. fázis: szabályozási feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2024-2026
15	Megvalósítási szakasz - 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) – I. fázis: közművesítés kialakításának kivitelezési feladatai, megközelíthetőséget biztosító közlekedésfejlesztések megvalósítása; II. fázis: Befektetésösztönzés, cégek betelepülése	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2027-2029

(Forrás: saját szerkesztés)

A tervezett ipari zóna megközelítésére a hatályos rendezési eszközök általi javaslat szerint a meglévő lakóövezetet észak-nyugati irányból elkerülő út kialakításával nyílna lehetőség. Átgondolandó, hogy az ipari zóna közötti megközelíthetőségét az „1B/b: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - lakó és zöldterület fejlesztés (Virágoskúti lakópark)” akcióterület lakóövezetének feltárását is szolgáló módon, azon keresztül – a megfelelő védőtávolságok és zöldsávok biztosításával – kerüljön kialakításra.

2.2.4. A 2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

Az „2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT)” megnevezésű Akcióterület tekintetében a tervezett fejlesztés több elemből tevődik össze, jelentősebb fejlesztési elemek projektként definiálandók.

A zónában intenzívebb, kisvárosias építési övezet kialakítása tervezett, valamint a zóna nyugati részén, gyakorlatilag egybefüggő, jelenleg nem kellően rendezett zöldfelületben rejlő potenciál kiaknázása érdekében annak átfogó fejlesztése szükséges. Tekintettel arra, hogy a terület a város jelentős

intézményi és kereskedelmi zónája is, a szükséges humán infrastruktúra és egyéb intézményi fejlesztések érintik a beavatkozási területet.

A fejlesztések szinergikus hatással bírnak egymásra, így megvalósításuk időben egyszerre szükséges.

11. táblázat: 2A/a: Városház központ (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
16/a	2A/a: Városház központ (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés, Soós Imre lakónegyed kialakítása	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2026
16/b	2A/a: Városház központ (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés, belső terület feltárással	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2026
17	2A/a: Városház központ (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Átfogó zöldfelületi fejlesztés, rekreációs terület kialakítása biodiverzifikációval, magas biológiai aktivitás-értékkel, sétányok és zajvédő fal kialakításával	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”	2024-2026
18	2A/a: Városház központ (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Humán infrastruktúra (idősek otthona) és egyéb intézményi fejlesztések megvalósítása	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2026

(Forrás: saját szerkesztés)

2.2.5. A 2B/a: Városház központ (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

A zónához a Vasúti pályatest – Debreceni út - Kastélykert utca illetve a Vasúti sortól északra lévő, kereskedelmi és szolgáltató funkciókat tartalmazó ingatlanok, területek tartoznak. Az akcióterület a városi fürdő növekedéséhez kapcsolódva zöldfelület intenzitásának növelését és új zöldfelület létrehozását, a fürdő vízlevezető csatornájának szomszédságában játszótér, esetleg kondi park kiépítését célozza, amellyel jelentősen növelhető az aktív rekreációs célú zöldfelület mértéke és a város lakosság megtartó ereje. Továbbá tervezett a Strand- és Gyógyfürdő területének „megnyitása”, bővítése a Debreceni út irányába.

12. táblázat: 2B/a: Városházakörzet (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
19/a	2B/a: Városházakörzet (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés, Magdolna völgyi lakópark kialakítása (ingatlanfejlesztés, érdeklődés esetén befektetők által végrehajtva)	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2025-2028
19/b	2B/a: Városházakörzet (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés: a zóna belterületén a magántulajdonban lévő „nyeles” telkekből leválasztott, új megközelíthetőséget biztosító feltáró út kialakításával, építésre alkalmas ingatlanok kialakításával.		
20	2B/a: Városházakörzet (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Átfogó zöldfelületi fejlesztés, rekreációs terület kialakítása biodiverzifikációval, magas biológiai aktivitás-értékkel, a sós vízű ülepítő tó fejlesztése (vízi közmű fejlesztés, zsilip kialakítás)	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”	2025-2028
21/a	2B/a: Városházakörzet (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő fejlesztése, új bejárat kialakítása a Debreceni út irányából	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2024-2025
21/b	2B/a: Városházakörzet (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő fejlesztése: attrakciófejlesztés, kiemelten 14 éven aluliak részére új élményelemek kialakítása	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2024-2025

(Forrás: saját szerkesztés)

2.2.6. A 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

A Széchenyi utca és Szoboszlói utca (Vásártér utca) vonalától délre elterülő zóna megfelelő terület az ökoturizmus feltételeinek kialakítására, amellyel Balmazújváros idegenforgalmi potenciálja nő.

Zöldturizmusnak, vagy más néven ökoturizmusnak nevezünk minden olyan turisztikai formát, amelynek során a turista fő motivációja a természet megfigyelése, megbecsülése, illetve hozzájárul és felelősséget vállal környezetünk és kulturális örökségünk megőrzéséhez. Ennek az új utazási típusnak az elsődleges és talán legfontosabb célja, hogy csökkentse a XX. századi tömegturizmus negatív hatásait, illetve ösztönözze a vállalkozásokat a környezetbarát működésre. Lényeges, hogy a turisták tisztában legyenek a turizmus alapvető környezeti hatásaival és ennek tudatában hozzák meg az utazással kapcsolatos döntéseiket.

Bár az ökoturizmus „letéteményese” Balmazújváros környezetében alapvetően a Hortobágyi Nemzeti Park, mégis egyes specifikus kiegészítő elemekkel akár magán jellegű kezdeményezések is tudnak illeszkedni a nemzeti parki kínálatához. A Balmazújváros városközpontjától mindössze 15 perc sétára fekvő Bibic Nature Lodge kapcsolódása adott a tervezett fejlesztésekhez.

13. táblázat: 3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (ökoturizmus) (Rövid távú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
22	3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (lovak turizmus) (Rövid távú AT) – ökoturizmus (madár les) kialakítása	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	2024-2025

(Forrás: saját szerkesztés)

2.2.7. A 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

A terület komplex, több típusú fejlesztési igényt is tömörít.

A területen található Balmazújváros egyik szegregátuma felzárkóztatása érdekében komplex antiszegregációs beavatkozás megvalósítandó. Balmazújváros Város Önkormányzata elkötelezett az alacsony státuszú népesség területi koncentrációjának csökkentése és társadalmi integrációjuk elősegítése érdekében, így a beavatkozások fontos eleme a komplex antiszegregációs beavatkozás. A zónában egyes hagyományos építőanyagok készítése felelevenítendő, kiemelten a modern építészet által is jó tulajdonságai miatt egyre népszerűbb építőanyag, a vályog készítése. A területen régi vályogvető gödrök találhatók is, a vályogvetés szociális gazdaság formájában nyerhet teret. A közfoglalkoztatáson túlmenően az önkormányzat célja más foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, illetve pályázati források felhasználása komplex (szociális, képzési, foglalkoztatási) projekt megvalósításához.

A világörökségi kezelési tervben is rögzített, ajánlott tevékenységek közül a legelőcsordák, nyájak, méneselek (Tájkép, kiemelkedő, egyedilátvány-minőség) és az extenzíven legeltethető, őshonos és honosult állatfajták (szürkemarha, rackajuh, nóniuszló) (Tájhasználat) bemutatására szolgáló mintafarm létrehozása javasolt, tervezett.

Továbbá a város ökoturisztikai potenciáljának erősítése szükséges a Hortobágyi Nemzeti Park vezetésével megvalósuló LIFE projektre támaszkodva az Akcióterület déli, délnyugati részén található különleges besorolású terület idegenforgalmi fejlesztésével. Így a zónában tervezett vezetett turista utak, programok szervezése a HNP területére, tervezett a tájképi jelentőséggel is rendelkező területek

településképeinek Világörökségi Helyszínhez méltó formálása- fejlesztése, valamint ebben a zónában is releváns a csorda kihajtás hagyományának megtartása, fejlesztése, az arra alkalmas területeken, az érintett lakosság meggyőzésével, érdekeltségének megteremtésével.

A fentiek alapján az akcióterülethez rendelt az alábbi három projekt került a Stratégiában rögzítésre.

14. táblázat: 3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
23	3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) – Komplex antiszegregációs program megvalósítása, szociális gazdasági (vályogvetés) elemek megvalósítása	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2025-2027
24	3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) – Mintafarm létrehozása	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”	2026-2027
25	3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) – Ökoturisztikai fejlesztések (Daru les, csillagséta) különleges besorolású terület idegenforgalmi fejlesztésével	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”	2024-2025

(Forrás: saját szerkesztés)

2.2.8. A 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) Akcióterülethez rendelt projektek

A városrész déli, Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszínnel határos, beépítetlen kertvárosias lakópark létrehozása (Daru lakópark) szükséges. Annak megvalósítása során indokolt a tájképi megjelenésre vonatkozó elvárások figyelembe vétele.

A fejlesztés annak komplex mivolta miatt három projektre bontottan kerül rögzítésre. A 26/a projekt a szükséges tervezési feladatokat – kiemelten a szükséges közművek kialakításának tervezését – foglalja magában. A 26/b projekt sikeres befektetés-ösztönzési tevékenység révén akár befektetők által is végrehajtható. A befektetők részére – a befektetőkkel történő egyeztetés fényében – megfelelő szabályozási környezettel, megtervezett közművekkel kerülhet értékesítésre a terület, így az Önkormányzat viszonylag kisebb volumenű anyagi teher mellett tud magas áron értékesítendő területet kialakítani. A befektetők számára is adottak és betartandók azok az arculati előírások, amelyek a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz való megfelelő illeszkedést biztosítják, így a beépítés jellege és annak arculata (anyag- és szín használat, tömegformálás, stb.) az effektív kivitelezést megelőzően is

kontrolálandó! A 26/c projekt a Daru lakóparkhoz kapcsolódó zöldfelületi fejlesztéseket tömöríti. Egyrészt szükséges a lakópark belső zöldfelületeinek kialakítása, másrészt a zóna déli szakaszának a Nemzeti Parkhoz való illesztése, a megfelelő növényzet és annak kialakításával.

15. táblázat: 3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) projektjei

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
26/a	3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) – Daru lakópark létrehozása I. fázis: Előkészítési fázis, közműtervek és szabályozás elkészítése	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2025
26/b	3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) – Daru lakópark létrehozása II/a. fázis: Lakópark megvalósítása	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2025
26/c	3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztá kapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) – Daru lakópark létrehozása II/b. fázis: Zöldfelületi fejlesztések megvalósítása (lakóparki belső zöldterület és a zóna déli szakaszán a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz tematikusan illeszkedő parki sétány megvalósítása)	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2025

(Forrás: saját szerkesztés)

2.2.9. A „Elővárosi vasút” akcióterülethez rendelt projektek

Balmazújváros önkormányzata kezdeményezte, a Debrecen elővárosi közlekedés fejlesztésének meggyorsítását, ennek keretében a vasútvonal villamosításának Balmazújváros nyugati végéig történő kiépítését. Ezzel összefüggésben szükséges:

- Elővárosi vasút megálló helyeinek pontosítása majd azok kiépítése
- Az elővárosi megállókhoz kerékpáros megközelítés (kerékpárutak- gyalogutak) kiépítése.
- Kerékpártárolók, személygépkocsi parkolók kiépítése a megállóhelyeknél.
- Helyi elektromos buszközlekedés lehetőségének (szükségességének) vizsgálata.

A fentieket tartalmazó projekt az alábbi:

16. táblázat: Az „Elővárosi vasút” fejlesztéshez kapcsolódó projektje

Projekt ssz.	Projekt megnevezése	Kapcsolódó átfogó cél	Tervezett ütemezés
27	„Elővárosi vasút” fejlesztéshez kapcsolódó megállóhelyek kialakítása, kerékpáros megközelíthetőség biztosítása (kerékpárutak megépítése), védősávok, kapcsolódó zöldfelületi fejlesztések megvalósítása	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	2024-2025

(Forrás: saját szerkesztés)

2.3. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

2.3.1. Projektek és átfogó célok illeszkedése

Balmazújváros Város Stratégiája átfogó fejlesztési célokat határoz meg, amelyek hozzájárulnak a jövőképpen megfogalmazottak realizálódásához. A három átfogó cél kijelöli a település legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozicionálja Balmazújváros Várost és kijelöli a legfőbb megvalósítandó céljait. Az egyes célelemeket a könnyebb áttekinthetőség és érthetőség érdekében különböző színekkel jelöljük (átfogó célonként), és az egyes projektek jelölése során is az egyes színek megőrzésére kerülnek alábbiak szerint.

17. táblázat: Projektek osztályozása, a célrendszer illeszkedése

Ssz.	Stratégiai átfogó cél	Illeszkedő projekt jelkulcsa, jelkulcsának színe
1	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	
2	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	
3	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”	

(Forrás: saját szerkesztés)

Ahhoz, hogy az egyes kitörési pontok mentén sikeresen tudjon Balmazújváros fejlődni, szükséges, hogy minden átfogó célhoz projektek, beavatkozások kerüljenek megfogalmazásra. A Stratégia által kijelölt Akcióterületekhez rendelt projektek a Stratégia előző fejezetében kerültek definiálásra, míg egyes, akcióterületekhez nem rendelhető projektek jelen fejezetben kerülnek bemutatásra. A Stratégia feldolgozza a 2021-2027. közötti Európai Unió ciklus konkrét projektjeit és a beavatkozási területek célkitűzéseinek eléréséhez szükséges projekteket is. Az akcióterületi projektek vonatkozásában költségbecslés alapján, az egyes projektek prognosztizálható költség-volumene kerül rögzítésre. Az egyes átfogó célok mindegyikéhez hozzá rendelhető projekt, alábbiak szerint:

18. táblázat: Konkrét projektek illeszkedése az átfogó célokhoz

Ssz.	Stratégiai átfogó cél	Illeszkedő projektek
1	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	
2	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	
3	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztakapu”	

(Forrás: saját szerkesztés)

2.3.2. Kulcsprojektek

A kulcsprojektek olyan tervezett fejlesztések, melyek kulcsfontosságúak a város fejlődése szempontjából, alapvető feltételét képezik a város tervezett jövőképeének megvalósulásának, a középtávú városi célok elérésének.

19. táblázat: Kulcsprojektek

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Projekt típus	Kapcsolódó cél
1	TOP-1.1.1.-15-HB1-2016-00016	Balmazújváros gazdasági potenciájának növelése a Böszörményi úti iparterület fejlesztése által	KULCS	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
2	TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00020	Magyar Szürkék Útja – kulturális tematikus útvonal Hajdú-Bihar megyében	KULCS	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
3	-	Balmazújváros LIFE projekt	KULCS	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztá kapu

(Forrás: saját szerkesztés)

A projekt típusok között azok jellegéből adódóan lehetséges átfedés (pl. egy kulcsprojekt lehet egyben hálózatos projekt is), amely még inkább hangsúlyozza bizonyos projektek megvalósításának szükségességét.

A KULCS projektek közül az egyes sorszámmal viselő projekt Balmazújváros gazdasági erősítésének megvalósításában játszik fontos szerepet. A város célja, hogy olyan gazdasági / ipari területeket biztosítson potenciális befektetőknek, amelyek jelentős beruházások végrehajtásával, lehetőség szerint magas hozzáadott értékkel jelenhetnek meg a település életében, gazdaságban.

A KULCS projektek közül a második sorszámmal viselő projekt Balmazújváros idegenforgalmi potenciájának erősítéséhez járul hozzá. A TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00020 azonosító számú projekt projektgazdája Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat. A település a Hortobágyi Nemzeti Park által érintett, erre alapozott attrakciófejlesztéssel a településre látogatók száma és az itt tartózkodás ideje is növelhető.

A KULCS projektek közül a harmadik sorszámmal viselő a klimatikus viszonyok mérsékléséhez szükséges, hogy hozzájáruljon majd. Javasolt Balmazújváros saját projektjének megvalósítása a nemzetközi LIFE program keretében. Olyan projekt megtervezése javasolt, amely megvalósulásával javítja a Balmazújváros éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, a klímaváltozásból fakadó kockázatok csökkentésével. A projekt szükséges, hogy integrálja a fenntartható ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megközelítéseknek és a természetes vízmegőrző megoldásoknak a helyi szintű környezet-gazdálkodási stratégiákba, valamint az önkormányzat területrendezési tervezési gyakorlatába történő beépülését, integrálását.

A projekt kell, hogy szolgálja az éghajlattal kapcsolatos ambíciók fokozását, a tiszta, megfizethető és biztonságos energia irányába való elmozdulást, a helyi körforgásos gazdaság kialakítását, az energia- és erőforrás-hatékony épületek arányának növelését, a fenntartható és intelligens mobilitás erősítését. Továbbá szükséges a helyi gazdasági ciklus minél hatékonyabb zárása, a „termelőtől a fogyasztóig” jegyében. A projekt eredményei hozzá kell, hogy járuljanak a biológiai sokféleséghez és ökoszisztémákhoz.

A tervezett kulcsprojektek indikatív forrásigényét és ütemezését a fejezet végén található összefoglaló táblázat tartalmazza.

2.3.3. Hálózatos projektek

A hálózatos projektek olyan tervezett beavatkozások, amelyek több, hasonló jellegű, egymáshoz kapcsolódó projektelemből állnak, és megvalósításuk a város több területén is tervezett.

20. táblázat: Hálózatos projektek

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Projekttípus	Kapcsolódó cél
4	TOP-3.2.2.-15-HB1-2016-00004	Középületek fűtési és villamos energia igényének kielégítése termálvíz hasznosításával Balmazújvároson	Hálózatos	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztá kapu

(Forrás: saját szerkesztés)

A hálózatos projektek egy része szorosan kapcsolódik a kulcsprojektekhez, illetve részét képezi az akcióterületi fejlesztéseknek is. Az átfedések a városfejlesztés integrált jellegéből adódnak, erősítik a tervezett fejlesztések közötti szinergiát. A tervezett hálózatos projektek indikatív forrásigényét és ütemezését a fejezet végén található összefoglaló táblázat tartalmazza.

2.3.4. Egyéb projektek

21. táblázat: Egyéb projektek

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Projekttípus	Kapcsolódó cél
5	VP-6-7.2.1.1-21	Külterületi helyi közutak fejlesztése	Egyéb	Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
6	TOP-4.3.1-16-HB1-2017-00004	Balmazújváros kulturális és közösségi tereinek infrastrukturális fejlesztése és a helyi közösségszervezés ösztönzése	Egyéb	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
7	TOP-5.2.1-15-HB1-2016-00002	Az újtelepi szegregátumban élő közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja	Egyéb	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
8	RRF-1.1.2-21-2022-00018	Új bölcsődei férőhelyek kialakítása Balmazújvároson	Egyéb	Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
9	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-HB1-2022-00049	Balmazújváros kerékpáros, parkolási és játszótéri infrastruktúrájának fejlesztése	Egyéb	Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztá kapu

(Forrás: saját szerkesztés)

2.4. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

22. táblázat: Projektek pénzügyi terve, ütemezése

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
1	TOP-1.1.1.-15-HB1-2016-00016	Balmazújváros gazdasági potenciájának növelése a Böszörményi úti iparterület fejlesztése által	1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) - gazdasági terület fejlesztés	KULCS	A Böszörményi úti iparterület fejlesztése- iparterület alapinfrastruktúrájának (gáz, víz, csatorna, út, parkoló, elektromos vezetékhálózat, energia hálózat, távközlési és kommunikációs hálózat) kiépítése, közlekedőfelület kialakítása, továbbá lehetőségek termelő és szolgáltató tevékenységekhez kapcsolódó új épület építésére, létesítésére, a szükséges épületgépészeti beruházások végrehajtására. Az iparterület nagysága kb.: 11 ha. A projektben az infrastrukturális fejlesztések kivitelezései megvalósultak. A csarnoképítés rész áttervezés alatt áll, építési engedélyköteles beruházás. A projekt hatályos támogatási szerződése szerint a várható befejezési határidő 2023.09.30., tényleges befejezési határidő 2023.11.30.	Balmazújváros Bem József utca (4453 hrsz), Hímes utca (4391 hrsz), Nap utca (4525/1, 4525/2), Zrínyi Miklós utca 56., Ismeretlen utca (4390/16, 4390/20, 4390/23, 4390/24, 4390/26, 4395)	559 702 100	552 486 000	Európai uniós és önkormányzati saját forrás.
2	TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00020	Magyar Szürkék Útja – kulturális tematikus útvonal Hajdú-Bihar megyében	Több akcióterületet is érint (3C/b; 2B/a; 3B/a)	KULCS	A fő Kedvezményezett a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, Balmazújváros Város Önkormányzata konzorciumi tag, mely önkormányzatunkon kívül Debrecen, Hortobágy, Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló, Nádudvar és Nagyhegyes is konzorciumi tag. A projektben bevonásra került településeken az ott élők közreműködésével autentikus programok kialakítása révén feltárul a pásztorok és a hajdúság valódi és hiteles története, melynek révén a turisták különleges élményeket is megélhetnek. Ezek a programok elsősorban a gasztronómia, vásárok, kézművesség és a korabeli életmód bemutatása köré szerveződnek. Balmazújváros esetében 3 projektelemet tartalmaz: Veres Péter Emlékpark fejlesztése, Kézműves Közösségi Ház építése (Bethlen u. 62. sz.) és a Semsey Kastély pincéjében látványraktár kialakítása. Az építési beruházás mind a Veres Péter Emlékpark, mind a Közösségi ház tekintetében megtörténtek. A 3 projektelem vonatkozásában az eszközbeszerzés folyamatban van. Ezen időpontig az eszközök túlnyomó része beszerzésre került, mint bútorok,	Balmazújváros, Bethlen u. 62., Debreceni u. 2., Veres Péter Emlékpark	975 000 000	136 787 888 (Balmazújváros)	Európai uniós és önkormányzati saját forrás.

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
					műszaki cikkek, polcrendszer, speciális laboreszköz, kamerarendszer, színpadi elemek. A projekt keretében applikáció fejlesztése is folyik, melyet teszteltünk.				
3	-	Balmazújváros LIFE projekt	Több akcióterületet is érint	KULCS	A projekt megvalósulásával javítja a Balmazújváros éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességét, a klímaváltozásból fakadó kockázatok csökkentésével. A projekt szükséges, hogy integrálja a fenntartható ökoszisztéma-alapú vízgazdálkodási megközelítéseknek és a természetes vízmegőrző megoldásoknak a helyi szintű környezet-gazdálkodási stratégiákba, valamint az önkormányzat területrendezési tervezési gyakorlatába történő beépülését, integrálását.	-	500 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Közvetlen Európai uniós forrás (LIFE program)
4	TOP-3.2.2.-15-HB1-2016-00004	Középületek fűtési és villamos energia igényének kielégítése termálvíz hasznosításával Balmazújvároson	több AT-t is érint	Hálózatos	A projekt célja a helyi hévízkutak kísérő gázaiban megtalálható metán energia célú hasznosítása környezetvédelmi szempontból semlegesítése elektromos és hőenergia termelés kapcsolt kiserőműveken keresztül. A projekt során helyi adottságokra támaszkodva valósítunk meg villamos energia termelést, amelyet a Semsey kastély, a Humán Szolgáltató Központ és a gyógyfürdő épületében hasznosítunk. A projekt kivitelezése két részre bomlik: a kísérőgáz hasznosítás terveire, valamint a visszasajtoló kút terveire. A második rész műszaki átadása 2020.09.11. napon lezárult, a teljesítést a MÁK is elfogadta. Viszont ez az építmény önállóan nem funkcionál, csak a megépítendő 1. résszel együtt. Az első rész kivitelezése jelenleg zajlik, a műszaki átadásra 2023.11.8-án kerülhet sor.	Balmazújváros, Debreceni u. 12. (5162 hrsz), Debreceni u. 2/a. (5155 hrsz), Hőforrás u. (4286/17 hrsz), Kastélykert u. 1/b. (5151/3 hrsz), Sporttér u. (5196 hrsz), Sporttér u. 8. (5223/1 hrsz), Ismeretlen u. (5224, 5274/10, 5274/2)	402 422 896	400 000 000	Európai uniós és önkormányzati saját forrás.
5	VP-6-7.2.1.1-21	Külterületi helyi közutak fejlesztése	nincs kapcsolódás	Egyéb	Balmazújváros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Jenőházi út (Hrsz.: 0363, 0312) és a Telekföldi út (Hrsz.: 085/50) külterületi utak egyes szakaszainak felújítása tekintetében a 2021. július 16-i nyílt ülésén döntött a pályázat benyújtásáról első körben. Időközben az önkormányzat a 2021. október 28-án kelt nyilatkozatával a felhívásra vonatkozó támogatási kérelmét visszavonta, tekintettel arra, hogy a hiánypótlás keretében a támogató szervezet által kért műszaki tartalom tisztázása a rendelkezésre álló hiánypótlási határidőn belül objektíve nem volt teljesíthető. Az új tervezői költségbecslés	Telekföldi út 085/5 hrsz., Jenőházi út 0312, 0277/29,0363	323 691 529	300 000 000	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
					elkészültét követően a Képviselő-testület a 2022. március 9-i ülésén döntött a pályázat újbóli benyújtásáról. A projektmenedzsmenst tevékenységet jelen pályázat esetében külsős cég látja el.				
6	TOP-4.3.1-16-HB1-2017-00004	Balmazújváros kulturális és közösségi tereinek infrastrukturális fejlesztése és a helyi közösségszervezés ösztönzése	több AT-t is érint	Egyéb	A projekt a TOP-5.2.1-15-HB1-2016-00002 projekttel párhuzamosan kell, hogy megvalósuljon. Több projektelem megvalósítása történik meg: - Községi ház és közösségi iroda létesül nyilvános, bárki számára elérhető játszótérrel és közvilágítással. Az eredeti tervek alapján több közbeszerzési eljárás sikertelen volt, ezért az épület áttervezése vált szükségessé. Jelenleg az új tervek alapján kiírt közbeszerzési eljárás folyamatban van. - A 8 lakásos önkormányzati tulajdonban lévő bérlakások komplex felújítása került betervezésre, a projektelem megvalósult. - A Lengyel M.u., Wesselényi u., Kodály Z. u., Révész I. u. aszfaltburkolatot kapott a hozzá kapcsolódó közmű infrastruktúra kiépítésével kiegészítve. A projektelem megvalósult. Hatályos TSZ szerinti befejezési határidő 2023.09.30. Tényleges befejezési határidő: 2023.12.31.	Balmazújváros belterület 3002/4, 3/2, 2954, 2975, 2992, 3000/13, 3000/32, 3000/52, 3000/64, 3000/68, 3000/72, 3000/99, 3000/103, 3002/5, 3002/3, 3002/2, 3002/1	335 230 173	333 000 000	Európai uniós és önkormányzati saját forrás.
7	TOP-5.2.1-15-HB1-2016-00002	Az újtelepi szegregátumban élő közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja	több AT-t is érint	Egyéb	Konzorciumi együttműködésben valósul meg a projekt a Nefelejcs Idősek Otthona, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, az Angyalliget Közhazsnú Alapítvány és az Egyesített Óvodai Intézménnyel. A projekt keretében megindult a folyamatos szociális munka az újtelep városrészén. A pályázatban különböző programok, rendezvények, képzések valósulnak meg a konzorciumi tagok együttműködésével annak érdekében, hogy az 1. számú szegregátum lakosainak felzárkóztatása megtörténhessen. A tervezett projektelemek megvalósítása folyamatos. Hatályos TSZ szerinti befejezési határidő: 2023. 08.31. Tényleges befejezési határidő: 2023.12.31.	1. számú szegregátum: Révész I. utca - Wesselényi utca - Déli sor - Kodály Z. utca - Révész I. utca - Bólyai János utca páratlan oldala a Gábor Áron utcáig	100 000 000	100 000 000	Kizárólag Európai uniós forrás
8	RRF-1.1.2-21-2022-00018	Új bölcsődei férőhelyek kialakítása Balmazújvároson	több AT-t is érint	Egyéb	A projekt keretében Balmazújváros Város Önkormányzat fenntartásban lévő Egyesített Óvoda és Bölcsőde Intézmény fejlesztése történik meg, amely által az intézmény egy bölcsődei feladatellátási hellyel bővül a	Balmazújváros, Vörösmarty u. 1./a alatti, 4657 hrsz	350 000 000	350 000 000	Kizárólag Európai uniós forrás

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Sz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
					Balmazújváros, Vörösmarty u. 1./a alatti, 4657 hrsz-ú ingatlanon. A fejlesztés eredményeképp 28 új bölcsődei férőhely jön létre. A munkaterület 2023.06.01-én átadásra került a kivitelezőnek. Az 50%-os készültségre várhatóan 2023. október végén, a 100%-os készültségre 2024. március végével kerülhet sor.				
9	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-HB1-2022-00049	Balmazújváros kerékpáros, parkolási és játszótéri infrastruktúrájának fejlesztése	nincs kapcsolódás	Egyéb	A projekt keretében az alábbi fejlesztések valósulnak meg: B) Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése célterület keretében Balmazújváros, Zrínyi Miklós u. 24. szám alatt egy új közösségi tér jön létre játszótérrel, kresz tanpályával, streetball pályával, kültéri kondiparkkal, és okospadokkal. C) Községi, kulturális, sportolási infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések főtevékenység keretében ingyenesen használható parkolási infrastruktúra kialakítására kerül sor Balmazújváros, Semsey Andor u. 5099/1 hrsz. alatt. A közösségi tér fejlesztés keretében 8 állásos gépjármű parkoló, a parkoló fejlesztésen belül pedig 44 db parkolóhely kialakítása történik meg. D) Fenntartható közlekedésfejlesztés célterület keretén belül Balmazújváros belterületén a Veres Péter- Bólyai-Csegei utcákon kerékpárút kialakítása valósul meg. A kijelölt nyomvonal jelenleg is kerékpárútként van használva, azonban hivatalosan nem minősül kerékpárútnak. A kerékpárút kialakításával a projekt a településen belüli illetve a térségi hálózathoz hozzájárul. A meglévő útszakasz felújításra szorul, a burkolatának idő előtti megrongálódását útalap hibák és feltehetően a fagyvédelem hiánya okozta. A játszótér és a kerékpárút kiviteli tervei elkészültek, közbeszerzésük folyamatban van. A parkoló építési engedély köteles beruházás, egyelőre nem rendelkezik engedéllyel. A projekt várható befejezési határideje a hatályos támogatási szerződés szerint 2025.12.01.	Balmazújváros, Bólyai u. (2823 hrsz), Csegei u. (2822, 2826 hrsz), Ismeretlen u. (2820, 2827/, 2827/3 hrsz), Semsey A. u. (5099/1 hrsz), Veres Péter u. (4290, 4291, 4292 hrsz), Zrínyi Miklós u. (4571/5 hrsz)	351 121 870	351 121 870	Kizárólag Európai uniós forrás
10	-	Projekt előkészítés - 1A/a: Iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés– I. fázis: ingatlanviszonyok; II.	1A/a	Akcióterületi	Projekt előkészítés - 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése, szükséges kisajátítás megvalósítása, ingatlan-összevonások; II. fázis: szabályozási feladatok, geodéziai	1A/a Akcióterület	40 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
		fázis: szabályozási feladatok, geodéziai feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése			feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése (kiemelten a szükséges gyűjtőút tervezése, a szükséges vasútervek [elővárosi vasút megálló] elkészítése; közműfejlesztések tervezési feladatai)				
11	-	Megvalósítási szakasz - 1A/a: Iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés – I. fázis: közművesítés, közlekedés-fejlesztések, védőfásítás; II. fázis: Befektetés-ösztönzés	1A/a	Akcióterületi	Megvalósítási szakasz - 1A/a: Északkeleti városrész (Szigetkert) - iparterület fejlesztés, közlekedés fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: közművesítés kialakításának kivitelezési feladatai, megközelíthetőséget biztosító közlekedésfejlesztések megvalósítása; szükséges védőfásítás kialakítása, telepítése; II. fázis: Befektetés-ösztönzés, cégek betelepülése	1A/a Akcióterület	250 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
12	-	Projekt előkészítés - 1A/b: Gazdasági terület fejlesztés – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése; II. fázis: Tervek elkészítése	1A/b	Akcióterületi	Projekt előkészítés - 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése, szükséges kisajátítás megvalósítása, ingatlan-összevonások; II. fázis: szabályozási feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése	1A/b Akcióterület	30 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
13	-	Megvalósítási szakasz - 1A/b: Gazdasági terület fejlesztés – I. fázis: közművesítés, közlekedés-fejlesztések; II. fázis: Befektetés-ösztönzés	1A/b	Akcióterületi	Megvalósítási szakasz - 1A/b: Északkeleti városrész (Szigetkert) – gazdasági terület fejlesztés (rövidtávú AT) – I. fázis: közművesítés kialakításának kivitelezési feladatai, megközelíthetőséget biztosító közlekedésfejlesztések megvalósítása; II. fázis: Befektetés-ösztönzés, cégek betelepülése	1A/b Akcióterület	500 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás / befektetők.
14	-	Projekt előkészítés - 1B/a: Logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése; II. fázis: Tervek elkészítése	1B/a	Akcióterületi	Projekt előkészítés - 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) – I. fázis: ingatlanviszonyok rendezése, szükséges kisajátítás és/vagy csere megvalósítása, ingatlan-összevonások; II. fázis: szabályozási feladatok, koncepció és engedélyes tervek elkészítése	1B/a Akcióterület	50 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
15	-	Megvalósítási szakasz - 1B/a: Logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével – I. fázis: közművesítés,	1B/a	Akcióterületi	Megvalósítási szakasz - 1B/a: Északnyugati városrész (Újtelep, Bánlak, Erdősziget) - logisztikai terület fejlesztés iparvágány kiépítésével (Rövid távú AT) – I. fázis: közművesítés kialakításának kivitelezési feladatai, megközelíthetőséget biztosító közlekedésfejlesztések	1B/a Akcióterület	400 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
		közlekedés-fejlesztés; II. fázis: Befektetés-ösztönzés			megvalósítása; II. fázis: Befektetés-ösztönzés, cégek betelepülése				
16/a		2A/a: Intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) – Soós Imre lakónegyed kialakítása	2A/a	Akcióterületi	2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés, Soós Imre lakónegyed kialakítása	2A/a Akcióterület	250 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás / befektetők.
16/b		2A/a: Intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) – Lakóterület fejlesztés, belső terület feltárással	2A/a	Akcióterületi	2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés, belső terület feltárással	2A/a Akcióterület	150 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás / befektetők / lakosság.
17	-	2A/a: Intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) – Átfogó zöldfelületi fejlesztés, rekreációs terület kialakítása	2A/a	Akcióterületi	2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Átfogó zöldfelületi fejlesztés, rekreációs terület kialakítása biodiverzifikációval, magas biológiai aktivitás-értékkel, sétányok és zajvédő fal kialakításával	2A/a Akcióterület	100 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
18	-	Intenzív lakóterület fejlesztés – Humán infrastruktúra (idősek otthona) és egyéb intézményi fejlesztések	2A/a	Akcióterületi	2A/a: Városközpont (intézményi és kereskedelmi zóna) – intenzív lakóterület fejlesztés (Soós Imre lakónegyed) (Rövid távú AT) – Humán infrastruktúra (idősek otthona) és egyéb intézményi fejlesztések megvalósítása	2A/a Akcióterület	250 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
19/a	-	2B/a: Turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés – Lakóterület fejlesztés, Magdolna völgyi lakópark	2B/a	Akcióterületi	2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés, Magdolna völgyi lakópark kialakítása (ingatlanfejlesztés, érdeklődés esetén befektetők által végrehajtva)	2B/a Akcióterület	250 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás / befektetők.
19/b		2B/a: Turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés – Lakóterület fejlesztés: a zóna belterületén a magántulajdonban lévő „nyeles” telkekből			2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Lakóterület fejlesztés: a zóna belterületén a magántulajdonban lévő „nyeles” telkekből leválasztott, új megközelíthetőséget biztosító feltáró út kialakításával, építésre alkalmas ingatlanok kialakításával.	2B/a Akcióterület	100 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás / befektetők / lakosság.

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
20	-	2B/a: Turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés – Átfogó zöldfelületi fejlesztés, telepítő tó fejlesztése	2B/a	Akcióterületi	2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Átfogó zöldfelületi fejlesztés, rekreációs terület kialakítása biodiverzifikációval, magas biológiai aktivitás-értékkel, a sós vízű ülepítő tó fejlesztése (vízi közmű fejlesztés, zsilip kialakítás)	2B/a Akcióterület	150 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
21/a	-	2B/a: Turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés – Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő fejlesztése, új bejárat kialakítása a Debreceni út irányából	2B/a	Akcióterületi	2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő fejlesztése, új bejárat kialakítása a Debreceni út irányából	2B/a Akcióterület	50 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
21/b	-	2B/a: Turisztikai-intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés – Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő fejlesztése: attrakciófejlesztés, új élményelemek kialakítása			2B/a: Városközpont (turisztikai és rekreációs zóna.) – turisztikai- intézmény- rekreációs és zöldterület fejlesztés (Magdolna völgyi lakópark) (Rövid távú AT) – Kamilla Gyógy-, Termál- és Strandfürdő fejlesztése: attrakciófejlesztés, kiemelten 14 éven aluliak részére új élményelemek kialakítása	2B/a Akcióterület	100 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
22	-	3A/a: Öko turizmus) – ökoturizmus (madár les) kialakítása	3A/a	Akcióterületi	3A/a: Délkeleti városrész (Németfalu) – „Pusztai kapu” projekt megvalósítás (Iovas turizmus) (Rövid távú AT) – ökoturizmus (madár les) kialakítása	3A/a Akcióterület	30 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
23	-	3B/a: Lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés – Komplex antiszegregációs program, szociális gazdasági (vályogvetés) elemek	3B/a	Akcióterületi	3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztai kapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) – Komplex antiszegregációs program megvalósítása, szociális gazdasági (vályogvetés) elemek megvalósítása	3B/a Akcióterület	50 000 000 (költség-becslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.

Balmazújváros Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2023.

Ssz.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Akcióterület	Projekt típus	A projekt rövid tartalma	Pontos helyszín	Projekt összköltség	Támogatás összege	Finanszírozási forrás
24	-	3B/a: Lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés – Mintafarm létrehozása	3B/a	Akcióterületi	3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) – Mintafarm létrehozása	3B/a Akcióterület	50 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
25	-	3B/a: Lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés – Ökoturisztikai fejlesztések (Daru les, csillagséta)	3B/a	Akcióterületi	3B/a: Déli városrész (Felsővég) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás [lakóterület-fejlesztés és idegenforgalmi fejlesztés] (Rövid távú AT) – Ökoturisztikai fejlesztések (Daru les, csillagséta) különleges besorolású terület idegenforgalmi fejlesztésével	3B/a Akcióterület	50 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
26/a	-	3C/a: Daru lakópark – Daru lakópark létrehozása I. fázis: Előkészítési fázis, közműtervek és szabályozás elkészítése	3C/a	Akcióterületi	3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) – Daru lakópark létrehozása I. fázis: Előkészítési fázis, közműtervek és szabályozás elkészítése	3C/a Akcióterület	20 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
26/b		3C/a: Daru lakópark – Daru lakópark létrehozása II/a. fázis: Lakópark megvalósítása			3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) – Daru lakópark létrehozása II/a. fázis: Lakópark megvalósítása	3C/a Akcióterület	250 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.
26/c		3C/a: Daru lakópark – Daru lakópark létrehozása II/b. fázis: Zöldfelületi fejlesztések megvalósítása			3C/a: Délnyugati városrész (Daru) - „Pusztakapu” projekt megvalósítás (Daru lakópark) (Rövid távú AT) – Daru lakópark létrehozása II/b. fázis: Zöldfelületi fejlesztések megvalósítása (lakóparki belső zöldterület és a zóna déli szakaszán a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz tematikusan illeszkedő parki sétány megvalósítása)	3C/a Akcióterület	120 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás / befektető.
27		„Elővárosi vasút” fejlesztéshez kapcsolódó fejlesztések (megállóhelyek, kerékpárutak, védősávok)			„Elővárosi vasút” fejlesztéshez kapcsolódó megállóhelyek kialakítása, kerékpáros megközelíthetőség biztosítása (kerékpárutak megépítése), védősávok, kapcsolódó zöldfelületi fejlesztések megvalósítása	3C/a Akcióterület	150 000 000 (költségbecslés)	Előkészítés alatt.	Európai uniós, hazai és önkormányzati saját forrás.

(Forrás: saját szerkesztés)

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1. Balmazújváros Város szegregációval veszélyeztetett területeinek bemutatása, a város szegregációs problémáinak beazonosítása

A szegregációval veszélyeztetett területek bővebb bemutatására a Megalapozó Vizsgálat „3.3.2. szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)” című fejezetben kerül sor.

Azonban az adatsorok alapját képező szegregációs mutatók avultnak tekinthetők, hiszen a 2011. évi népszámlálási adatokon alapulnak.

55. térkép: Balmazújváros szegregátum áttekintő - Szegregációs mutató 35% feletti

(Forrás: KSH)

3.2. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)

A település-fejlesztésben kiemelt szerepű az egyenlő esélyű hozzáférés, valamint az esélyegyenlőség biztosítása horizontális uniós elvek érvényesítése, elsősorban az alacsony státuszú lakosok tekintetében.

Balmazújváros Város Önkormányzata rendszeresen áttekinti és értékeli az esélyegyenlőség érvényesülését az oktatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, a szociális és társadalmi hozzáférés területein, az értékelés során szükségesnek mutató korrekciós beavatkozásokat elvégzi és megjeleníti a város Helyi Esélyegyenlőségi Programjában.

Balmazújváros Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítását
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét
- a diszkriminációmentességet
- a szegregációmentességet
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a szükséges intézkedések biztosítását

3.3. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program „TOP-5.2.1-15-HB1 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” megnevezésű Felhívása keretében jelentős anti-szegregációs tevékenységek valósultak meg „Az újtelepi szegregátumban élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja” című projektben.

Balmazújváros elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Mindezt széleskörű együttműködésre alapozott programok útján kívánja biztosítani. Ennek az elvnek a betartásával a „Az újtelepi szegregátumban élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja” című projekt is konzorciumi formában valósul meg, azon szervezetek bevonásával, melyek a fejlesztésre kijelölt szegregált területen napi szinten jelen vannak és ott végzett tevékenységük eredményeként több sikeres projekt megvalósítását mondhatják magukénak. Konzorciumi tagok:

- Balmazújváros Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat,
- Balmazújvárosi Nefelejcs Idősek Otthona,
- Angyalliget Közhasznú Alapítvány,
- Egyesített Óvoda és Bölcsőde Intézmény Mesevár Óvoda.

Az alacsony státuszú lakosok integrációja előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányait, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel társadalmi mobilizációjukhoz. A projekt az 1. számú szegregátum területén valósul meg.

A településrészen az elmúlt éveket tekintve a Bólyai utca útépítése történt meg (Béke utca-Révész utca közötti szakasz), nagyobb beruházás nem zajlott a városrészben. Az infrastruktúrában jelentős hiányosságok vannak.

A közösségi ház szolgáltatásait sokan igénybe tudnák venni, akár napi rendszerességgel vagy hétvégeként. Az épületben elsősorban olyan szolgáltatásokat, programokat szeretnének, amelyekben aktívan részt vehetnek. Ilyenek például a kirándulások, táborok, családi rendezvények, klubok, sport- és hagyományőrző rendezvények.

A közszolgáltatások esetében a tanácsadás jellegű tevékenységek szükségesek, magukat a városközpontban korlátozás nélkül hozzáférhető szolgáltatásokat az érintettek felkészítésével kell elérhetővé tenni, helybe vitelük nem indokolt, mivel az a szegregációt tovább fokozza.

A projektben az alábbi célkitűzések fogalmazódtak meg:

I. Oktatási integráció biztosítása:

I.1.KISMAMA KLUB: A tevékenység célja a korai beóvodázás segítése a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek, illetve a többségi társadalomhoz tartozó gyerekek körében.

I.2. A GYEREKEK ÓVODAI ÉS ISKOLAI FELZÁRKÓZÁSÁT SEGÍTŐ KIEGÉSZÍTŐ OKTATÁSI ÉS KÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAMOK: A tevékenység célja a gyerekek társadalmi integrációjának, mentálhigiénéjének, anyanyelvi képességeinek társas kapcsolatainak fejlesztése továbbá a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítése.

Ezen belül: Pöttöm kuckó Dráma játékok az óvodában, szakkör formában kiscsoportos foglalkozások keretében heti rendszerességgel. A tevékenység keretén belül Tanoda jellegű program létrehozására kerül sor, amely megtanítja a gyermekeket az önmenedzselésre, segítve az iskolai sikeresség előmozdítását. A résztvevő hátrányos helyzetű, tanulók komplex személyiségfejlesztésére, életpálya-építésére kerül sor informális keretek között, a tanulói és a helyi szükségletek figyelembevételével. A tevékenységekhez szorosan kapcsolódnak olyan programok, ahol a szociális munkás koordináló feladatot lát el a programban résztvevő családok tájékoztatása és segítése érdekében.

I.3. TEMATIKUS TÁBOROZTATÁSOK: A tevékenység célja a nyári szünetben olyan tematikus táborok szervezése, melyek a gyermekek ismeretanyagának fejlesztése mellett a szabadidő hasznos eltöltését, továbbá a pihenést, feltöltődést, kikapcsolódást szolgálják. Nyári szünidei táborok heti turnusokban az Angyalliget Közhasznú Alapítvány szervezésében az akcióterületen működő Kék Paradicsom

Majorságában és a „Sütifarm” Foglalkoztatási Centrumában, illetve a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében. Témakörök: környezetvédelem, környezettudatos takarékosságra való nevelés, újrahasznosítás, kézműveskedés, kreatív foglalkozások, bűnmegelőzés, kompetenciák erősítését célzó, pótvizsgára felkészítő, informatikai alapismeretek.

I.4. ÉLMÉNYTERÁPIÁS FOGLALKOZÁSOK: A tevékenység célja különféle készségeket, kompetenciákat fejlesztő tematikus élményterápiák szervezése, melyek hozzájárulnak a résztvevő gyermekek oktatási integrációjához. Olyan tematikus élményterápiás foglalkozások szervezésére, illetve azok tárgyi feltételeinek biztosítására kerül sor, melyek a megszokott terápiás célokon túl aktív, felszabadult kapcsolódást nyújthatnak a fejlesztésre szorulóknak és akár családjuk számára is. Akadálymentes környezetben havi rendszerességgel kerülnek megszervezésre a különféle szociális cirkuszi, gasztronómiai, lovas-kutyás- terápiás programok, melyek igény szerint kiegészíthetők további alkalmakkal.

II.1. KOMPETENCIA ALAPÚ KÉPZÉSI MODELL KIDOLGOZÁSA ÉS KOMPETENCIA-KÉPZÉSEK SZERVEZÉSE: A tevékenység célja a célcsoport számára olyan, az alapkészségek elsajátítását segítő kompetencia alapú képzési modell kidolgozása, melynek elvégzése megfelelő alapot teremt ahhoz, hogy a résztvevők további szakképzettséget adó képzéseken vegyenek részt a város munkaerőpiaci kereslet-kínálatának összehangolásával. A képzési koncepció megalkotására egy aktív és tapasztalatokra összpontosító módszer mentén kerül sor, önszabályozó, produktív, kooperatív és tapasztalat alapú tanulási megközelítéssel.

II.2. ÉRETTSÉGIT ADÓ KÉPZÉSRE VALÓ ÖSZTÖNZÉS: Cél a hátrányos helyzetű lakosság munkaerőpiaci beilleszkedésének elősegítése érdekében érettségit adó képzés szervezése.

II.3. OKJ-S KÉPZÉSEK INDÍTÁSA, LEBONYOLÍTÁSA: A tevékenység célja olyan OKJ-s képesítést nyújtó képzések szervezése, melyek a település munkaerő-piaci keresletének mentén, valós igényekre alapozva kerülnek meghatározásra. Az OKJ-s végzettséget adó képzések körének meghatározására a lehetséges foglalkoztatók igényeihez, a hiányszakmákhoz igazodva kerül sor (zöldségfeldolgozó, húsfeldolgozó illetve tejfeldolgozó szakképesítés -vas-és fémszerkezet lakatos, hegesztő, esztergályos fémipari szakmunkás -targoncavezető, villanyszerelő, kazánkezelő -vagyongőr és biztonsági őr -szakács, cukrász -takarító, varró).

II.4. GYAKORLATORIENTÁLT TANFOLYAMOK, KÉPZÉSEK SZERVEZÉSE: Olyan tudás megszerzése a cél, mellyel a résztvevők a saját maguk és családjuk életkörülményeit javíthatják, öfenntartásukat segíthetik, illetve piacképes termékek előállításával keresethez juthatnak, hosszabb távon akár vállalkozóvá válhatnak. Cél, hogy a gyakorlat orientált képzések útján kialakuljon és megerősödjön a tenniakarás. A tevékenység keretében tematikus, rehabilitációs célú gyakorlatorientált képzések valósulnak meg, melyek keretében, korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek átadására kerül sor az otthoni háztáji gazdálkodás továbbá kézműipari szakmák végzéséhez. Kézműipari szakmák oktatása keretében a térségben fellelhető természetes alapanyagok feldolgozására irányuló ismeretek felelevenítése, újra tanulása (vályogvetés, vessző- és kosárfonás, seprűkötés) valósul meg.

II.5. FOGLALKOZTATÁSI INTEGRÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ RENDEZVÉNYEK: A tevékenység keretében olyan nem képzési jellegű sokszínű programok, workshopok, nyíltnapok, kerti partyk szervezése a cél, melyek a közösség széles rétegeit mozgatják meg hozzájárulva ezzel a pályázat célkitűzéseinek teljesüléséhez. A tevékenység keretében megvalósuló programok közösségfejlesztő erővel is bírnak. "KÖZÖTTÜNK A PÉLDA" rendezvény Példaértékű sikeres vállalkozások bemutatkozása, börsége. Pályaválasztási szaktanácsadó tréninggel, előadással egybekötve. Önismereti tesztek kitöltése, önéletrajz és motivációs levél készítése. Állásinterjú kommunikációja.

III.1. SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK: Cél az alapszolgáltatáson túlmutató szociális szolgáltatások biztosítása a telepen élőknek.

III.2. KÖZZSZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS JAVÍTÁSA: A tevékenység célja az akcióterületen élő lakosság számára olyan segítő szolgáltatás nyújtása, mely a város nyújtotta közzszolgáltatások eléréséhez nyújt helyben segítséget. A tevékenység keretében elsősorban ingyenesen igénybe vehető tanácsadási tevékenységek valósulnak meg az alábbi területeken: -hatósági szolgáltatások, ügyintézés mikéntje – tájékoztatás, tanácsadás jogsegélyszolgálat -banki, pénzügyi ügyintézés mikéntje – tájékoztatás, tanácsadás -pszichológiai – kommunikációs tanácsadás A

III.3.KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, ÖNSZERVEZŐDŐ KORCSOPORTOS KLUBOK: A közösségfejlesztő tevékenységek célja, hogy a személyes, családi és közösségi kohézió erősödjön, a tevékenységek pozitív példát állítsanak más önszerveződő csoportok kialakulásához.

III.4. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉST SZOLGÁLÓ INTEGRÁLT RENDEZVÉNYEK: A közösségfejlesztő tevékenységek célja, hogy a személyes, családi és közösségi kohézió erősödjön, a tevékenységek pozitív példát állítsanak más önszerveződő csoportok kialakulásához. ROMA AROMA FESZTIVÁL" szervezése: Az érintett célcsoport tagjai és Balmazújváros lakosai közösen töltenek el egy tartalmas napot a gasztronómia jegyében.

III.5. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK - SZABADTÉRI MOZI: Cél, az érintett célcsoport tagjai, illetve tágabb környezetük közösségi integrációjának megteremtése. Egy közösségi rendezvénynek nagy összetartó ereje lehet, amelyben a szegregátumban élő emberek csak nagyon ritkán vesznek részt. Az itt élő emberek egy része soha nem járt moziban, mert vagy nem tudja megfizetni, vagy nincs információja a lehetőségekről.

IV. Élhetőbb környezet kialakítása: lakhatási feltételek javítása, a lakókörnyezet rehabilitációja, közösségi terek, közösségi és szociális munka feltételeinek biztosítása

IV.1. Szociális bérlet felújítása (modern szociális bérlet létrejötte)

IV.2. Községi Ház kialakítása

IV.3. Községi terek, parkok, játszóterek kialakítása

IV.4. Alapinfrastruktúra fejlesztések: pormentes utak, csapadékvíz elvezetés, közvilágítás korszerűsítése

V. Egészségtudatosság fejlesztése

V.1. CSALÁDI NAPOK SZERVEZÉSE: Cél az egészségtudatosság kialakítása, egészségfejlesztés és prevenció a célcsoport körében.

V.2. SEGÍTÜNK SEGÍTENI - GYAKORLATI KÉPZÉS AZ ÁPOLÁSI – GONDOZÁSI TEENDŐK ELLÁTÁSÁRÓL: A tevékenység célja hozzásegíteni a célcsoport érdeklődő/érdekelteit ahhoz a tudáshoz, amellyel hatékonyan tud segítséget nyújtani a családban vagy a környezetében felmerülő gondozási-ápolási teendők ellátásában, felismerésében. Az elméleti és gyakorlati képzéshez szakembereket és megfelelő intézményi háttérrel a Nefelejcs Idősek Otthona biztosít.

V.3. SZÜLŐK ISKOLÁJA: Cél a társadalmi integráció segítése, illetve az egészséges életmód kialakításának igénye a szülők körében a gyerekek érdekében.

V.4. EGÉSZSÉGÜGYI PROGRAMOK, HOZZÁFÉRÉS BIZTOSÍTÁSA A PREVENTÍV JELLEGŰ SZOLGÁLTATÁSOKHOZ: Cél a társadalmi integráció segítése, illetve az egészséges életmód kialakításának igénye a szülők körében a gyerekek érdekében. A tevékenység tartalma: -úszás oktatás, vízhez szoktatás -lovaglás, lovas terápia -kora gyermekkori preventív szűrő vizsgálatok (hallás, látás, fogászat és általános erőlet - egy nevelési évben minden típusú szűrővizsgálat megrendezésre kerül).

3.4. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

Balmazújváros Város Önkormányzata elkötelezett az alacsony státuszú népesség területi koncentrációjának csökkentése és társadalmi integrációjuk elősegítése érdekében, így kiemelten törekszik

- Új szegregátumok kialakulásának megelőzése;
- Együttműködés, partnerség megerősítése;
- Lakberek megfizethetősége;
- Beilleszkedés segítése az új lakókörnyezetben.
- Oktatási, köznevelési programok szükségessége;
- Foglalkoztatási és képzési programok szükségessége.

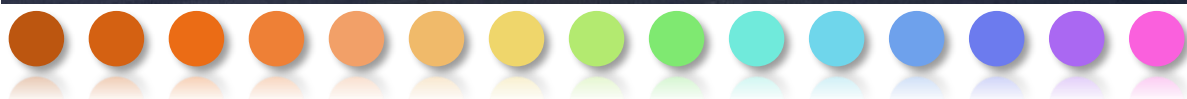
Az új szegregátumok kialakulásának megelőzése érdekében elsődleges beavatkozási irány az alacsony státuszú lakosok és családtagjaik képzési programokkal való támogatása, ezáltal foglalkoztatási

esélyeik növelése, az alacsony státuszból való kikerülés elősegítése. Ez a proaktív integrációs tevékenység ki kell térjen ezen családokban élő gyermekek iskolai sikerességének elősegítésére az önkormányzati támogatások biztosításával, az önkormányzati fenntartásban működő gyermekjóléti központ fokozott jelenlétével. Így megelőzhető a családon belüli szegénységi újratermelődés, hosszú távon biztosítva a szegregátumok kialakulási lehetőségének minimalizálását.

A közfoglalkoztatáson túlmenően az önkormányzat célja más foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, illetve pályázati források felhasználása komplex (szociális, képzési, foglalkoztatási) projekt megvalósításához. A nők foglalkoztatási helyzete és esélyegyenlősége terén a HEP elsősorban a családalapítás utáni munkavállalást megkönnyítő szociális ellátások fontosságát hangsúlyozza, mint pl. magas színvonalú szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások biztosítása, gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.

A beilleszkedést segítő komplex szociális munkába célszerű a gyakorlattal rendelkező civil szervezeteket bevonni, melyek hasonló konfliktusok kezelésében megfelelő tapasztalatokkal rendelkeznek. A civil szervezetek előnye éppen abban rejlik, hogy a rászorult háztartásokkal rugalmasabb formában tudják a kapcsolatépítést kialakítani és a felmerülő konfliktusokat, problémákat megoldani, mint az önkormányzati intézmények, ám nem helyettesíthetik, hanem csak kiegészítik az önkormányzati szféra funkcióit, ezzel növelve a beavatkozás hatékonyságát. A programba azok a háztartások vonhatók be, melyek maguk is igénylik a felkínált segítséget.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. Külső összefüggések

Az ITS megalkotása és felülvizsgálata során hangsúlyosan figyelembe kell venni azokat a nemzetközi, országos, vármegyei és helyi dokumentumokat, amelyek meghatározzák a szak- és fejlesztéspolitikai kereteket. Az alábbiakban bemutatásra kerülnek azok a koncepciók, stratégiák, programok és egyéb dokumentumok, amelyek céljaihoz a balmazújvárosi célrendszernek is illeszkednie kell.

4.1.1. Nemzetközi szintű dokumentumokhoz való illeszkedés

Jelen dokumentum, Balmazújváros Város Stratégiájának átfogó- és rész céljai teljes mértékben összhangban állnak az Európai Unió 2021-2027-es időszakra vonatkozó szakpolitikai célkitűzéseivel. Az Európai Parlament és a Tanács vonatkozó CPR rendelettervezete (COM(2018) 375 final, 2018/0196(COD)) határozta meg a 2021-2027 közötti időszak 5 szakpolitikai célkitűzését:

- Intelligensebb Európa – innovatív és intelligens gazdasági átalakulás,
- Zöldebb, karbonszegény Európa – tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a kockázatmegelőzés és -kezelés
- Jobban összekapcsolt Európa – mobilitás és regionális IKT-összekapcsoltság,
- Szociálisabb Európa – a szociális jogok európai pillérének végrehajtása,
- A polgárokhoz közelebb álló Európa – a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztése helyi kezdeményezések révén.

Az alábbi táblázat bemutatja, hogy az egyes európai uniós célkitűzésekhez mely balmazújvárosi célok illeszkednek.

23. táblázat: EU szakpolitikai célkitűzésekkel való illeszkedésvizsgálat

EU szakpolitikai célkitűzés	Balmazújváros Város ITS átfogó céljai
(1) Intelligensebb Európa	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
(2) Zöldebb, karbonszegény Európa	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”
(3) Jobban összekapcsolt Európa	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
(4) Szociálisabb Európa	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
(5) A polgáraihoz közelebb álló Európa	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése

(Forrás: EU; saját szerkesztés)

4.1.2. Nemzeti szintű fejlesztési programokhoz való illeszkedés - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg.

A koncepció jövőképe szerint Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Az OFTK-ban megfogalmazott magasabb rendű jövőképhez, célokhoz és elvekhez Balmazújváros Stratégia célrendszerének is illeszkednie kell. Az OFTK és az Integrált Településfejlesztési Stratégia közötti összhangot a következő táblázat ismerteti.

24. táblázat: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) illeszkedésvizsgálat

OFTK	Balmazújváros ITS átfogó célok
Átfogó fejlesztési célok	Átfogó célok
Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztá kapu”
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
Szakpolitikákban érvényesítendő specifikus célok	Átfogó célok
Versenyképes, innovatív gazdaság	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése
Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
Jó állam: szolgáltató állam és biztonság	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztá kapu”

(Forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, saját szerkesztés)

4.1.3. Térségi és helyi szintű fejlesztési programokhoz való illeszkedés

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) határozza meg részletesen a vármegyei önkormányzatok területfejlesztéssel kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A Tftv. 11. § (1) bekezdése a területfejlesztési feladatok kapcsán írja elő, hogy a vármegyei önkormányzatnak a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása körében az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a vármegye területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A törvény alapján a területfejlesztés lett a vármegyék (vármegyei önkormányzatok) egyik legfontosabb feladata, amelyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény későbbi módosításai tovább erősítettek. A 2021. év kiemelt feladata az átfogó céljait tekintve 2030-ig érvényes területfejlesztési koncepció felülvizsgálata és aktualizálása, valamint a 2021-2027-es időszakra új területfejlesztési program (stratégiai és operatív programrészek) kidolgozása.

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2021. július 9-ei ülésén a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése a 2021-2027. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 29. § (1) a) pontjában alapján a „Hajdú-Bihar megye Integrált Területi Programja 2021-2027.” című dokumentum a 2/2021. (VII. 9.) MÖK határozattal elfogadásra került. A dokumentum 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozattal került elfogadásra 2021. szeptember 24. napján.

A 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 68. § (5) bekezdése alapján a vármegyei önkormányzat, mint területi szereplő évente kétszer kezdeményezheti az ITP módosítását, melyre eddig két alkalommal került sor 2022. májusában és 2023. márciusában, a közgyűlés 63/2022. (V. 27.) és 13/2023. (III. 31.) határozatainak elfogadásával.

A 63/2022 (V.27.) közgyűlési határozattal elfogadott Hajdú-Bihar Megye Integrált Területi Programja 2021-2027 (ITP 2021-2027 2.0) című dokumentum Kormány által nem került elfogadásra.

A 13/2023. (III. 31.) közgyűlési határozattal elfogadott Hajdú-Bihar Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027 (ITP 2021-2027 3.0) című dokumentum a Kormány által 1196/2023. (V. 15.) Korm. határozattal került elfogadásra.

25. táblázat: Vármegyei stratégiai ágazati és területi célokhoz való illeszkedés vizsgálat

Vármegyei stratégiai ágazati és területi célok	Balmazújváros átfogó céljai		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”
1. Ágazati cél: Versenyképes gazdaság innovatív megoldásokra és hálózatosodásra építve	XX	X	
2. Ágazati cél: Motivált és rugalmas humánerőforrás Hajdú-Bihar megyében	X	XX	
3. Ágazati cél: Hatékony klímavédelem és adaptáció a megyében		X	XX
4. Ágazati cél: Korszerű infrastruktúra, digitális megoldások	XX	X	
5. Ágazati cél: Élhető és élhető települések		XX	XX
1. Területi cél: Debrecen és szoros településeggyüttese			

Vármegyei stratégiai ágazati és területi célok	Balmazújváros átfogó céljai		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”
2. Területi cél: Dinamizálódó északnyugati kaputérség	XX	XX	XX
3. Területi cél: Határmenti térségek és felzárkóztatásra váró peremtérség			

x gyenge koherencia

xx erős koherencia

(Forrás: Hajdú-Bihar Vármegye Integrált Területi Programja 3.0. [13/2023. (III. 31.) határozat], saját szerkesztés)

26. táblázat: Vármegyei prioritásokhoz való illeszkedésvizsgálat

Vármegyei prioritások	Balmazújváros átfogó céljai		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”
1. Fenntartható környezet		X	XX
2. Klímaadaptáció és klímavédelem a megyében		X	XX
3. A megye gazdaságának komplex fejlesztése	XX	X	
4. Az elérhetőség fejlesztése Hajdú-Bihar megyében	XX	XX	
5. Rugalmasan alkalmazkodó intelligens társadalom		XX	
6. Egészséges és gondoskodó társadalom		XX	

Vármegyei prioritások	Balmazújváros átfogó céljai		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Puszták kapu”
7. Az innovatív gazdaságot támogató környezet fejlesztése Debrecenben és környékén			
8. Élhető vidék- élhető települések	XX	XX	XX

x gyenge koherencia

xx erős koherencia

(Forrás: Hajdú-Bihar Vármegye Integrált Területi Programja 3.0. [13/2023. (III. 31.) határozat], saját szerkesztés)

4.1.4. A Stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) (a továbbiakban: **Stratégia**) alapja a Településfejlesztési Konceptió (TK) (a továbbiakban: **Konceptió**), mely a városfejlesztés hosszú távú vízióját és értékrendjét határozza meg, ill. a szándékolt fejlesztési irányokat jelöli ki. Balmazújváros Város Konceptiója 2020. évben került kidolgozásra (jóváhagyva Balmazújváros Polgármesterének 60/2020. (XI.18.) számú határozatával). A Konceptió megalkotásához elkészült a Megalapozó vizsgálat is 2020. évben.

A „314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 3/A. § (1) Az 1. melléklet szerint, Balmazújváros új Településrendezési eszközeihez (Településfejlesztési Konceptiójához, Településszerkezeti tervéhez, Helyi építési szabályzatához és szabályozási tervéhez) készült megalapozó vizsgálat felhasználásra kerül jelen Stratégia módosításához.

4.2. Belső összefüggések

Balmazújváros Város ITS-e a jövőkép és átfogó célok elérése érdekében az előző fejezetekben ismertetett szerinti városi szintű tematikus célokat és városrészi (területi) célokat jelöl ki. A tematikus célok lefedik a városfejlesztés legfontosabb tématerületeit, és együttesen hozzájárulnak az átfogó célok, illetve a város jövőképének megvalósításához. A területi célok egy-egy városrész fejlesztésének irányait jelölik ki, és hozzájárulnak a tematikus és átfogó célok eléréséhez. A tematikus és területi célok egymással összefüggésben állnak.

27. táblázat: Átfogó és részcélok illeszkedés vizsgálata

Részcélok	Balmazújváros átfogó céljai		
	„A” - Megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szféra megteremtése	„B” - Az életminőség javítása, a társadalmi különbségek csökkentése	„C” - Természeti, kulturális és történeti értékek egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése - „Pusztai kapu”
„A.1.” - A mezőgazdaság fejlesztése	XX		X
„A.2.” - A helyi Kis és Közép Vállalkozások (KKV-k) megerősítése, új gazdasági vállalkozások számára fejlesztési terület	XX	X	
„A.3.” - Az idegenforgalmi- turisztikai- szolgáltató szektor területeinek létesítményeinek fejlesztése	X	XX	XX
„B.1.” - A társadalmi különbségek mérséklése a szociális ellátórendszer komplex fejlesztésével		XX	
„B.2.” - A humán infrastruktúra minőségi fejlesztése		XX	
„B.3.” - A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése		XX	X
„C.1.” - Az épített környezet minőségi fejlesztése, zöld és kék infrastruktúra hálózatos kialakítása		X	XX
C2: A természeti és táji értékek megőrzése		X	XX
„C.3.” - A Hortobágyi Nemzeti Park Világörökségi Helyszín és a település kapcsolatának „élővé tétele” - „Pusztai kapu”		X	XX

X gyenge koherencia

XX erős koherencia

(Forrás: saját szerkesztés)

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósíthatóságát veszélyeztető fő kockázatok feltárására a kockázatelemzés módszerét használjuk. A kockázatelemzés célja a kockázatok beazonosítása, elkerülése, hatásainak mérséklése. A fejezet azokat a kockázatok, történéseket, eseményeket tartalmazza, melyek esetleges bekövetkezése a stratégia céljainak elérését, megvalósulását veszélyezteti. Összeállítását meghatározta a helyzetelemzésben kialakított SWOT - elemzés külső-belső tényezőinek áttekintése, illetve az azokhoz kapcsolódó fő kockázatok azonosítása. Annak érdekében azonban, hogy a kockázatok elemzése a stratégia megvalósítását ténylegesen, hatékonyan segítse, a megvalósulást esetlegesen akadályozó tényezők mellett a bekövetkezésük valószínűségét csökkentő intézkedésekkel, valamint a potenciális bekövetkeztük esetére tervezett intézkedésekkel is kalkulálunk. A jelen fejezetben beazonosított kockázatok időszakonkénti értékelése, felülvizsgálata azonban a stratégia megvalósítása, nyomon követési folyamata, monitoringja során is elengedhetetlen feladat.

28. táblázat: Kockázatelemzés

Kockázat	A kockázat bekövetkeztének valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
A szükséges pályázati források nem állnak rendelkezésre.	magas	jelentős	A tervezett fejlesztésekhez nem sikerül pályázati forrásokat mozgósítani, így a fejlesztés megvalósítására nem áll rendelkezésre kellő forrás, a fejlesztés elmarad.	A tervezett fejlesztések előkészítésekor, kialakításakor egyértelmű operatív program hozzárendelés és megyei területfejlesztési programhoz illesztés szükséges.
A fejlesztések költsége meghaladja a tervezettet.	közepes	jelentős	A fejlesztések költsége a tervezés jelen fázisában nem ismert, azok csupán becsült költségek, így a betervezett költségek jelentősen alulmúlhatják a megvalósítás-kori piaci árakat, mely a fejlesztések elmaradásához, csökkentett műszaki tartalommal való megvalósításához vezethet.	Körültekintő és alapos tervezés szükséges, mely részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, tervezői költségvetések készítését, illetve tartalékkeret képzését követeli meg.
A magántőke mobilizálása sikertelen.	magas	közepes	Amennyiben a településnek nem sikerül megvalósítania azt a törekvését, hogy kiaknázza a piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztésekben rejlő lehetőségeket, kizárólag közszféra	A település törekszik a magán befektetőkkel, piaci szereplőkkel való szervezett és strukturált együttműködésre, mind a kommunikáció mind a konkrét fejlesztési elképzelések

Kockázat	A kockázat bekövetkeztének valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
			fejlesztések valósulnak meg, elmaradnak a magánszféra befektetései.	megvitatására fórumot biztosít.
Az együttműködésben megvalósítandó fejlesztések esetében a településközi koordináció elmarad.	közepes	közepes	Települések közti koordináció hiányában az egyes településeken tervezett fejlesztések elmaradnak, nem a szükséges ütemben és formában valósulnak meg, nem sikerül kiaknázni a közös fejlesztésekben rejlő előnyöket és lehetőségeket.	Szervezett és strukturált együttműködés kialakítása az érintett (környező) településekkel végig a partnerségi folyamat során.
A fejlesztések megvalósításához nem áll rendelkezésre megfelelő humán erőforrás.	alacsony	jelentős	A tervezett fejlesztések körülmekintő előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szaktudással és tapasztalattal rendelkező munkatársak híján a tervezett fejlesztések megvalósítása jelentős csúszást eredményez, illetve a beruházások elmaradását is maga után vonhatja.	Mind a stratégiai, mind az operatív menedzsment kapacitások megerősítése szükséges.
A lakosság, civil szervezetek elégedetlensége.	alacsony	közepes	Amennyiben a lakosság és a helyi civil szervezetek nem elégedettek az egyes tervezett és megvalósuló fejlesztésekkel, nem érzik a fejlesztéseket magukénak, azok elfogadottsága nem lesz megfelelő, az helyi társadalmi problémák kialakulásához, megerősödéséhez járulhat hozzá.	Az előkészítéstől a megvalósításig tartó folyamat során végig szükséges a helyi lakosság és civil szervezetek bevonása, folyamatos tájékoztatása a fejlesztésekről. A partnerségi folyamatba illesztve már a stratégiaalkotás során kifejtethetik véleményeiket, javaslataikat, fejlesztési

Kockázat	A kockázat bekövetkeztének valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
				elképzeléseiket, melyek ezáltal beépülhetnek a fejlesztési dokumentumba.
Jogszabályi, tervezési környezet változása (változó OP tartalom, változó forrás - és szervezeti keretek).	magas	jelentős	A jogszabályok, tervezési keretek változása azt eredményezheti, hogy a tervezett fejlesztéseket, azok műszaki tartalmát, kivitelezhetőségét újra kell tárgyalni, szükség szerint módosítani kell az elkészült műszaki, pénzügyi, ütemezési stb. terveket. Ezek időigénye gátolhatja a határidőre teljesítést, illetve egyes fejlesztési elképzelések megvalósulását is akadályozhatja.	A vonatkozó jogszabályok, eljárásrendek, operatív programok módosításait folyamatosan figyelemmel kell kísérni, a jogi, tervezési-szabályozási környezetet meghatározó intézményekkel szoros együttműködés kialakítása szükséges.
Sikertelen közbeszerzési eljárások.	közepes	jelentős	A sikertelenül lebonyolított közbeszerzési eljárások jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, problémát jelenthetnek a finanszírozó pályázati források lehívása során is.	Körültekintő előkészítés, közbeszerzési szakértő alkalmazása szükséges.
Projektek előkészítése elhúzódik, nem tervezett műszaki tartalomváltoztatások szükségesek.	közepes	jelentős	A projekttervek, fejlesztési elképzelések pályázati kiírásra való fejlesztése, előkészítése elhúzódik, illetve a folyamat eredményeképpen a tervezett elképzelések műszaki tartalma kikristályosodik, a	A projekttervek körültekintő előkészítése (megvalósíthatósági tanulmányok, engedélyes tervek, stb.) szükséges, megfelelő humán-erőforrás biztosításával.

Kockázat	A kockázat bekövetkeztének valószínűsége (alacsony – közepes – magas)	A kockázat hatása (gyenge – közepes – jelentős)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
			betervezethez képest módosul.	
Az indikátorok teljesítése nem történik meg.	alacsony	gyenge	A megvalósulást mérő indikátorszálak nem teljesülnek.	A célokhoz illeszkedő, teljesíthető és mérhető indikátorok és reális vállalások meghatározása szükséges.

(Forrás: saját szerkesztés)

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A város hosszútávú jövőképének megvalósulását, fejlesztési céljainak elérését több, az önkormányzat által végzett nem beruházási jellegű tevékenység is elősegítheti, támogathatja. Ilyenek lehetnek többek között a szabályozási tevékenységek, a rendszeres kommunikációs mechanizmusok, a városmarketing tevékenységek, a befektetésösztönzési tevékenységek, helyi kedvezmények biztosítása. A városfejlesztési célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű, lehetséges önkormányzati tevékenységek az alábbiak:

■ Szabályozási környezet, helyi szabályozás:

A városfejlesztési célok elérését nagyban segítheti az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása, többek között az alábbi területeken:

- o Sétálóövezek bővítése, kiterjesztése a belváros területén,
- o Levegőtisztasággal, levegőszennyezéssel kapcsolatos helyi szabályozás (lakossági fűtés, tüzelés feltételeinek szabályozása, távhő fűtés ösztönzése a belváros területén), a szabályok betartásának rendszeres ellenőrzése, szankcionálás,
- o A város szabályozási tervének és helyi építési szabályzatának rendszeres felülvizsgálata

■ Rendszeres kommunikációs mechanizmusok kialakítása:

A városfejlesztés egyik kulcsfontosságú területe a rendszeres kommunikáció biztosítása az önkormányzat és a helyi intézmények, vállalkozások között. A rendszeres egyeztetések lehetőséget nyújtanak arra, hogy az érintett szereplők megismerjék egymás fejlesztési igényeit, elképzeléseit, ami elősegíti a szinergikus hatások érvényesülését.

- o Város és intézmények kapcsolatának erősítését szolgáló mechanizmusok kialakítása: rendszeres időközönként (pl. 2 havonta) városfejlesztési egyeztető megbeszélések szervezése a város és a városi intézmények között,
- o Intézmények egymás közötti kapcsolatának elősegítése: rendszeres időközönként (pl. 2 havonta) egyeztető megbeszélések szervezésének elősegítése a városi intézmények között,
- o Város és vállalkozások kapcsolatának erősítése: tovább kell erősíteni a város és a meghatározó vállalkozások kapcsolatait, a Top10-Top20 vállalattal városvezetői (polgármesteri) szinten szükséges a rendszeres kapcsolattartás, párbeszéd feltételeit biztosítani, a további meghatározó cégekkel pedig szakértői szintű rendszeres szakmai dialógust indokolt kialakítani, a város gazdaságfejlesztési szervezetének közreműködésével.

■ Városmarketing tevékenység, pozitív arculat és identitás erősítése, meglévő arculati elemek és logo szükség szerinti megújítása:

A városhoz kapcsolódó emocionális tényezők hatással vannak a városba látogató turistákra, a befektetői döntéseket meghozó üzletemberekre, a városba való visszatérést fontolgató fiatal szakemberekre és magukra a városlakókra is. A tudatos városmarketing tevékenység ezért nagyban támogatja a stratégia céljainak elérését. A város pozitív image-ének további erősítése érdekében fontos az egységes városi arculat (pl. homlokzatok, utcabútorok) megteremtése. Az image erősítésének további eszközét jelentheti Balmazújváros jellegzetességeinek megjelenítése városmarketing eszközökkel (pl. körforgalmakban, közterületeken, bevezető utak mentén – nagy cégek és meghatározó szervezetek jelképei)

Befektetésösztönzés, vállalkozásfejlesztés:

A város hosszú távú céljai között szerepel a gazdaságfejlesztés – ennek elősegítése érdekében szükséges egy átlátható, világos és versenyképes helyi támogatási rendszer/csomag kialakítása és ismertetése. Ennek eszközei közé tartozhatnak a nem pénzjellegű támogatások (pl. adó- és illetékkedvezmények, mentességek), adminisztratív és engedélyezési eljárások egyszerűsítése, gyorsított ügyintézés, könnyített eljárás.

6.2. A Stratégia megvalósításának szervezeti keretei

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósítása olyan szervezeti működést kíván meg a várostól, amely biztosítja egyrészt a stratégia egészének folyamatos nyomonkövetését, az elért eredmények visszacsatolását a stratégia tervezési folyamatába (stratégiai menedzsment), másrészt pedig biztosítja a stratégia által kijelölt fejlesztések professzionális és hatékony megvalósítását (operatív menedzsment).

Balmazújváros Város városfejlesztési intézményrendszerét az önkormányzat és a polgármesteri hivatal adott osztályai szoros együttműködése alkotja. A város jelentős tapasztalatokat szerzett az elmúlt évek során a városfejlesztés stratégiai és operatív kérdéseiben egyaránt. A városfejlesztéssel kapcsolatos stratégiai döntéseket Balmazújváros Város önkormányzatának Képviselő-testülete hozza.

A településfejlesztési döntések szakmai előkészítésében jelentős szerepe van a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek, osztályainak.

- közreműködik az európai uniós pályázati lehetőségek feltárásában és előkészítésében, hazai és nemzetközi támogatási források igénylésében,
- nyomon követi a pályázati források felhasználását, figyelemmel kíséri az elszámolásokat,
- képviseli a Hivatalt a regionális és vármegyei szintű uniós tervelőkészítő munkacsoportokban,
- közreműködik területfejlesztési térségi feladatok ellátásában,
- részt vesz a településpolitikai, fejlesztési és üzemeltetési, valamint az önkormányzat ingatlanvagyon-gazdálkodási programjának előkészítésében és egyeztetésében, továbbá az ágazati koncepció települést érintő részeinek összehangolásában,

Képviselő-testület

A stratégiai döntéshozatal a Képviselőtestület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról (költségvetési rendelet), az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról, valamint a település térségi fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadásáról/módosításáról.

Bizottságok

A Képviselőtestület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző bizottságai.

A stratégiai menedzsment szervezet a stratégia egészének megvalósulását követi nyomon, a megvalósult fejlesztések egymásra gyakorolt hatását vizsgálja, a kockázatok elemzését és értékelését is elvégzi, ellenőrzi és irányítja az operatív szint tevékenységét. A stratégiai menedzsment feladata, hogy vizsgálja azon külső –elsősorban szabályozási-, társadalmi-, gazdasági környezet változásához kötődő- tényezőket, melyek a stratégia megvalósulására hatással vannak. Mindezek figyelembevételével szükség esetén beavatkozási javaslatokat fogalmaz meg, azokról döntéseket hoz. Feladata még a támogató szervezetekkel, stratégia megvalósításában kiemelt jelentőségű partnerekkel történő kapcsolattartás, együttműködés.

Az **operatív menedzsment szervezeti egység** tagjai az önkormányzat munkatársai és szükség esetén külső megbízottak. Az operatív menedzsment felelős az egyes projekt tevékenységek szakmai, pénzügyi lebonyolításáért, azok megfelelő határidőre történő teljesüléséért. A menedzsment szervezet beszámolókat készít a stratégiai menedzsment szervezetnek illetve a támogatók felé.

6.3. Monitoring rendszer

Az indikátorrendszer szükségessége

Balmazújváros Város akkor fejlődik, ha a céljai eléréséhez meghatározott projektek, intézkedések és feladatok eredményesek. Az eredményesség meghatározásához számszerűsíthető információra van szükség: minden egyes projekt esetében ismernünk kell a fejlesztés közvetlen kimenetelével összefüggésben álló számszerű változást, és meg kell tudnunk határozni a közvetett hatásokat is. A változásokat a projektek megvalósítása előtti és utáni állapotban, valamint a későbbi nyomon követés érdekében a projektek szempontjából releváns időszakonként meg kell határozni. Ezt a célt szolgálja az indikátorrendszer. Az indikátorok egymásra épülő rendszerben értelmezhetők.

Output indikátorok

Az output indikátorok a projekt megvalósításának közvetlen eredményét fejezik ki.

Eredmény indikátorok

Az eredmény indikátorok a mérhetőség második szintjét jelentik, elsősorban az egyes szolgáltatások iránti kereslet változását jelzik. Ezek a változások a fejlesztés megvalósulásából közvetlenül következnek, ugyanakkor a célrendszerrel is összefüggésbe hozhatók. Jellemző, hogy egy-egy eredmény indikátor több projekt esetén is megjelenik, illetve több projekt együttes megvalósítása felerősíti az eredményeket.

Hatás indikátorok

A hatás indikátorok a projektek nyomán közvetetten jelentkező, nagyobb léptékű változásokat fejezik ki, amelyek hosszú távon befolyásolják a városlakók életminőségét.

Az alább bemutatott indikátorrendszer csak javaslatnak tekinthető. Pontos indikátorrendszer felállítására akkor lesz lehetőség, ha már ismert a konkrétan tervezett projektek köre és ütemezése, az elérhető források nagysága, illetve a fejlesztésekbe bevonható partnerek kiléte. A pontos indikátor értékek meghatározása az egyes projektek közvetlen kidolgozása során, adott esetben a szükséges Akcióterületi terv elkészítésekor, vagy a projektre vonatkozó pályázati anyag összeállításakor szükséges.

A szükséges információk birtokában minden adott projekthez tartozó indikátor esetében lehetővé válik a reálisan teljesíthető célérték megjelölése, mely az eredményes végrehajtást és a monitoring tevékenység megkönnyítését egyaránt szolgálja.

29. táblázat: Indikátor-készlet

Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
Ipari település (Középtávú városi cél 1.)	- Balmazújvárosi székhelyű vállalkozások által elnyert támogatások - Balmazújvárosi székhelyű vállalkozások által elnyert támogatások innovációs célú pályázatokon - Fejlesztéssel érintett ipari telephelyek nagysága - Klaszterekben résztvevő balmazújvárosi székhelyű vállalkozások száma - A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma - A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe - A foglalkoztatási paktumok keretében álláshoz jutók száma	- Működő vállalkozások számának növekedése - A keletkező iparüzési adó nagysága	- Munkanélküliségi ráta csökkenése - Pénzintézetek, vállalkozók, magántulajdonosok szervezett, aktív együttműködése a városfejlesztésben	- KSH - Önkormányzati adatok - NAV - Kormányhivatal - Ingatlan adatbázisok
Energia tudatos település (Középtávú városi cél 2.)	- Az önkormányzati intézmények és gazdasági társaságok bevitt energiamennyiségének mértéke - A megújuló energiaforrásból előállított energia-mennyiség - Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése (tonna CO₂ egyenérték) - Megújuló energia felhasználására alkalmassá tett helyi közintézmények száma	- Önkormányzati intézmények és gazdasági társaságok energiafogyasztásának csökkenése - Energia hatékonyan működő társasházak/szövetkezeti épületek számának növekedése - Elhasznált fosszilis energiahordozók csökkenése - A megújuló energiaforrások arányának növekedése	- Az önkormányzat karbonlábnyomának csökkenése - Fenntarthatóság növekedése - Szemléletváltás, energia- és klímatudatosság erősödése - Lakásállomány megújulása energiahatékonyság szempontjából	- KSH - Önkormányzati adatok - Közzolgáltató adatai

Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
	- Megújuló energiaforrások hasznosítását célzó társasházi beruházás-támogatások száma - Energiatudatosságot növelő ismeretterjesztési programok száma (tájékoztatás, iskolai programok, önkormányzati rendezvények)			
Térségi centrum (Középtávú városi cél 3.)	- Családokat érintő humánszolgáltatások száma - Közösségi programok száma - Helyi közösségépítő lakossági kezdeményezések száma	Térségi lakossági elégedettség növekedése	- A mikro-térségből történő elköltözések számának csökkenése - Népességszám növekedése - Születéskor várható élettartam növekedése - Születésszám és 14 év alattiak számának emelkedése	- Önkormányzati adatok - KSH - Lakossági elégedettségmérés
Élhető város (Középtávú városi cél 4.)	- Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága - Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek - Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek - Térítésmentes szabadterei programok száma - Tanulmányi ösztöndíjban részesülő, szociálisan rászoruló fiatalok száma - Új akadálymentesített környezet (közösségi tér) száma	- Munkanélküliek számának csökkenése - Hátralékot felhalmozó háztartások számának csökkenése - Lakossági elégedettség növekedése - Szűrőprogramokon és prevenciók eseményeken résztvevők száma - Lakossági elégedettség növekedése - Lakásállomány összetételének javulása - Bérlakásállomány üzemeltetésére fordított éves összeg értéke	- Mortalitási ráta csökkenése - Születéskor várható élettartam növekedése - Balmazújvárosról történő elköltözések számának csökkenése - Lakossági megítélés változása nagy volumenű fejlesztési projektek kapcsán - A közterületek összességével kapcsolatos lakossági elégedettség - A terület zöldfelületi borítottságának változása	- Önkormányzati adatok - Projektdokumentációk - Elégedettségi felmérések (előtte-utána)

Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
	- Közfoglalkoztatásban résztvevők száma - Szolgáltatásokkal elért ügyfelek száma - Egészséges életmódra nevelő rendezvények száma - Szanált ingatlanok száma - Lakhatással kapcsolatos önkormányzati támogatásokban részesülők száma - Zöldhálózat, zöldfelületi fejlesztésekkel kapcsolatos projektek száma - Telepített fák száma - A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza - Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	A közterületek minőségének változása		
Gyógyhely (Középtávú városi cél 5.)	- A megújított szolgáltatások száma - Kialakításra kerülő új parkolóhelyek száma - Rehabilitálásra kerülő zöldterületek nagysága - Az új turisztikai / szuprastruktúra új szolgáltatások száma - A fejlesztett területek nagysága - Termál és gyógyfürdőkben kialakított új gyógyászati és rekreációs szolgáltatások száma	- A helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése - Támogatott turisztikai vonzerők látogatottsága (relatív) - A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számának növekedése - Turisztikai attrakció(k) árbevétele (Ft-ban) - Az idegenforgalmi adó bevételeinek növekedése	- Külföldi és belföldi turisták költsége - Indukált beruházás a turisztikai ágazatban (hatás)	- Önkormányzati adatok - KSH

Középtávú városi cél	OUTPUTINDIKÁTOR	EREDMÉNYINDIKÁTOR	HATÁSINDIKÁTOR	ADATOK FORRÁSA
	- A támogatott turisztikai attrakció kialakításra kerülő tereinek alapterülete - A TDM szervezet által a desztináció turisztikai szolgáltatói közül bevont szolgáltatók száma - Kialakított új TDM turisztikai információs szolgáltatások száma - A szálláshely kapacitás kihasználtsága - Látogatószám (szolgáltatást igénybe vevők száma)	- A turisták által eltöltött vendégéjszakák száma (desztináció) - A turisztikai attrakciók látogatottsága		

(Forrás: saját szerkesztés)

2023.